

Mercator

GLASILO DELAVCEV SOZD MERCATOR

LETO XIV. LJUBLJANA, DECEMBER 1977 ŠT. 11/12

V TEJ ŠTEVILKI OBJAVLJAMO:

- NOVOLETNI POSLANICI GENERALNEGA DIREKTORJA IN PREDSEDNICE DELAVSKEGA SVETA SOZD MERCATOR
- POSLOVNI USPEH SOZD MERCATOR V TRETJEM TROMESEČJU
- NANOS, STEKLO, KONDITOR IN KZ CERKNICA V SOZD MERCATOR
- USTANOVLJEN KOORDINACIJSKI SVET OO ZSMS SOZD
- 20 LET TOZD HLADILNICA ZALOG
- ALI SE ZAČENJA RENESANSA ELEKTRONSKE OBDELAVE PODATKOV?
- ZMAGA 77
- STALNE RUBRIKE

BESEDA — ZA NAZAJ IN ZA NAPREJ

Preteklo 1977. leto, ki je za nami, je potekalo v znamenju velike aktivnosti delavcev Mercatorja pri samoupravnem urejanju odnosov po Zakonu o združenem delu. Sprejeli smo najpomembnejše samoupravne akte; med njimi je potrebno omeniti zlasti Samoupravni sporazum o združitvi v SOZD Mercator, Statut SOZD, Samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju in združevanju dela in sredstev med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami in Samoupravni sporazum o menjavi dela med delavci Delovne skupnosti SOZD in delavci v DO in TOZD. Ustrezne podobne akte so sprejeli tudi v delovnih organizacijah in TOZD.

V teh dneh smo na referendumu glasovali še o Samoupravnem sporazumu o združitvi v Mercator-Interno banko in o Samoupravnem sporazumu o razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka. Če upoštevamo še vse aktivnosti pri sprejemanju aktov in pravilnikov o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev osebnih dohodkov, je bilo s tem opravljeno ogromno delo.

Mnogo tega se že uresničuje tudi v našem vsakodnevnem delu, zlasti zato, ker smo nove samoupravne akte snovali na dosedanjih izkušnjah našega dela in na že doseženih rezultatih. Poleg tega smo upoštevali specifičnosti, ki jih narekuje struktura naših dejavnosti, in potreba, da jih lahko čimprej uspešno uporabimo, ne pa, da ostanejo na papirju.

Za naše organizacije, ki so poslovno povezane z neštetiimi vezmi v celotnem jugoslovanskem prostoru, je seveda najpomembnejše urejanje odnosov na principih skupnega prihodka. Samoupravni sporazum o trajnem poslovnem sodelovanju je doslej podpisalo že preko 140 proizvodnih organizacij, ki pomenijo več kot 2/3 našega skupnega prihodka. Zdaj se začne druga, še pomembnejša, pa tudi težja faza urejanja teh odnosov: sprejemanje skupnih proizvodno-prodajnih planov, tako da za leto 1978 v glavnem ne bomo več imeli kupoprodajnih pogodb, čeprav še vedno veljavni predpisi o cenah zelo obirajo uresničevanje nove vsebine medsebojnega poslovanja.

Prav tako pomembno je urejanje odnosov na principih skupnega dohodka pri združevanju sredstev za skupne investicije. Z njimi v medsebojnih razmerjih med TOZD in DO v sestavi SOZD Mercator praktično ukinjamo kreditne odnose in vzpostavljamo veliko medsebojno odvisnost med delavci v re-

NAŠE GLAVNO VODILO: VREDNOTE SKUPNEGA

Navada je, da ob koncu leta pregledamo svoje delo in življenje v minulem letu in si zastavimo nove naloge, nove načrte za prihodnost. Če preteklo delo in življenje v naši veliki samoupravni skupnosti strnemo, lahko s prepričanjem rečemo, da se je SOZD Mercator v celoti pokazala zmožna skupnega življenja, skupnega dela, skupnih načrtov. Z delom, v praksi, kot pravimo, se je potrdila kot živa sila. To so naši realni obeti za prihodnost. Združevanje posameznih temeljnih organizacij in enovitih delovnih organizacij združenega dela v tak zapleten samoupravni in ekonomski organizem seveda ni bila majhna stvar. To smo izkusili sami. Sami pa smo kot delavci, kot samoupravljalci in kot delegati spoznali, da je takšno združevanje na sedanji stopnji razvoja samoupravljanja v družbi pravzaprav edina pot, ki nas lahko vodi naprej, edina pot, na kateri lahko prispevamo kakovosten delež tudi k razvoju celotnega slovenskega gospodarstva, celotne slovenske in jugoslovanske družbe.

V vsakdanji delovni in samoupravljalški praksi smo se učili odpovedovati se dobrinam, posamičnim koristim, naučili smo se spoznavati vrednost načel solidarnosti in vzajemnosti. Gradili smo naš notranji sistem samoupravljanja in dogovarjanja, ki je edina demokratična pot, na kateri se lahko izražajo in samostojno razrešujejo različni interesi, edina pot, ki lahko pripelje do realnih skupnih potreb našega celotnega kolektiva.

Ne morem trditi, da smo premagali že vse ovire in ostanke stare zavesti, ki objektivno živijo v človeku, vendar pa mislim, da smo napravili korenit preobrat v naši dosednji praksi. V samoupravljalški akciji smo v stvarnosti spoznavali, da sta samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje, samoupravno usklajevanje interesov in potreb posameznih delov našega velikega poslovnega organizma, edina možnost skupnega dela in življenja. Demokratska, zavestna odločitev delavcev ene TOZD, da na osnovi skupnega plana združijo dohodek z drugo TOZD, to je bistvo naše samoupravne ureditve. Ta stavek zveni enostavno, kot lepo geslo, sami pa vemo, da je za uresničitev tega bistva potrebno resnično razvito, odgovorno in poglobljeno delo vseh samoupravnih organov; da mora to delo počivati na delegatskih načelih, da morajo pri teh in tudi pri vseh drugih odločitvah od vsega začetka zavestno in angaži-

Srečno 1978 Srečno 1978 Srečno

Poslovni uspeh SOZD Mercator v tretjem tromesečju pod slovenskim povprečjem

Po vsakem tromesečju analiziramo sestavljene periodične obračune ter ugotavljamo dobre in slabe strani našega dela. Če primerjamo 9-mesečne rezultate SOZD Mercator s kazalci, ugotovljenimi za slovensko gospodarstvo, ugotovimo, da so uspehi naših DO in TOZD nekoliko slabši od povprečnih slovenskih. Vzrok za tako stanje moramo iskati v deležu dejavnosti v okviru SOZD Mercator pri ustvarjanju skupnega prihodka. Prevladuje še vedno notranja trgovina (grosistična in detajlistična) z 68,6 odstotnim deležem; sledi ji zunanja trgovina s 17,2 % ter ostale dejavnosti kot kmetijstvo, industrija, gostinstvo in turizem ter tehnične in poslovne storitve, ki so v skupnem prihodu udeležene le z nekaj odstotki. Pri notranji trgovini gre pretežno za živilsko stroko (to velja tudi za grosistično dejavnost), zato nihanja, ki so značilna za ostale dejavnosti, na katere močneje vpliva rast ali padec konjunktura, niso tako velika.

Vpliv cen na finančne kazalce je še vedno velik, zato se giblje realna rast celotnega prihodka za SOZD med 4 in 5 %. Pri kmetijski proizvodnji (izvzeta je trgovina z reprodukcijskim materialom) je rast nižja od povprečne predvsem zaradi spomladanskih pozeb, ki so nekaterim pridelkom škodile. Gostinska dejavnost je v treh tromesečjih zabele-

žila ugodnejšo rast od povprečne, ker je za nami poletna sezona, ki je za to vrsto dejavnosti najpomembnejša. Plan celotnega prihodka za SOZD Mercator v letu 1977 smo dosegli 78 % ter ni bojazni, da ob koncu leta ne bi bil realiziran.

Prihodki iz prodaje blaga, proizvodov in storitev (nekdanja realizacija), imajo enako dinamiko rasti kot celotni prihodek. V okviru zadnjega so se povečali drugi (izredni) prihodki za 33 %; tako je njihov delež v strukturi celotnega prihodka narasel od 19 % v lanskem letu na 22 % v letošnjem letu.

Rast porabljenih sredstev je manjša kot rast celotnega prihodka, med njimi pa so različni stroški rasti neenaki. Zanimiva je ugotovitev, da so stroški reklame, propagande ter reprezentance v okviru SOZD rasli hitreje od povprečja v slovenskem gospodarstvu, čeprav je njihov obseg relativno majhen in v primerjavi z ostalimi stroški nepomemben.

Stopnja rasti dohodka za 9-mesečno obdobje za SOZD Mercator je 41 %, je pa nižja kot povprečna za slovensko gospodarstvo (ta je cca 70 %). O realni višini letošnjega dohodka je sploh težko govoriti, ker vpliva nanj spremenjen način ugotavljanja. Iz dohodka se najprej pokriva obresti za kredite, te pa so v primerjavi z lanskim obdobjem za 1 % manjše. To zmanjšanje je rezul-

tat boljše likvidnosti članic SOZD ter delnega znižanja obrestne mere v letošnjem letu.

Iz dohodka poravnavamo prispevek samoupravnim interesnim in družbenopolitičnim skupnostim. Vse te datjave močno naraščajo zaradi rasti osnov, od katerih se obračunavajo. Za SIS smo namenili 34 % več kot lani, za prispevke družbenopolitičnim skupnostim pa kar 113 % več.

Čisti dohodek je narasel za 41 % v primerjavi s prejšnjim obdobjem. Ta se je delil na sredstva za osebno porabo (76 %) ter sredstva za sklade (24 %). Med sredstvi za sklade so vključeni tudi zneski, ki jih namenijo TOZD in DO za posojila gospodarskim dejavnostim (financiranje izgradnje infrastrukture, energetskih objektov itd). Sem spada tudi posojilo federaciji za kreditiranje nerazvitih. Vsa ta sredstva finančno-tehnično povečujejo lastne sklade, ker pa so dana v obliki dolgoročnih posojil, za TOZD in DO niso uporabljiva. Lastni skladi, ki jih lahko uporabljamo bodisi za obratna sredstva, bodisi za investicije, so nekoliko manjši.

Sredstva za osebno porabo so se povečala povprečno za 23 %. Sem se po novi metodologiji poleg brutto osebnih dohodkov prištevajo tudi ostali osebni prejemki, tako da je

slika o osebnih dohodkih, ki bremenijo čisti dohodek, zamegljena.

Gibanje osebnih dohodkov sploh ubira svoja pota. Uveljavlja se načelo, naj osebni dohodki sledijo življenjskim stroškom. Tega načela se oprijema letošnja resolucija za plan 1978. V isti sapi pa ugotavljamo, da ob tem puščamo vendar tako rast produktivnosti, kot tudi rast dohodka in tako postajajo spet osebni dohodki tisti, ki povzročajo inflacijo. Tarnanje ob tem, da smo izvozno vedno manj uspešni, je brez smisla, ker moramo pri izdelavi kalkulacij izvoznih proizvodov upoštevati vse elemente, ki jih pokrivamo z dohodkom — vključno osebne dohodke. Smo pred dilemo: ali višja cena in nismo konkurenčni, ali pa nižja cena in izvažamo, obenem pa posluujemo z izgubo, ter krijemo osebne dohodke, ki se gibljejo v skladu z življenjskimi stroški. Znan jugoslovanski strokovnjak na področju ekonomskih ved je ugotovil, da stojimo vselej pred problemom: ali ukrep, ki poseže na tržišče (dvig cen) ali pa iskanje nižjih stroškov, boljše izrabe zmogljivosti, skratka — notranjih rezerv ob isti tržni ceni. Praksa kaže, da se skoraj 100-odstotno odločamo za prvo varianto, druge, ki pa zahteva več truda in lastne angažiranosti, pa se izogibamo.

SRDIČ ALENKA

Sestanki, zasedanja, seje...

16. seja Sekretariata Sveta SOZD Mercator

Volilna konferenca sveta ZK bo v decembru

Člani Sekretariata Sveta ZK SOZD Mercator so na svoji 16. seji, ki je bila 7. 11. 1977, obravnavali rezultate postopka evidentiranja možnih kandidatov za sekretarja, namestnika sekretarja in člane Sekretariata Sveta ZK SOZD Mercator. Ugotovili so, da na predlog kandidacijskega organa ni bilo pripomb in da so komunisti v vseh osnovnih organizacijah podprli evidentirane kandidate. Dogovorili so se, da bo volilna konferenca v času od 10. do 20. decembra v Ljubljani, obravnavali so izvajanje programa dela Sveta za leto 1977 in pobude delovnih organizacij za pristop v SOZD Mercator, s katerimi sta jih seznanila generalni direktor Miran Goslar in namestnik generalnega direktorja Vukadin Nedeljković.

O postopku evidentiranja možnih kandidatov za sekretarja, namestnika sekretarja in člane Sekretariata Sveta ZK je poročal predsednik kandidacijskega organa Bjedov Tolbuhin. Zaradi lažje in pravilnejše

sestave Sekretariata so člani kandidacijskega organa pripravili predlog za spremembo 11. člena Poslovnika o delu Sveta ZK. Po tem predlogu naj bi Sekretariat štel 11 članov, in sicer po enega iz dejavnosti kmetij-

stva, industrije, gostinstva in storitev, zunanje trgovine ter iz Delovne skupnosti SOZD in po dva iz dejavnosti trgovine na debelo in trgovine na drobno. Po položaju pa sta člana Sekretariata tudi predsednik Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata in predsednik Koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS SOZD Mercator.

Kandidati za sekretarja, namestnika sekretarja in člane Sekretariata Sveta ZK SOZD Mercator so:

1. RANT JANEZ, Ljubljana, Poštojska 25, TOZD Dolomiti, v Mercatorju zaposlen pol leta, absolvent višje upravne šole (VKV strojni

ključavničar), pomočnik direktorja TOZD Dolomiti, predsednik odbora za uresničevanje ZZZ TOZD, član Komisije Delavskega sveta SOZD za izvajanje gospodarske stabilizacije, član Organizacijskega odbora za LO pri Občinski konferenci SZDL Vič in Odbora Zveze rezervnih vojaških starešin krajevne skupnosti Milan Česnik in član Zveze komunistov od 1950. leta.

2. ANDOLŠEK LJUDMILA, Ljubljana, Na jami 3, zaposlena pri MERCATOR — Emba 11 let, končana osnovna šola, namestnik šefa skladišča. Član Odbora samoupravne delavske kontrole v DO, de-

legat v temeljni delegaciji ZZZ SOB Ljubljana-Bežigrad, predsednik konference delegacij, sekretar OO ZK, podpredsednik Odbora za živilsko in tobačno industrijo pri Občinskem sindikalnem svetu Bežigrad, član Izvršilnega odbora podpisnik Samoupravnega sporazuma o štipendiranju občine Ljubljana-Bežigrad, evidentirana za člana Mestne konference sindikata Ljubljana, članica Zveze komunistov od 1950. leta

3. ŠKOF FRANC, Ljubljana, Dolomitskega odreda 14, zaposlen v Delovni skupnosti MERCATOR — Rožnik, v Mercatorju zaposlen 10 let, gradbeni tehnik, delegat temeljne delegacije ZZZ SOB Ljubljana-Center, sekretar sveta ZK SOZD Mercator, član ZRVS in član Zveze komunistov od 1951. leta.

4. KOLAR Blaž, Krško, Cankarjeva 1-a, Delovna skupnost MERCATOR — Agrokombinat Krško, zaposlen pri Mercatorju eno leto, vojaška akademija, vodja splošnega sektorja, aktivnosti: član Komisije Delavskega sveta SOZD za izvajanje Zakona o združenem delu, evidentiran za nekatere funkcije v družbenopolitičnih organizacijah Agrokombinata, član Kadrovske komisije pri Občinskem komiteju ZK Krško, član komisije za organiziranost in razvoj, član občinske komisije za izvajanje Zakona o združenem delu, član ZRVS in član Zveze komunistov od 1959. leta.

5. BAUS ALDA, Ljubljana, Dolenjska cesta 45, TOZD Ilirija, zaposlena v TOZD Ilirija 12 let, po-

klicna trgovska šola, kuhinjski blagajnik, predsednik Odbora samoupravnih delavskih kontrole v TOZD, delegat v delegaciji ZZZ Ljubljana-Šiška in članica Zveze komunistov od 1974. leta

6. PETROVIČ SLAVICA, Ljubljana, Hudovernikova 2, zaposlena v TOZD Trgovina, MERCATOR — Slovenija sadje od leta 1966, 4 razredi nižje gimnazije, administrator, članica Komisije za obravnavo kršitev delovnih obveznosti in Odbora samoupravnih delavske kontrole, članica Zveze borcev in članica Zveze komunistov od 19.

7. KOVAČIČ ANICA, Ormož, Dr. Hrovata 1, zaposlena v Zarji 4 leta, diplomirani pravnik, vodja Splošnega sektorja, delegat Delavskega sveta SOZD, članica Komisije za uresničevanje ZZZ ter Odbora za LO in CZ DO, namestnik sekretarja OO ZK v DO, članica IO samoupravnih raziskovalne skupnosti in članica Zveze komunistov od 1974. leta.

8. RADEJ NIKO, Ljubljana, Tabor 7, zaposlen v TOZD Grosist 10 let, srednja papirna šola, šef papirnega oddelka, delegat Delavskega sveta TOZD in Delavskega sveta SOZD (namestnik predsednika), predsednik OO Sindikata TOZD Grosist in član Zveze komunistov od 1974. leta.

9. RAVBAR VINKO, Vrhnika, Opekarska 10, zaposlen v Delovni skupnosti SOZD Mercator — skupaj pri Mercatorju 4 leta, višja upravna šola, pomočnik direktorja Komercialnega sektorja, član komi-

sije za izvajanje ZZZ v Delovni skupnosti SOZD Mercator, član Komisije za družbeno-ekonomske odnose pri Občinskem komiteju ZK Vrhnika, predsednik Odbora za cene pri Občinski skupščini Vrhnika, član Odbora za gospodarstvo Občinske skupščine Vrhnika, član Upravnega odbora stanovanjske skupnosti Vrhnika itd., član Zveze komunistov od 1958. leta.

Za sekretarja je predlagan tovariš RANT Janez, za namestnika sekretarja pa tovarišica ANDOLŠEK Ljudmila.

V vseh osnovnih organizacijah ZK so že bile izvedene volilne konference in izvoljena nova vodstva. Istočasno z volitvami vodstev v posameznih organizacijah so člani ZK v temeljnih in delovnih organizacijah ter delovnih skupnostih izvolili tudi svojega člana v Svet ZK SOZD Mercator. Volilna konferenca Sveta ZK bo v času od 10. do 20. decembra v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom:

— izvolitev delovnega predsedstva in organov volilne konference,

— poročilo sekretarja Sveta ZK o delu organizacije ZK in njenih organov v preteklem obdobju,

— verifikacija mandatov članov Sveta ZK,

— sprejem I. sprememb Poslovnika o delu Sveta ZK SOZD Mercator,

— volitve sekretarja, namestnika sekretarja in članov sekretariata,

— sprejem Programa dela za leto 1978,

— obravnavna predlogov samou-

pravnih splošnih aktov SOZD (Mercator — Interna banka, skupni dohodek),

— program uresničevanja ZZZ
O izvajanju Programa dela Sveta ZK za leto 1977 je poročal namestnik sekretarja Vasja Butina. Člani so ugotovili, da je program v veliki meri že izvršen, da so roki za nekatere naloge v mesecih novembra, decembru in januarju in se le-te prenesejo oziroma vključijo v novi program dela. Dogovorjeno je bilo, da se o izvajanju programa podrobneje poroča v poročilu sekretarja Sveta ZK na volilni konferenci.

O pobudah delovnih organizacij za pristop v SOZD Mercator sta poročala tovariša Miran Goslar in Vukadin Nedeljković. Pobudo za pristop je dalo več delovnih organizacij, vendar so po izdelavi elaboratov ekonomske upravičenosti ostale le naslednje organizacije: Nanos Postojna, Steklo Ljubljana, Konditor Ljubljana in Alpe-Adria — TOZD Turizem Ljubljana. V vseh organizacijah te dni potekajo javne razprave o pristopu, referendumu so predvideni za mesec december, Delavski svet SOZD Mercator pa bo o pristopu odločal na svojem 5. zasedanju, predvidoma 25. decembra. Generalni direktor tovariš Miran Goslar je člane sekretariata podrobneje seznanil tudi z nekaterimi problemi in dilemami glede vključitve teh organizacij v SOZD Mercator (v tej številki glasila objavljamo tudi izvlečke iz elaboratov ekonomske upravičenosti teh delovnih organizacij).

V. B.

Priprave osnovnih organizacij sindikata na referendum

V Ljubljani se je na svoji 11. seji, dne 15. novembra, sestel Sekretariat Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata SOZD Mercator. Poleg priprave na referendum za sprejem Samoupravnega sporazuma o združitvi v Mercator — Interno banko in Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka ter splošnih aktov o razporejanju čistega dohodka in sredstev za OD, ki bo predvidoma 15. decembra, so člani obravnavali še možnosti noveletnega srečanja upokoјencev in način obdaritve otrok. Zaradi odhoda tov. Mikolič Jožeta v drugo organizacijo združenega dela, so v Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito SOZD Mercator imenovali tov. Repše Jožeta. Glede na bližajoče letne skupščine sindikalnih organizacij, so člani Sekretariata imenovali komisijo za evidentiranje kandidatov za nov Sekretariat Koordinacijskega odbora ter se dogovorili o pripravi na letno skupščino za SOZD Mercator.

Predsednik Koordinacijskega odbora Marjan Gradišar je uvodoma poročal, da sedanjemu vodstvu sindikata poteče mandat, zato je potrebno imenovati komisijo za pripravo predloga možnih kandidatov za člane Sekretariata. Seja Koordinacijskega odbora bo predvidoma decembra, letna skupščina pa januarja naslednjega leta. V Komisijo za pripravo predloga možnih kandidatov so bili imenovani naslednji člani: Modrijan Suzana, Škof Franc, Nemec Silvija, Majcen Stane in Martinec Marjana.

V nadaljevanju seje so člani Sekretariata obravnavali predlog programa uresničevanja ZZZ, III. del, z rokovnikom. Predviden referendum (22. decembra) pomeni tretji krog referendumov v naši sestavljeni organizaciji (prvi je bil sprejem samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD, drugi pa sprejem Statuta SOZD in še nekaterih drugih aktov), zato so člani Sekretariata še posebej analizirali dosedanje priprave, izvedbo in rezultate referendumov. Ugotovili so, da se pri nekaterih organizacijah pojavljajo slabši

rezultati glasovanja. Kot vzrok so navedli predvsem slabšo udeležbo volilnih upravičencev, kar se je nato odrazilo tudi pri rezultatu glasovanja. Vsi volilni upravičenci, zlasti službeno odsotni, bolni in delavke na porodniškem dopustu, niso bili obveščeni o referendumu oziroma jim volilna komisija ni posredovala glasovalnih listkov z navodili po pošti, kar za te primere določa pravilnik o volitvah. V teh organizacijah so na ta način kršili eno izmed osnovnih načel, da se vsakemu delavcu oziroma volilnemu upravičencu mora omogočiti, da se opredeli za ali proti predlagani odločitvi. Slaba udeležba volilnih upravičencev je bila predvsem v naslednjih organizacijah: TOZD Veleblagovnica Beograd (69,5%), TOZD TMI (79,3%), TOZD Ilirija (72,5%), Mercator — Agrokombinat Krško — TOZD Kooperacija (76,2%), TOZD Cibes (71,6%), TOZD Conimex (77,7%) in Mercator — Sloga (64,2%).

Naloga sindikata in ostalih družbenopolitičnih organizacij je, da v vseh temeljnih in delovnih organiza-

cijah izvedejo poprejšnjo obravnavo samoupravnih splošnih aktov, ki bodo na referendumu, ter da se omogoči glasovanje vsem volilnim upravičencem. Pri tem je potrebno poskrbeti tudi za primerno okrasitev volišč.

Na skupni seji izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij SOZD Mercator je bilo dogovorjeno, da posebna skupina (Nedeljković Vukadin, Modrijan Suzana in Pogačnik Marjan) prouči možnosti in obliko organiziranja noveletnega srečanja upokoјencev in pripravi predlog do seje Sekretariata. V razpravi se je izoblikovalo mnenje, da je glede na obsežnost in krajevno ločenost TOZD in DO skupno srečanje težko izvedljivo. Zato naj vsaka temeljna oziroma delovna organizacija sama izvede noveletno srečanje upokoјencev. Prav tako člani sekretariata predlagajo, da naj bi znesek na posameznega udeleženca znašal največ 350,00 din za upokoјence in 150,00 din za noveletno obdaritev otrok, ob upoštevanju občinskih stavlišč.

V. B.

Družbeno politične organizacije podpirajo kandidaturu tovarišev Mirana Goslarja in Vukadina Nedeljkovića za generalnega direktorja oziroma namestnika generalnega direktorja

7. novembra je bila v Ljubljani 16. skupna seja Sekretariata Koordinacijskega odbora osnovnih organizacij sindikata, Sekretariata sveta ZK in predsedstva koordinacijske konference mladih delavcev SOZD Mercator. Člani izvršilnih organov so uvodoma poslušali poročilo predsednika razpisne komisije tov. Radej Nika in ugotovili, da predlagana kandidata za generalnega direktorja oziroma namestnika generalnega direktorja, tovariša Mirana Goslarja in Vukadina Nedeljkovića, izpolnjujeta tudi družbenopolitična in moralno-etična merila za imenovanje. Njuno dosedanje delo vršilcev dolžnosti na teh delovnih mestih je bilo ocenjeno kot izredno uspešno, zato je bila izrečena enoglasna podpora njuni kandidaturi.

Člani izvršilnih organov so v skladu z 99. členom Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Mercator n. sub. o. obravnavali tudi predlaganega kandidata za individualni poslovodni organ v Mercator — Slovenija sadje, tovariša Mitja Marinška in za TOZD Zunanja trgovina te delovne organizacije tovariša Škulj Jožeta. Mnenje je, da

razporejanju dohodka za sredstva za osebne dohodke in sredstva za tiste oblike skupne porabe, ki se oblikujejo odvisno od osebnih dohodkov, medtem ko se sredstva za reprodukcijo ne dosegajo v zadovoljivi višini. V odsotnosti predsednika komisije za gospodarsko stabilizacijo tov. Brečko Jožeta, je tov. Čandek seznanil prisotne tudi s stališči te komisije in sprejetim programom dela. (Program gospodarske stabilizacije je objavljen v posebni izdaji štev. 4 glasila Mercator.)

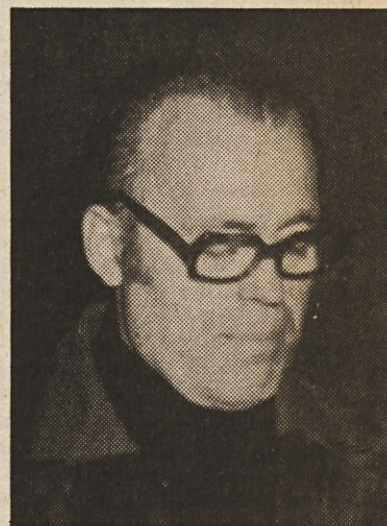
V razpravi, v kateri so sodelovali Marjan Gradišar, Ivan Brečko, Modrijan Suzana, Škof Franc, Vukadin Nedeljković in Vasja Butina, se je izoblikovala ugotovitev, da nekatere delovne organizacije še vedno, kljub sprejetim sklepom in dogovorom, ne združujejo sredstev (Mercator — Gostinsko podjetje Idrija, Mercator — Hoteli gostinstvo, TOZD Ilirija in TOZD Sremič, Mercator — Agrokombinat Krško in Mercator — Kmetijski kombinat Sevnica ter Mercator — Slovenija sadje). Prav tako je bilo ugotovljeno, da bodo izgube v letošnjem letu verjetno sanirane, razen v TOZD TMI, vendar je tudi pri njih v letošnjem letu izguba občutno manjša. Posebej so člani izvršilnih organov obravnavali poslovanje in razmere v TOZD Veleblagovnica Beograd glede na organizacijske in kadrovske spremembe. Na podlagi podatkov je bilo ugotovljeno, da je izguba iz lanskega leta že pokrita in da vse kaže, da je tudi do konca leta ne bo.

O predlogu programa izvajanja Zakona o združenem delu je poročal predsednik komisije tov. Janušek Šefman (predlog programa je bil objavljen v posebni izdaji glasila Mercator št. 4). Tovariš Šefman je opozoril predvsem na nekatere najpomembnejše naloge in roke ter na dejavnost družbenopolitičnih organizacij. V razpravi je bilo ugotovljeno, da je program dobro pripravljen, dovolj podroben in kot tak, predstavlja ustrezno podlago za široko

družbeno akcijo, ki je potrebna za realizacijo programa, saj so roki zelo kratki.

Na koncu seje so člani izvršilnih organov poslušali in sprejeli poročilo predsednice iniciativnega odbora za ustanovitev mladinske organizacije v SOZD Mercator. Inicijativni odbor je opravil vse potrebne priprave za sklic ustanovne seje Koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS SOZD Mercator, ki je bila 10. decembra. Pripravljen je predlog sklepa o ustanovitvi, predlog poslovnika o notranji organizaciji in načinu delovanja ter predlog programa dela Koordinacijskega sveta. Predlogi so bili objavljeni v redni številki glasila Mercator št. 10. Inicijativni odbor je pripravil tudi predlog možnih kandidatov za vodstvo mladinske organizacije, ki so ga v razpravi potrdili tudi člani izvršilnih organov.

Na predlog predsednika Sekretariata Koordinacijskega odbora OOS tov. Marjana Gradišarja, je bil razširjen dnevni red s točko: »Obravnavaj pobud za pristop v SOZD Mercator«, o čemer je poročal namest-

Vukadin Nedeljković

nik generalnega direktorja Vukadin Nedeljković. Pod točko razno pa je bil za možnega kandidata v organe upravljanja temeljne banke (Ljubljanska banka) evidentirana Vaupotič Draga, pomočnik direktorja finančnega sektorja v Delovni skupnosti SOZD Mercator. V. B.

22. DECEMBER — REFERENDUMI

Delegati Delavskega sveta SOZD Mercator so na 4. zasedanju, 24. novembra, razpisali referendum za sprejem Samoupravnega sporazuma o združitvi v Mercator — Interno banko, Ljubljana in Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka. Referendum bo 22. decembra, oziroma 25. decembra za kmete kooperante, v vseh delovnih in temeljnih organizacijah, združenih v SOZD Mercator. Isti dan bodo delavci TOZD in DO ter delovnih skupnosti, prav tako z referendumom, odločali o sprejemu samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in sredstev za OD (samo v delovnih organizacijah s TOZD) in pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za OD, ki morata biti, v skladu s 662. členom Zakona o združenem delu, sprejeta in uveljavljena še v tem letu.

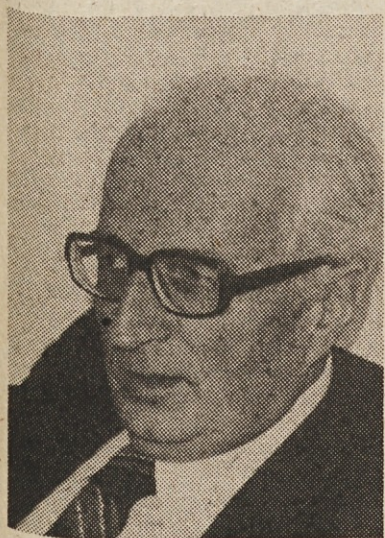
V poprejšnji obravnavi osnutkov

predlogov Samoupravnega sporazuma o Mercator — Interni banki, Ljubljana in Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka, je bilo danih precej pripomb, dopolnitev in predlogov sprememb, zato v tej številki objavljamo prečiščeno besedilo predloga obeh aktov, kot jih je določil Delavski svet SOZD Mercator.

Za izvedbo referendumov je Delavski svet SOZD imenoval posebno komisijo, ki bo izdala podrobna navodila za referendum, ugotovila rezultate glasovanja na podlagi poročil ustreznih komisij TOZD in DO ter objavila izid referendumov.

Priprave in sprejem teh samoupravnih splošnih aktov poteka v skladu s programom uresničevanja Zakona o združenem delu v SOZD Mercator — tretji del, in pomeni še en korak naprej v uresničevanju določil Zakona o združenem delu.

V. B.

Miran Goslar

kandidata izpolnjujeta merila za družbenopolitične in moralno-etične kvalitete za opravljanje teh del oziroma nalog.

Poročilo o prvih rezultatih 9-mesečnega poslovanja (podrobno poročilo objavljamo v tej številki) je podal tov. Jože Čandek, v. d. direktorja razvojno-planskega sektorja v Delovni skupnosti SOZD Mercator. Iz njegovega poročila izhaja, da bodo planske obveznosti glede realizacije dosežene oziroma celo presežene. Ugotavlja se povečanje celotnega prihodka in čistega dohodka, ni pa dosežena zadovoljiva stopnja skladnosti med gibanji sredstev za osebne dohodke, skupno in splošno porabo ter dohodkom. Prekoračena so predvsem razmerja pri

MLADI SO SE ORGANIZIRALI

V zadnji številki glasila Mercator smo lahko brali o pobudah družbenopolitičnih organizacij v SOZD Mercator za ustanovitev Koordinacijskega sveta osnovnih organizacij ZSMS in o delu iniciativnega odbora, ki so ga imenovali družbenopolitične organizacije. Iniciativni odbor je v novembru zaključil organizacijske in kadrovske priprave in 10. decembra je bila v Krškem ustanovna seja Koordinacijskega sveta. Poleg delegatov osnovnih organizacij iz TOZD, DO in delovnih skupnosti so se udeležili tudi predstavniki vodstev sveta ZK, Koordinacijskega odbora OOS, organov upravljanja SOZD in TOZD Sremič, Mestne konference ZMS Ljubljana ter Občinske konference ZMS Ljubljana Vič-Rudnik in Krško.

Predsednica iniciativnega odbora Silvija Nemec je uvodoma poročala o razgibanem delu zadnjih dveh let pri izvajanju ustave in ZZZ, katerega rezultat je SOZD Mercator, ki je postala iz prvotne, predvsem trgovske delovne organizacije, asociacija, ki sedaj povezuje splet delovnih organizacij — od primerne kmetijske proizvodnje, prek industrije in notranje ter zunanje trgovine, do gostinstva in poslovnih ter tehničnih storitev. V tako spremenjenih razmerah pa se pred mlade postavlja širše zahteve, če se bodo želeli aktivno vključevati v vsakodnevno življenje in reševanje problemov. V takih pogojih, ko se povezuje veliko mladih, pa je treba skrbeti za usklajen nastop mladinske organizacije kot celote v okviru SOZD, v povezavi z ostalimi dejavniki. Tako je prišlo do pobude za ustanovitev Koordinacijskega sveta, ki pa ne sme predstavljati nadomestila za akcije, ki jih morajo mladi izvajati vsakodnevno v posameznih TOZD in DO. Njihova osnovna aktivnost bo morala biti še vedno v teh organizacijah; Koordinacijski svet bo lahko prispeval le k večji in bolj usklajeni povezavi osnovnih organizacij, ne more pa biti nadomestilo široke aktivnosti mladih na vseh področjih. Ta naj bi bila v naslednjem obdobju predvsem v krepitvi angažiranja mladih pri razvijanju in krepitvi samoupravnih socialističnih odnosov v skladu z Ustavo in ZZZ in to v okviru delegacij v sistemu samoupravnega združenega dela, DPS, SIS, krajevnih skupnostih in povsod drugod.

IZVOLJENO PREDSEDSTVO

Po izvolitvi delovnega predsedstva in komisij ter verifikacije mandator, so delegati sprejeli sklep o ustanovitvi Koordinacijskega sveta OO ZSMS SOZD in Poslovnik o njegovi notranji organizaciji in načinu delovanja, nato pa izvolili predsedstvo. V predsedstvo so bili izvoljeni:

— Nemec Silva, Mercator — Contal, predsednik
— Gruden Igor, Mercator — Rudar, namestnik predsednika
— Selan Sonja, Mercator — Sadje zelenjava, sekretar
— Jakša Dušan, Delovna skupnost SOZD

— Petrič Edka, Mercator — HG, TOZD Sremič
— Došenovič Stevo, Mercator — Velepreskrba, TOZD Hladilnica
— Ekart Štefan, Mercator — Panonija
— Paunovič Vera, Mercator — Emba
— Hribar Jože, Mercator — Rožnik, TOZD Preskrba
— Flis Melita, Mercator — KK Sevnica
— Slodnjak Marjan, Mercator — Rožnik, TOZD Golovec.

SPREJET OBSEŽEN IN KONKRETEN PROGRAM DELA

Prvi je spregovoril udeležencem ustanovne seje **Vukadin Nedeljković**, namestnik generalnega direktorja SOZD Mercator in se uvodoma obrnil v preteklost, v nastajanje organiziranosti mladih — vse od leta 1863 dalje, ko je bila v Ljubljani ustanovljena mladinska organizacija Južni Sokol, ki jo že lahko uvrščamo med napredne organizacije, pa vse do ustanovitve SKOJ, katerega člani so sodelovali v NOV in soustvarjali zgodovino svojega naroda. Tudi v povojnem času je bila mladina ves čas močna opora v borbi za razvoj in zgraditev socialistične samoupravne družbe, kar nesporno velja za širše merilo, medtem ko za mlade v Mercatorju to v sedanjem času velja le delno, kar je omenil tudi predsednik Koordinacijskega odbora OOS **Marjan Gradišar**, ko je opozoril na dokaj pasivno delovanje mladinske organizacije v preteklem obdobju in na to, da je njena vloga manjša, kot bi ji ustrezala. Vendar vzroki za to niso bili le v mladinski organizaciji, ampak tudi v ostalih dejavnostih, kot so ZK, Sindikat, pa tudi delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi na vseh ravneh. Zato mladinska organizacija ne sme postati tradicionalna politična organizacija in ne sme živeti na lovorikah preteklosti, ampak mora biti neposredni udeleženec samoupravnega odločanja o vseh življenjskih vprašanjih, skupno z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, in ob tem živeti svoje lastno življenje. Naslednje leto bo leto velikih akcij za zgraditev političnega sistema socialističnega samoupravljanja, saj bo to leto kongresov ZKS in ZKJ, volitev v organe družbenopolitičnih skup-

nosti, v okviru SOZD Mercator pa bo to leto nadaljnje samoupravne organiziranosti in izvajanja ZZZ ter novih integracijskih procesov. V vseh teh akcijah mora mladina močno razviti vse oblike svoje aktivnosti, v vseh svojih organizacijah in organih.

Delegati so nato razpravljali o predlogu programa dela Koordinacijskega sveta, ki ga je pripravil iniciativni odbor, ga dopolnili in sprejeli. Predlog programa vsebuje področja delovanja mladih pri graditvi samoupravne socialistične družbe in pri doseganju idejno-politične ter akcijske enotnosti v SOZD Mercator; od nadaljnega uresničevanja Ustave in Zakona o združenem

Silvija Nemec, predsednica Koordinacijskega sveta OO ZSMS SOZD Mercator

delu, sodelovanja v ljudski obrambi in družbeni samozaščiti ter v organih samoupravljanja in ostalih družbenopolitičnih organizacijah, do ustanavljanja osnovnih organizacij v TOZD in DO, kjer jih še ni. V svoj program dela so zajeli tudi naloge v zvezi s kadrovanjem mladih v ZK, zaposlovanjem in študijem ob delu, reševanjem stanovanjske problematike ter izvajanjem akcij s področja revolucionarnih tradicij, športa, kulture in medsebojnega spoznavanja mladih v SOZD Mercator. Zastavili so si nalogo organizirati delovno brigado mladih iz SOZD ter organizacijsko, vsebinsko in kadrovsko razvijati sistem informiranja.

RAZPRAVA DELEGATOV

Zanimive so bile razprave posameznih delegatov, ki so poročali o delu in nadaljnjih nalogah osnovnih organizacij, iz katerih so prišli. Sekretar KS OO ZSMS MERCATOR — PANONIJA in predsednik OO ZSMS TOZD Maloprodaja, **Stanko Hebar**, je poročal o organiziranosti

mladih v Panoniji, kjer so se že leta 1974 organizirali v tri osnovne organizacije (Maloprodaja, Veleprodaja, Zaščita) in se povezali v Koordinacijskem svetu, zato jim samoupravno reorganiziranje v letošnjem letu ni delalo težav. Imajo tudi mentorja, tovariša Ferda Lovreca, ki jim s svojimi bogatimi izkušnjami pomaga pri delu z mladimi. Svoje predstavnike imajo v vseh družbenopolitičnih organizacijah, organizirajo lastne akcije, sodelujejo pri vseh akcijah občinske konference ZSMS Ptuj in se vključujejo v delo krajevnih skupnosti. V nadaljnjem delu so si zastavili nalogo, da se še bolj povežejo s Sindikatom in Zvezo komunistov, sodelujejo v splošnem ljudskem odporu, organizirajo okrogle mize o samoupravljanju in uresničevanju ZZZ, krepijo idejno-politično delo in kadrovanje mladih v ZK, odpravljajo klerikalizem in liberalizem, sodelujejo v reševanju stanovanjske problematike, v študiju ob delu in podobno. Podpirajo program Koordinacijskega sveta OO ZSMS na ravni SOZD, želijo sodelovati v Mercatorjevi delovni brigadi ter na kulturnem in športnem področju z mladimi iz drugih TOZD in DO, njihov program dela pa zajema še mnogo drugih področij in dejavnosti.

Predsednik KS OO ZSMS Mercator — Panonija, **Štefan Ekar**, je poročal predvsem o tem, kaj je bilo napravljenega in kaj bo treba še storiti na področju preobrazbe družbenoekonomskih odnosov, saj je bil v zadnjem času velik del njihove aktivnosti usmerjen na to področje. Analizirali so predvsem naloge mladih v razpravah o ZZZ in o samoupravni organiziranosti v SOZD Mercator ter Panoniji, pri izvajanju akcij, kot so bile referendumski in razpis posojila za ceste, poskušanje doseganja čim večje organiziranosti mladih in njihovega sprejemanja vrste ZK. Pri vsem tem pa so ugotavljali, da je delo mladih še vedno preveč naslonjeno na napotila in pomoč. Naloge, v katere se bodo v prihodnjem obdobju aktivno vključevali, so predvsem pri samoupravnem planiranju v DO, pri razvojnih in stabilizacijskih programih, v razporejanju dohodka, sistemu delitve po delu in dohodkovnih odnosih, v pripravljanju in sprejemanju ter dopolnitvah in spremembah samoupravnih splošnih aktov, v nadaljnjem uresničevanju ZZZ in povezovanju s krajevnimi skupnostmi. Zavedajo se, da morajo mladi zaupno pristopiti k akcijam, ki so jim zaupane in sodelovati pri njih, saj bodo le tako družbenoekonomske odnose v združenem delu razvijali v skladu z Ustavo in ZZZ v dobro vseh, ki združujemo delo v SOZD Mercator.

O težavah pri organiziranju in aktivnosti mladih v trgovini, ki nastajajo predvsem zaradi specifičnosti te dejavnosti (kot so delo v izmenah, oddaljenost delovnih mest, neurejeno varstvo otrok, lokacijsko oddaljene prodajalne, delo ob sobotah, polletne odsotnosti učencev ipd.), je poročala delegatska iz OOS ZSMS TOZD Grmada, **Pavla Krošl**. Nima jo tudi primernih prostorov za sestance in druge dejavnosti, ki bi ga verjetno lahko našli v okviru SOZD, saj je verjetno še kakšna OO s takim problemom. Mladinska organizacija bi morala zastaviti svoj vpliv tudi za to, da dobi poklic prodajalca svojo družbeno vrednost in priznanje, saj je trgovski delavec izredno izpostavljen javni kritiki (večkrat tudi neupravičeni) in senzacionalizmu s strani javnih sredstev obveščanja, kar škoduje njegovemu ugledu. Preprečevati bi morala škodljivo fluktuacijo v druge poklice, predvsem mladih trgovskih delavcev, in pri svojem delu iskati in dobiti več podpore pri občinskih in republiških organih ZSMS.

V zvezi s programom dela mladi iz OO TOZD Grmada predlagajo, naj ima mladina, organizirana v SOZD Mercator, v glasilu Mercator svojo stran, na ravni SOZD naj se organizira idejno-politično izobraževanje, mladina naj več sodeluje s Sindikatom in ZK ter obratno, v samoupravnih organih in delegacijah za ZZZ in SIS, organizirajo pa naj se tudi športne in kulturne prireditve (glede na zanimanje).

Tovariš **Marjan Gradišar** je izrazil potrebo po delovnem in tesnem sodelovanju KS z ostalimi DPO v SOZD, kar se je sicer uveljavljalo že v dosedanjem delu, saj sicer ne bi bilo dosedanjih rezultatov tega so-

delovanja. Opozoril pa je na pomanjkljivost, ki je še vedno prisotna: to je nepopolna zaživetev delegatskega sistema, taka kot je zapisana v ZZZD. To je tudi bistvena naloga mladinske organizacije, saj je kolektiv SOZD Mercator mlad in v tem je garancija njegovega bodočega dela in razvoja. Koordinacijski svet tudi ne bi smel pozabiti na okrog 1000 učencev v gospodarstvu, saj v predlogu programa niso omenjeni. Treba jih je vključevati v gospodarsko, samoupravno in politično življenje in to tudi takrat, ko so v šoli. Mladinske organizacije bodo dokazovale svojo aktivnost tudi s prispevki v glasilu Mercator, kar mora postati njihova stalna naloga. Menil je, da bi morale doprinesti k temu, da bi bili mladi trgovski delavci obravnavani kot vsi delovni ljudje v naši družbi, naša dolžnost pa je, da se obnašamo kot poštene trgovski delavci, ponosni na to, da smo člani tako velike organizacije, kot je Mercator.

V nadaljnji razpravi so tudi ostali delegati razpravljali o tem, da bo odsej potrebno še tesnejše sodelovanje z ostalimi DPO, da je bilo doslej opravljenega premalo konkretnega dela in da so mladi še vedno premalo zastopani v samoupravnih organih. V TOZD in DO, kjer še ni osnovnih organizacij ZSMS, bo te potrebno ustanoviti, pri tem pa je potrebna pomoč — poleg občinskih organov ZSMS — tudi Koordinacijskega sveta. Zato je bil sprejet dogovor, da bo predsedstvo imenovalo za to delo posebno komisijo.

Sekretar sveta ZK tovariš **Franc Škof** je menil, da je bilo delo mladinske organizacije doslej dejansko nekoliko odrinjeno, zato bodo morala biti nadaljnja prizadevanja usmerjena v to, da bo mladina baza bodo-

čega družbeno-ekonomskega in političnega razvoja in da ji bo dana vloga, ki ji pripada — tako v širši skupnosti, kot v SOZD Mercator. Težišče aktivnosti pa mora biti v osnovnih organizacijah, usklajevano na ravni Koordinacijskega sveta. Tudi organizacija ZK zastopa stališče, da je treba vanjo vključevati čimveč mladih in ugotavlja, da je na tem področju sicer storjen korak naprej, ne pa tak, kot bi bilo zaželeno.

IZLET V KOSTANJEVICO NA KRKI

Koordinacijski svet OO ZSMS SOZD Mercator je tako ustanovljen, naloga delegatov pa je, da dogovore in sklepe ter razpravo prenesejo v svoje osnovne organizacije in da se predvsem tam z vsemi mladimi, v praksi, z aktivnostjo zavzemajo za njihovo izpolnjevanje v življenju.

Po končani seji in skupnem kosilu so se delegati in gostje z avtobusom odpeljali v bližnjo Kostanjevico na Krki, kjer so jim mladinci TOZD Sremič pripravili ogled forma vive in stalne razstave naših znanih slikarjev Božidarja Jakca, Toneta Kralja in Jožeta Gorjupa ter Pleterske slikarske zbirke. V gradu, ki je spomeniško zaščiteno, ima svojo klet in polnilnico cvička naša delovna organizacija MERCATOR — AGRO-KOMBINAT KRŠKO, ki smo si jo ogledali in nazadnje ob pokušnji

cvička ugotovili, da je ta tu, pod vznožjem Gorjancev, res pravi cviček.

MARIJA ŠTULAR

V decembru posebna in redna številka glasila Mercator

Nov Uredniški odbor glasila Mercator se je sestal na svojo 2. sejo 18. novembra in sprejel vsebinsko zasnovno novembrske številke našega časopisa. Člani so pregledali posebni izdaji številka 3 in 4 ter zadnjo redno številko in ugotovili, da so v skladu s temeljno vsebinsko zasnovno. Letos naj bi izšli še dve redni številki, in sicer decembrska takoj po 29. novembru in januarska, ki naj bi jo bralci prejeli še pred novoletnimi prazniki. V posebni številki pa bi bili objavljeni sprejeti samoupravni splošni akti.

Posebna številka je izšla 15. decembra in objavila Pravilnik o nagrajevanju sodelavcev in avtorjev prispevkov glasila delavcev SOZD Mercator, Samoupravni sporazum o združitvi v Mercator — Interno banko in Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka SOZD Mercator n. sub. o. Dveh rednih številok pa žal ni bilo mogoče izdati — deloma zaradi tehničnih, deloma zaradi kadrovskih težav.

Prihodnja seja Uredniškega odbora bo prve dni januarja.

2. in 3. seja Izvršilnega odbora Delavskega sveta SOZD Mercator

Priprava samoupravnih sporazumov SOZD za referendum

V skladu s programom uresničevanja Zakona o združenem delu se je v novembru dvakrat sestal Izvršilni odbor Delavskega sveta SOZD Mercator, in sicer 8. in 22. novembra. Na sejah so člani pripravili osnutek predlogov samoupravnih sporazumov o združitvi v Mercator — Interno banko in o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka. Oba osnutka predlogov sta bila v poprejšnji obravnavi do 22. novembra, ko se je sestal Izvršilni odbor, uskladil pripombe in pripravil predlog obeh aktov za delegate Delavskega sveta SOZD Mercator. Predlog samoupravnih sporazumov je bil določen na 4. zasedanju Delavskega sveta SOZD 24. novembra, referendum pa bo predvidoma 22. decembra. Na oba akta je bilo v poprejšnji obravnavi danih precej pripomb in dopolnitev, zato bo potrebno za referendum izdelati prečiščeno besedilo. Izvršilni odbor je na svoji 2. seji

obravnaval tudi pobude delovnih organizacij za pristop v SOZD Mercator in podprl vsa dosedanja prizadevanja vodstva sestavljene organizacije in strokovnih služb. O delovnih organizacijah, ki so izrazile pobudo za pristop v SOZD, obširneje pišemo v tej številki.

Člani Izvršilnega odbora so na 3. seji imenovali tudi člane komisije za pomoč pri izdelavi samoupravnih splošnih aktov s področja delovnih razmerij. To so: Marjan Pogačnik, Ivan Majerle, Zlatko Tomažič, Drago Arhar, Anton Malnar, Lojze Briški, Ferdo Lovrec, Edvard Gabrovšek in Frida Horvat. Komisija naj bi tudi pripravila potrebne spremembe v obstoječih samoupravnih splošnih aktih, ki bodo potrebne zaradi sprejema nekaterih republiških zakonov (o delovnih razmerjih, o samoupravni delavski kontroli, o volitvah in referendumu).

V. B.

Sklicani sestanki

27. december ob 10. uri, 5. zasedanje Delavskega sveta SOZD Mercator n. sub. o., v prostorih MERCATOR — HOTELI — GOSTINSTVO, TOZD Kavarna Evropa, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Dnevni red:

1. Pregled izvrševanja sklepov in potrditev zapisnika 4. zasedanja Delavskega sveta SOZD
2. Sklepanje o pristopu delovnih organizacij v SOZD Mercator (poročevalca: generalni direktor Miran Goslar in vodja pravne službe Vera Aljančič)
3. Poročilo komisije za izvedbo referenduma za sprejem Samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih pri ustvarjanju in delitvi skupnega dohodka in Samoupravnega sporazuma o združitvi v Mercator — Interno banko, Ljubljana (poročevalec: predsednik komisije Vasja Butina)
4. Sprejem soglasja k Pravilniku o organizaciji in razvidu del in analog v Delovni skupnosti SOZD Mercator (poročevalec: vodja delovne skupnosti Vukadin Nedeljković)
5. Sprejem sklepa o začasnem financiranju Delovne skupnosti SOZD Mercator v letu 1978 (poročevalec: v. d. direktorja razvojno-planskega sektorja Jože Čandek)
6. Izvolitev delegata v skupščino Poslovne skupnosti za sladkor Slovenije (poročevalec: pomočnik direktorja razvojno-planskega sektorja Rudolf Breznik)
7. Razno

Ustanovna konferenca Sindikata Mercator — Rožnik

15. novembra je bila v sejni dvorani TOZD Dolomiti ustanovna konferenca osnovnih organizacij Sindikata delovne organizacije MERCATOR — ROŽNIK. Poleg delegatov osnovnih organizacij Sindikata TOZD Golovec — Slavko Levštek in Alojz Levičar, TOZD Grmada — Ana Žitnik in Tone Berlan, TOZD Preskrba Tržič — Zofka Srečnik in Anton Frantar, TOZD Gradišče — Peter Zgonc, TOZD Dolomiti — Janko Frumen in Tina Ribaljenko, TOZD Veleblagovnica Beograd — Dragiša Čalić in Mi-

ljena Milješić, TOZD Jelka — Stane Merhar in Franc Česarek, TOZD Metlika — Anton Ambrožič in Delovne skupnosti MERCATOR — ROŽNIK — Marina Čemažar in Anton Košir, so bili na konferenci prisotni tudi predsednik Koordinacijskega odbora OOS SOZD Marjan Gradišar, sekretar Sveta ZK SOZD Franc Škof, sekretar Sveta ZK MERCATOR — ROŽNIK Marjanca Vrhovec, v.d. direktorja MERCATOR — ROŽNIK Edo Božič, predstavnik Občinske konference Sindikata Ljubljana — Vič-

Rudnik, ter predsednik Delavskega sveta MERCATOR — ROŽNIK Jurij Vuk.

Po izvolitvi delovnega predsedstva, ki so ga sestavljali Mojca Legan, Milena Zgonc, Slavka Štemberger in Anton Košir, so delegati sprejeli poslovnik o delu konference in se dogovorili, da se izdela samoupravni sporazum o združitvi osnovnih organizacij Sindikata v konferenco.

V predsedstvo konference so bili izvoljeni:

— Zgonc Peter — predsednik

— Žitnik Ana — podpredsednik
— Čemažar Marina — sekretar
— Ribaljenko Tina — član
— Levičar Alojz — član
— Srečnik Zofka — član
— Milješić Miljena — član
— Merhar Stane — član
V nadzorni odbor so bili izvoljeni:
— Frantar Anton
— Česarek Franc
— Frumen Janko

Delegati so nato obravnavali program dela in se dogovorili, da ga je potrebno za leto 1978 dopolniti oziroma izdelati novega.

V. B.

MIRAN GOSLAR IMENOVAN ZA GENERALNEGA DIREKTORJA SOZD MERCATOR, ZA NJEGOVEGA NAMESTNIKA PA VUKADIN NEDELJKOVIČ

Na 4. zasedanju Delavskega sveta SOZD Mercator je bil za generalnega direktorja soglasno imenovan dosednji generalni direktor podjetja Mercator in v.d. generalnega direktorja SOZD Mercator, za njegovega namestnika pa Vukadin Nedeljković, ki je isto dolžnost opravljal tudi doslej.

Tov. Miran Goslar, Ljubljana,

Kidričeva 13, je bil rojen 5. 1. 1928, in je po poklicu diplomirani ekonomist. Njegove dosedanje pomembnejše zaposlitve so: direktor DO Medex, glavni direktor DO Slovenija vino, tajnik Zbornice za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet SRS, načelnik Oddelka za gospodarske odnose s tujino pri Gospodarski zbornici SRS, predsednik Skupščine občine Ljubljana-Šiška, pomočnik generalnega direktorja za

devizni sektor Kreditne banke in hranilnice Ljubljana, predsednik gospodarskega zbora Skupščine SRS, član Izvršnega sveta SRS in generalni direktor DO Mercator (od 1. 8. 1975) oziroma v.d. generalnega direktorja SOZD Mercator (od 5. 5. 1977).

Tov. Nedeljković Vukadin, Ljubljana, Postojnska 5, je bil rojen 6. 5. 1924, in je po poklicu diplomiran ekonomist. Njegove dosedanje po-

membnejše zaposlitve so: oficir JLA, sekretar Vojnotrgovskega podjetja in nato šef računovodstva, devizni inšpektor Državnega sekretariata za finance, sekretar in nato direktor direkcije za maloprodajo v DO Metalka, namestnik glavnega direktorja DO Javna skladišča, namestnik generalnega direktorja DO Mercator (od 16. 7. 1976) oziroma v.d. namestnika generalnega direktorja SOZD Mercator (od 5. 5. 1977).

ZDRUŽEVANJE V SOZD MERCATOR

Sestavljena organizacija združenega dela Mercator ne omejuje poslovne samostojnosti delovnih organizacij, ki so v njej združene, temveč jih dolgoročno povezuje na podlagi skupnih interesov in skupnih oblik poslovanja, ki so jih delavci opredelili v Samoupravnem sporazumu o združitvi, zato se veliko delovnih organizacij odloča za vključitev v SOZD Mercator. Med temi delovnimi organizacijami so tudi »Nanos« Postojna, »Steklo«

Ljubljana in »Konditor« Ljubljana, pri katerih je že v teku samoupravni postopek za odločanje o pristopu delavcev v SOZD Mercator. V skladu s programom uresničevanja Zakona o združenem delu v SOZD Mercator III. del, se bodo delavci teh delovnih organizacij v mesecu decembru na referendumu odločali o pristopu, Delavski svet SOZD Mercator pa bo o pristopu odločil po referendumih, na zasedanju, 27. decembra.

NANOS, VELETRGOVSKO PODJETJE IMPORT-EXPORT, N. SOL. O., POSTOJNA

Delovna organizacija Nanos je bila ustanovljena leta 1947. Obseg poslovanja je delovna organizacija širila z ustanavljanjem lastne maloprodajne mreže ter z integracijo posameznih trgovskih podjetij v občini Postojna, ob slovenski obali in republiko Hrvaški.

Svojo dejavnost opravlja »Nanos« v 18 občinah, od katerih je devet v SR Sloveniji, osem v SR Hrvatski in ena v SR Srbiji. Ima 1.754 zaposlenih. V letu 1976 je dosegel 1.745.761.000 din celotnega prihodka, v prvem polletju 1977 pa 850.851.000 din.

Delovna organizacija opravlja svojo dejavnost z desetimi temeljnimi organizacijami združenega dela v 218 poslovalnicah in 16 grosističnih skladiščih.

Temeljne organizacije združenega dela so:

— TOZD IZBIRA Postojna, ki ima 3 skladišča in 60 poslovalnic (blagovnice, marketi itd.)

— TOZD INDUSTRIJSKO BLAGO, Koper, ki ima tri skladišča in enajst poslovalnic (blagovnice in manjše trgovine z industrijskim blagom)

— TOZD SADJE KOPER — DEKANI, ki ima skladišče in hladilnico

— TOZD DETAJL BUJE, ki ima skladišče in 25 poslovalnic (marketi, mešane trgovine in specializirane trgovine z industrijskim blagom)

— TOZD ČABAR, ki ima 13 poslovalnic (markete in mešane poslovalnice)

— TOZD TRGOVINA

RAKEK, ki ima skladišče in 28 poslovalnic (blagovnice, markete in mešane trgovine)

— TOZD AVTOMATERIAL KOPER, ki ima skladišče avtomateriala in šest poslovalnic

— TOZD GROSIST POSTOJNA, ki ima štiri skladišča, od tega eno v Beogradu

— TOZD TOVARNA MESENIH IZDELKOV POSTOJNA, ki ima proizvodnjo, klavnico in skladišče ter 34 mesnih, štiri gostinske objekte in predstavništvo.

Že v dosedanjem poslovanju sta delovna organizacija Nanos in SOZD Mercator medsebojno sodelovali. Razgovori med predstavniki obeh organizacij so pokazali na dejstvo, da je možno to medsebojno sodelovanje še poglobiti in utrditi na podlagi novih oblik, ki jih opredeljuje Zakon o združenem delu.

Z vključitvijo delovne organizacije Nanos z 10 TOZD se bodo

razvijale, predvsem pa dopolnjevale, dejavnosti na področjih dela notranje trgovine, zunanje trgovine, proizvodnje mesnih izdelkov, elektronske obdelave podatkov in investicij. S tem bo

STEKLO — TRGOVINA NA VELIKO IN MALO, UVOZ, IZVOZ, ZASTOPSTVO TUJIH FIRM, INŽENIRING, PROIZVODNO MONTAŽNA DEJAVNOST LJUBLJANA n.sol.o.

Delovna organizacija Steklo ima v svojem sestavu naslednje temeljne organizacije združenega dela:

TOZD Veleprodaja
TOZD Maloprodaja
TOZD Zunanja trgovina
TOZD Spectrum, proizvodnja in inženiring

V 4 TOZD in DSSS je zaposlenih 251 delovnih ljudi, ki so dosegli s poslovanjem v letu 1976 528.920.000 din celotnega prihodka. Delovna organizacija se ukvarja z naslednjimi dejavnostmi:

a) prodaja na veliko — predvsem steklo, železnina, električni, gradbeni, sanitarni, instalacijski ter pisarniški material in papir;

b) prodaja na malo — predvsem steklo, porcelan, keramika ter drugo kovinsko in galanterijsko blago;

dosežena boljša poslovna organiziranost in delitev dela ter močnejši položaj in enotno nastopanje na nabavnem in prodajnem trgu.

c) izvoz in uvoz stekla, porcelana, keramike, gradbenega materiala ter tehničnega in galanterijskega blaga;

d) izvajanje vseh vrst steklarskih in keramičnih del;

e) inženiring posli in

f) servisna dejavnost.

Delovna organizacija bi se iz sedanje organiziranosti preoblikovala v okviru SOZD Mercator v dva TOZD in sicer:

TOZD STEKLO — trgovina na debelo z zunanjetrgovinsko dejavnostjo, n. sub. o.

TOZD SPECTRUM — proizvodnja — inženiring, Ljubljana, n. sub. o.

DO Steklo opravlja precej specifično dejavnost, ki doslej v SOZD Mercator ni bila močnejše zastopana. Odpirajo se široke možnosti za prodajo tovrstnega blaga v prodajni mreži SOZD Mercator ter za poslovno-tehnično sodelovanje, predvsem pri

inženiringu in tehničnem opremljanju večjih kompleksov. Gre za učvrstitev komercialnih ter dohodkovnih odnosov. Svoje razvojne načrte bo vključila v srednjeročni program dela in razvoja SOZD za obdobje

1976—1980 ter sodelovala v skupnih samoupravnih organih, zanj pa bodo veljale, tako kot za vse udeležence SOZD, pravice in obveznosti, izhajajoče iz Sporazuma o združitvi v SOZD Mercator.

KONDITOR — SLAŠČIČARSKO PODJETJE, LJUBLJANA

Kot tretjega udeleženca SOZD Mercator predstavljamo DO Konditor Ljubljana. Za primerjavo povemo, da je v letu 1976 179 zaposlenih ustvarilo 39.963.000 din celotnega prihodka. DO posluje kot enovita s tremi sektorji:

a) skupne službe

b) proizvodni sektor (obrti)

c) sektor prodaje (centralno skladišče s specializiranimi prodajalnami — slaščičarnami)

Dejavnost DO ima pretežno obrtni značaj na področju proizvodnje slaščic ter prodaje ostalega trgovskega blaga, ki te proizvode dopolnjuje. Z združitvijo želijo tesneje sodelovati z maloprodajno mrežo v Mercatorju, po drugi strani pa se bo močnejše povezala pri nabavah trgovskega blaga in reprodukcijskega materiala z ostalimi udeleženci v SOZD Mercator. Tudi ta DO bo

predvidene investicije vključila v Srednjeročni program dela in razvoja SOZD Mercator ter sprejela vse pravice in obveznosti iz Sporazuma o združitvi.

Cilji združevanja so jasno načrtani, potrebno pa bo še veliko naporov, da se bodo tudi uresničili. Pozitivnih poslovnih rezultatov ne bomo deležni kar čeznoč oz. jih sploh ne bomo, če naša skupna prizadevanja ne bodo zadostna. Delavci vsake DO, ki se želi vključiti v SOZD Mercator, imajo dovolj časa, da pretehtajo ali je združitev upravičena ali pa zanj ni zadostnih pogojev. Prav povezovanje dejavnosti znotraj SOZD bo v perspektivi zagotovilo vsem udeležencem večji celotni prihodek, pa tudi dohodek, kar je osnovni motiv združevanja.

RUDOLF BREZNIK

ODPRT HOTEL SREMIČ V KRŠKEM

24. novembra so v Krškem odprli nov hotel SREMIČ. Z otvoritvijo tega prepotrebne objekta so počastili 20-letnico TOZD Sremič in veliko delovno zmago kolektiva, mesto Krško pa je ob praznovanju 500-letnice mestnih pravic postalo bogatejše za pomemben objekt.

Ob tej priložnosti so delavci delovne organizacije Mercator — Hoteli gostinstvo in TOZD Sremič pripravili slovesnost, ki se je pričela z nastopom Kostanjeviškega okteta, nato pa je predsednik Delavskega sveta Mercator — Hoteli gostinstvo, tovariš Tone Malnar, pozdravil prisotne goste, med njimi tovariša Franca Šetinca, sekretarja Izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Ljubljana, in tovariša Silva Gorenc, predsednika skupščine občine Krško, ter vse ostale, med katerimi so bili tudi delegati Delavskega sveta SOZD, ki so imeli pred tem v Krškem 4. zasedanje. Tovariš Malnar je čestital kolektivu TOZD Sremič za uspešno delo in mu zaželel enako tudi vnaprej.

O razvoju gostinstva in turizma v občini Krško in o nastajanju novega hotela je nato govoril direktor TOZD Sremič, tovariš Peter Markovič. Poudaril je, da po letu 1957, ko je bil dograjen stari — dosedanji hotel Sremič, v občini Krško ni bilo v družbeno gostinstvo vloženi nobene pomembnejše naložbe, kljub

izredno velikim možnostim. Hiter gospodarski razvoj občine in mesta pa sta narekovala izgradnjo sodobnega hotelskega objekta in zato razmišljanja o novem hotelu v Krškem segajo že v leto 1965. Novi hotel Sremič je tako plod sodelovanja širše družbene skupnosti, predvsem pa združevanja dela in sredstev v okviru SOZD Mercator.

Hotel je B kategorije in ima 72 sob, štiri apartmaje, dve restavraciji s po 140 sedeži, aperitiv bar z 72 sedeži, štiritezno avtomatsko kegljišče in pivnico s 100 sedeži, nočni bar s 100 sedeži, sejno dvorano s 70 sedeži, savno in frizerski salon. Skupna površina objekta znaša 5.200 kvadratnih metrov, med izvajalci pa je bila kot glavni dobavitelj opreme tudi delovna organizacija Mercator — Contal.

Hotel so gradili eno leto, njegova predračunska vrednost z opremo pa znaša 58 milijonov dinarjev.

Predsednik skupščine občine Krško, tovariš Silvo Gorenc, je v krajšem nagovoru poudaril, da otvoritev hotela Sremič pomeni naj-

bolj konkreten dokaz rezultatov novih družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov in možnosti doseganja optimalnih rezultatov ob združevanju dela in sredstev. Zaželel je SOZD Mercator, delovni organizaciji Mercator — Hoteli gostinstvo in kolektivu TOZD Sremič veliko nadaljnjih uspehov in uspeš-

nega gospodarjenja na nadaljnji samoupravni poti.

Vrvico je nato prerezala in objekt predala svojemu namenu tovarišica Jelka Poljanec, ki skupaj s svojimi sodelavci poleg jubileja TOZD praznuje tudi svoj jubilej, saj je v TOZD Sremič zaposlena že vseh 20 let.

M. Š.

Tile nasmejani obrazi povedo o hotelu več, kot bi povedal najlepše urejen prospekt. Tovariši na sliki so (od leve proti desni): Miran Goslar, generalni direktor SOZD MERCATOR, Mirko Kambič, sekretar Medobčinskega komiteja ZK Posavja in Franc Šetinc, sekretar Izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS.

JUBILEJ HLADILNICE V ZALOGU

Letos mineva 20 let od pričetka dela oziroma poizkusnega obratovanja Hladilnice v Zalogu, ki je organizirana kot temeljna organizacija v sestavi delovne organizacije MERCATOR — SLOVENIJA SADJE. V počastitev tega visokega delovnega jubileja, povezanega s praznovanjem praznika republike, so imeli delavci 28. novembra proslavo, katere so se poleg delavcev TOZD Hladilnica Zalog udeležili še direktor MERCATOR — SLOVENIJA SADJE Mitja Marinšek, direktor TOZD Zunanja trgovina Jože Škulj,

predsednica Osnovne organizacije ZK MERCATOR — SLOVENIJA SADJE Jasna Žagar, vodja Centra za obveščanje SOZD Vasja Butina in še nekateri delavci MERCATOR — SLOVENIJA SADJE. Proslavo, ki je bila v jedilnici TOZD Hladilnica Zalog, je otvoril predsednik Delavskega sveta Anton Brilec, nato pa je direktor TOZD Anton Gril spregovoril o prehojen poti Hladilnice, o razvoju samoupravljanja, skrbi za delavce, trenutnih zmogljivostih in doseženih poslovnih rezultatih. V kratkih besedah je orisal tudi pomen praznika republike.

Prvi so jubilentom čestitali najbližji sodelavci.

HITRA

IN NEZADRŽNA RAST

Tovariš Anton Gril, ki je zaposlen v TOZD Hladilnici že več kot 15 let, je povedal, da je bila Hladilnica zgrajena v mesecu juliju leta 1957 in

začela takrat tudi poskusno obratovati. Potrebe po hladilniških zmogljivostih, ki jih je po vojni primanjkovalo, so narekovala tako gradnjo, tem potrebam pa so znali prisluhniti v takratnem podjetju Slovenija

Kot gosta sta se slovesnosti med drugimi udeležila tudi Jasna Žagar, sekretarka Osnovne organizacije ZK Mercator — Slovenija sadje in predsednica Delavskega sveta SOZD Mercator, ter Mitja Marinšek, direktor DO Mercator — Slovenija sadje (na levi). Na sliki desno je Anton Gril, direktor TOZD Hladilnica Zalog.

sadje, kjer so že leta 1950 imenovali poseben gradbeni odbor, ki je s pomočjo projektanta pripravil vse potrebne načrte. Investitor sta bila podjetje Slovenija sadje in Zadržna zveza, ki pa je po končanem poskusnem obratovanju prepustila ves objekt z obveznostmi podjetju Slovenija sadje. Takratne zmogljivosti Hladilnice so znašale skupno 4.000 ton, z enim »tunelom za zmrzovanje«, v katerem so lahko dnevno zamrznili 15 ton blaga na —20 stopinj Celzija. Imeli so tudi posebno

dobili prostore za 2000 ton blaga, možnostjo hlajenja na —20 stopinj Celzija ali na 0 stopinj Celzija. Zgrajen je bil tudi tretji »tunel« za zmrzovanje za 20 ton blaga dnevno. Vendar tudi s tem ni bilo konec povečevanja Hladilnice. Potrebe so se vedno naraščale, k odločitvi za ponovno povečanje hladilniških zmogljivosti pa je v mnogočem pripomogla tudi znana mesna kriza leta 1974. Z združenimi sredstvi na ravni delovne organizacije Slovenija sadje je bil konec leta 1974 v piclih petih

Jubilanti Mercator — Slovenija sadja — 20-letniki (od leve proti desni): Anton Bricelj, Poldka Novak, Rudi Godič in Ivan Jakopc.

proizvodnjo ledu in so lahko dnevno zamrznili 36 ton ledu. Zaposlenih je bilo 65 delavcev in zanimivo je, da se v vseh nadaljnjih večanjih hladilniških zmogljivosti in samega poslovanja, število ni bistveno povečalo. Fizično delo so vedno bolj zamenjevali z uvajanjem mehanizacije (viličarjev), paletnim sistemom in drugimi sodobnimi postopki.

Povečane potrebe po hladilniških zmogljivostih za skladiščenje blaga na —20 stopinj Celzija so zahtevale rekonstrukcijo, zato so spremenili del Hladilnice za hlajenje na —20 stopinj Celzija (za 300 ton blaga) in pridobili nov »tunel«. Še nadaljne potrebe po hladilniški dejavnosti so narekovala, da so začeli že leta 1967 razmišljati o novih zmogljivostih; rezultat je bil nov objekt, ki je začel obratovati 1971. leta. Z njim so pri-

mesecih, zgrajen nov objekt za 6000 ton blaga, ki ga lahko hladijo na —20 stopinj Celzija ali na 0 stopinj Celzija, »tuneloma za zmrzovanje« (vsak ima zmogljivost 25 ton dnevno).

Tako ima danes Hladilnica v Zalogu 12.000 do 16.000 ton hladilniških zmogljivosti (odvisno od vrste blaga), »zmrzovalne tunele« za približno 100 ton dnevno, 65 zaposlenih in hladilniške zmogljivosti 4,5 milijonov kilokalorij energije na uro.

Na dvorišču imajo posebno 60-tonsko tehtnico, na kateri lahko tehtajo blago tudi na največjih tovornjakih. Iz teh podatkov izhaja, da je Hladilnica Zalog eden izmed največjih tovrstnih objektov v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji.

Direktor TOZD, tovariš Anton Gril, je spregovoril o zgodovini hladilnice.

Kot zanimivost in v ilustracijo, kako velika je Hladilnica Zalog, naj povemo, da je lani dozorelo v njenih zorilnicah 6.000 ton, letos pa bo predvidoma 10.000 ton banan; naenkrat lahko zori kar 500 ton tega občutljivega južnega sadja, postopek pa traja 6 do 7 dni. In še ena zanimivost: le majhen del teh banan ostane v Sloveniji, še manjši v Mercatorjevi maloprodajni mreži: kljub večnemu pomanjkanju tega sadja ga gre večina, več kot tri četrtine, v druge republike, predvsem na Hrvaško.

SKRB ZA DELAVCA

Velik razvoj je bil napravljen tudi v izboljševanju delovnih pogojev. V začetku delavci praktično niso imeli nobenih zaščitnih sredstev, danes pa uporabljajo najboljšo domačo zaščitno opremo. Ročni transport je v celoti odpravljen in nadomeščen z mehanizacijo (15 viličarjev) in paletizacijo. Delavci, ki delajo na nižjih temperaturah, imajo priznan benificiran delovni staž, pred tremi leti pa je bilo uvedeno preventivno zdrav-

ljenje vseh teh delavcev. Pri tem sodelujejo z dispanzerji za poklicne bolezni, kjer opravljajo periodične preglede in na njihov predlog pošiljajo delavce na preventivno zdravljenje.

Vsako leto tako zdravljenje koristi 5 do 6 delavcev na morju ali v toplicah, s pokrivanjem dela stroškov pa pomagajo tudi tistim delavcem, ki so napoteni na zdravljenje.

Precej je narejenega tudi na področju družbenega standarda in rekreacije delavcev. Na morju imajo 4 avto prikolice, pri tem pa je zanimivo, da jih delavci slabo izkoriščajo. V okviru Hladilnice imajo svoj obrat za toplo prehrano in jedilnico, v kateri je bila tudi proslava. Že od samega začetka, se pravi od leta 1957, ko so dobili od Zadrúžne zveze osem stanovanj, uspešno rešujejo stanovanjske probleme delavcev, tako da praktično nimajo nerešenih stanovanjskih vprašanj. V tem času jim je uspelo obdržati vseh 8 stanovanj, ki so jih dobili od Zadrúžne zveze, istočasno pa so od leta 1965 s krediti pomagali pri individualnih gradnjah oziroma nakupu novih stanovanj.

Ze več kot 10 let izdvajajo v te namene poleg 6-tih odstotkov še dodatne 3 odstotke od bruto osebnih dohodkov, kar predstavlja, skupaj z vračajočimi anuitetami, močan stanovanjski sklad. Nedvomno tudi skrb za delavce pripomore, poleg uspešne kadrovske politike, k majhni fluktuaciji delavcev, tako da razen naravne fluktuacije (upokojitve, smrti ipd.), le-te praktično ni. Delavci so v glavnem domačini ali pa so si ustvarili v Zalogu in bližnji okolici družino in dom, zato današnjih 6 jubilarov — 20-letnikov za njih ni veliko presenečenje.

VEDNO BOLJŠE SAMOUPRAVLJANJE

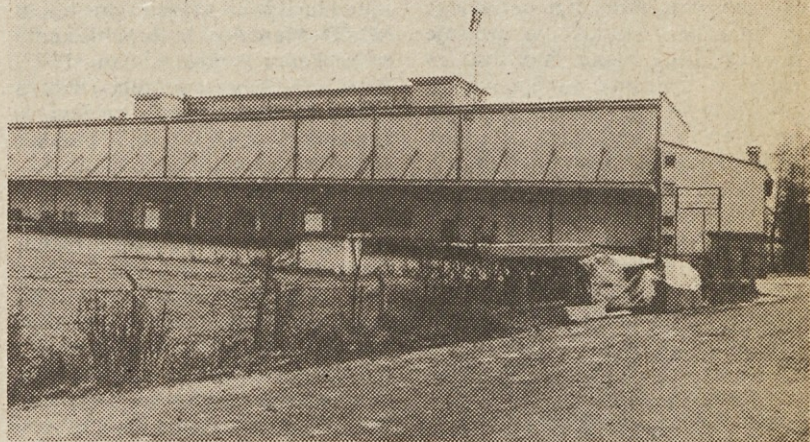
Tudi v samoupravljanju imajo v hladilnici velike izkušnje, saj so do nove ustavne preobrazbe, ki se je pri njih začela leta 1974, ko so bili v okviru delovne organizacije Slovenija sadje oblikovane 4 temeljne organizacije, delovali kot samoupravna delovna enota z vsemi svojimi organi upravljanja in celo že s svojim žiro računom. Iz leta v leto se izboljšujejo samoupravni in sedaj tudi delegatski odnosi; razprave delavcev oziroma delegatov — članov upravljanja so vedno bolj živahne in imajo vedno večji vpliv na odločanje ter

6 DVAJSETLETNIKOV

Tov. Anton Gril je nato v imenu kolektiva čestital šestim delavcem ob njihovem jubileju — 20-letnici dela v TOZD Hladilnica Zalog. Jubilarji so: Dežman Tinca, Novak Poldka, Godič Rudi, Bricelj Anton, Jakopec Ivan in Uršič Anton. Na žalost na svečanosti nista bila prisotna Dežman Tinca in Uršič Anton.

Poleg šopka rož, čestitk in zahvale sodelavcev za njihovo dosedanje delo, so člani sindikalne organizacije izvedli krajši kulturni program recitacij, spremljanih na harmoniki, s čemer so istočasno proslavili tudi 29. november, dan republike. Takšno obliko proslave praznika republike so organizirali prvič; nastopajoče, ki so se skrbno pripravili in program izvedli prisrčno in z veliko občutka za recitacijo, je bilo sicer malce strah, kako bodo delavci to sprejeli, vendar je bila med njihovim nastopom tišina, vsi so jih pozorno poslušali in jih na koncu nagradili s ploskanjem.

Praznovanje praznika republike in jubileja Hladilnice se je nato ob zvokih harmonike nadaljevalo z majhno zakusko, razgovori in obujanjem spominov na prehojeno pot.

Hladilnica v Zalogu ima danes 12 do 16 tisoč ton zmogljivosti.

poslovanje Hladilnice. V zadnjem letu so uspeli tudi bolj tesno povezati delegate z delavci v njihovih vodilnih enotah, tako da le-ti resnično prenašajo in zastopajo interese delavcev.

Istega dne, ko se je delovna organizacija Slovenija-sadje na novo oblikovala in so bile oblikovane štiri temeljne organizacije (29. 3. 1977), so na referendumu sprejeli odločitev, da se združijo oziroma pristopijo v SOZD Mercator.

V TOZD Hladilnica Zalog uspešno deluje organizacija sindikata, v katero so neposredno vključeni tudi mladinci, saj jih je premalo, da bi lahko imeli svojo mladinsko organizacijo. Zaradi podobne situacije v ostalih TOZD Slovenija sadje se ravno dogovarjajo, da bi poleg sindikalne in partijske organizacije na ravni delovne organizacije, organizirali tudi mladino.

OB JUBILEJU — POGLED NAPREJ

Jubilej, ki ga v TOZD Hladilnica Zalog praznujejo in doseženi uspehi jih seveda zavezujejo za naprej. Pred njimi so zahtevne naloge: poskrbeti morajo za čimboljše in čim varnejše delo delavcev in obenem v njih krepiti duh odgovornosti; prispevati morajo k notranji enotnosti in medsebojnemu sodelovanju v SOZD Mercator; truditi se morajo, da bo njihova poslovna politika še naprej neločljivi del poslovne politike vsega Mercatorja; po najboljših močeh morajo prispevati k uresničevanju Zakona o združenem delu in posegati v proces spreminjanja družbenoekonomskih odnosov in družbenopolitičnega sistema. Vsi našeti in še številni drugi cilji so jim vodilo za delovanje v prihodnosti, za doseganje novih delovnih uspehov.

V. B.

Praznovanje 20-letnice so delavci TOZD Hladilnice Zalog združili s praznovanjem dneva republike.

Ali se začenja renesansa elektronske obdelave podatkov?

Elektronski računski center SOZD Mercator začenja novo poslovno leto z neprijetno hipoteko — nezaupanjem. Vzrokov za to ne bi naštevali, saj so večini zaposlenih v Mercatorju dobro znani. V tem sestavku se bomo zato raje ozrli v prihodnost, ki bo upajmo, boljša in perspektivnejša. V mesecih januarju in februarju bo namreč že prišlo do postavitve novih računalniških priključkov, ki so zasnovani tako, da bodo sami ali pa s postopnimi dopolnitvami omogočili obdelavo bistvenih poslovnih dogodkov za celotno SOZD.

Mercator je v letu 1977 prerastel okvire pretežno trgovske delovne organizacije in postal eno od kohezijskih središč povezovanja primarne proizvodnje s trgovino, predelavo, prodajo in nekaterimi drugimi storitvami. Možnosti za razmah elektronske obdelave podatkov niso rastle sorazmerno z rastjo in močjo celotne asociacije, kar je seveda razumljivo, saj je treba pred uvedbo poenotene in učinkovite obdelave podatkov pripraviti pretehtan načrt investiranja v to panogo, in to investiranja v naprave in ljudi.

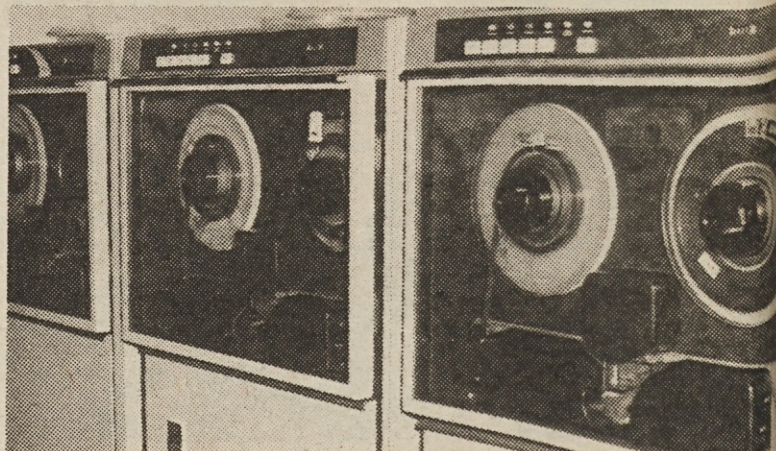
SEDANJI RAČUNALNIK JE PREMAJHEN

Dosedanja naprava, elektronski računalnik CENTURY 200 tvrdke NCR, je postala premajhna že dobro leto po instalaciji. S svojimi dokaj omejenimi zmogljivostmi ni bila sposobna obdelati materialnega in finančnega poslovanja prejšnje organizacijske enote, možnosti za razširitev oziroma zamenjavo za zmogljivejšo pa zaradi uvoznih omejitev v preteklosti ni bilo. Spremljanje saldakov je bilo že v začetku podobno obupani agoniji in niti neprestano troizmensko obratovanje računalnika ni bilo dovolj učinkovito, da bi uspelo ažurno posredovati vse preglede o poslovnih odnosih z dobavitelji in kupci. Preoblikovanju prejšnje organizacijske enote na 6 TOZD s samostojnim obračunom je sledila dokončna opustitev skupnega vodenja saldakov. Samo obdelavo je bilo potrebno reorganizirati, opustiti centralizirano likvidiranje dokumentov in poravnavanje obveznosti do dobaviteljev ter razbiti enotno evidenco na 6 neodvisnih saldakov. Jasno je, da taki nalogi računski center s sedanjim računalnikom ni bil kos.

POVEČANJE IN REORGANIZACIJA

Pobuda za povečanje in reorganizacijo centra je vzniknila že v letu 1975. Velika razpršenost posameznih poslovnih enot je narekovala policentrično zasnovo novega računskega centra. Večja regionalna središča (Ljubljana, Novo mesto, Kočevje, Idrija, Ptuj, Krško) naj bi postopno dobila regionalne naprave, ki bi v skladu s potrebami rastle od preprostih pripomočkov za zajemanje in izpis, do pravih inteligentnih terminalov z možnostjo delne samostojne obdelave. Vsi terminali bi bili posredno ali neposredno vezani na ljubljanski regionalni center oziroma na oba računalniška sistema republiškega računskega centra, ki bi tako postal krmilni center celotne računalniške mreže.

Prvi korak pri uresničevanju gornje zamisli je bil storjen s pristopom SOZD Mercator k Republiškem računskemu centru v maju 1977. Storjena so bila vsa potrebna dela za prenos obdelav iz starega na novi računalnik. V drugi fazi, ki je pravkar v teku, bosta v dveh regionalnih centrih (Ljubljana in Ptuj) instalirana prva dva satelitska računalnika. Povezana bosta z Republiškim računskim centrom. Oba računalnika bosta najprej prevzela breme zajemanja in logične kontrole podatkov za materialno poslovanje grosističnih skladišč. Postopno se bo njuno delo razširilo na celotno materialno poslovanje, pri čemer bo bistveno vlogo odigralo naročanje po telefonu in neposredno fakturiranje prodanega blaga v skladiščih. Pri naštetih obdelavah bosta oba terminala delovala avtonomno, pokrivajoč vsak svoje področje poslovanja z grosističnim blagom. Na ljubljanski terminal se bodo po priključitvi

Dosedanja naprava, elektronski računalnik CENTURY 200 tvrdke NCR, je premajhna.

TOZD grosist postopno vključevali še Mercator-Sadje-zelenjava, TOZD, Standard, Mercator Rudar in TOZD Trgopromet. Pri njih postavljeni pasivni terminali za zajemanje in izpis bodo omogočili prenos vseh potrebnih informacij v regionalnih računalnik oziroma nazaj.

OBDELAVA FINANČNEGA POSLOVANJA

V tretji fazi bo stekla obdelava finančnega poslovanja, vezanega na evidentiranje odnosov med posameznimi tozdi in kupci, ter odnosov med tozdi in dobavitelji, s posebnim oziranjem na njihovo dohodkovno povezavo. Še posebej bo obdelano spremljanje blagovnih tokov od proizvajalca do porabnika ter opazovanje stroškov distribucije in prodaje po posameznih stroškovnih mestih. Uprave tozdov in DO bodo v tej fazi dobile posebne ekranske terminale, s katerimi bo mogoče gledati v banko podatkov o uspešnosti poslovanja. Po potrebi bodo v določenih regijskih središčih nastajala satelitska terminalna mesta, kjer bodo predvsem zbirali in kontrolirali vhodne podatke ter razdeljevali po telefonu dobljene rezultate obdelav.

OBDELAVA OSEBNIH DOHODKOV IN DRUGI PROJEKTI

Vzporedno s to fazo se bo širila tudi obdelava osebnih dohodkov. Ta obdelava se bo kasneje vezala na poenoteno kadrovske evidenco ter na sistem nagrajevanja po vloženem delu, ki bo merjeno z uspešnostjo poslovanja posameznih stroškovnih mest.

Drugi projekti, na primer vodenje knjigovodstva osnovnih sredstev, spremljanje poravnave danih potrošniških kreditov, spremljanje proizvodnih procesov, bo po primeru izbranem vrstnem redu pripravljala posebna projektna skupina, in to na željo oziroma zahtevo prizadetih tozdov.

Nova organizacija elektronske

obdelave podatkov zahteva tudi preoblikovanje sektorja za AOP. Po novi organizaciji bo razdeljen v dva dela:

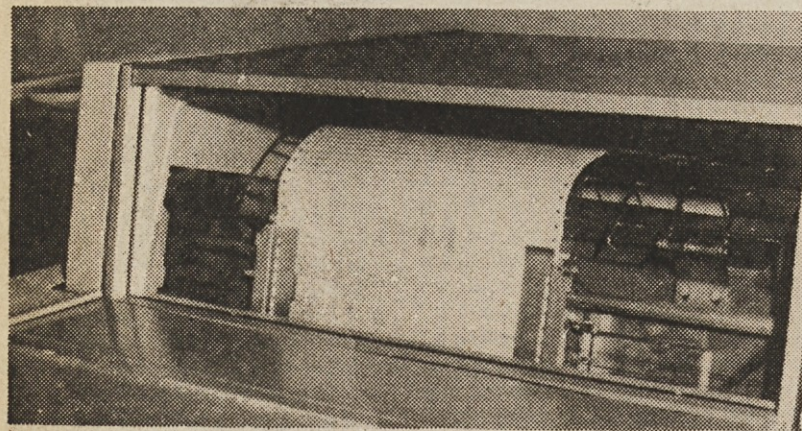
— v oddelek za organizacijo obdelave podatkov, sestavljen iz določenega števila projektnih skupin, ki se bodo številčno oblikovale po potrebi in v skladu z zahtevnostjo projektov ter sodelavcev, ki bodo skrbeli za splošno organizacijo poslovanja ter uvedbo novega načina poslovanja;

— v oddelek za obdelavo podatkov, v katerem bodo zaposleni vsi tisti sodelavci, ki se bodo v ljubljanskem regionalnem centru ukvarjali s pripravo, kontrolo in obdelavo podatkov ter s posredovanjem in razdelitvijo dobljenih rezultatov.

Sodelavci prvega oddelka bodo pripravljali projekte za potrebe celotne SOZD in jih bodo zato posamezni tozdi financirali po ključu, ki bo določen za financiranje čistih skupnih služb. Sodelavce drugega oddelka bodo financirali neposredni uporabniki uslug. Ključ za izračun stroškov bo oblikovan po dejanski porabi računalniškega časa, materiala in ostalih stroškov poslovanja.

Na koncu naj pripomnimo še tole: elektronski računski center je posebna služba, ki skrbi za opredmetenje postavljenih sistemov poslovanja. Njegova naloga je čim bolj verno posneti optimizirane poslovne postopke, ne pa optimizacijo postopkov samih. Dobra obdelava podatkov je lahko le rezultat prizadevanja vseh služb, oddelkov in sektorjev v SOZD, ki tako obdelavo potrebujejo. V uspešnih organizacijah z dobro elektronsko obdelavo podatkov so vodilni delavci v finančnih, knjigovodskih, komercialnih in planskih službah tisti, ki postavljajo in natančno določajo obseg in globino posameznih projektov, ki naj gredo na računalnik. Mar ne bi bilo prav, da bi se tudi Mercator uvrstil med take uspešne organizacije?

Tekst: RUDI OGRIN
Foto: M. MARINČEK

Printer ima zmogljivost 1500 vrstic na minuto.

ZMAGA 77

Posrednik Mestne skupščine Ljubljana na vaji Zmaga 77, tovariš Lazić, in vodja obrambnih priprav SOZD Mercator, tovariš Goslar, med razdeljevanjem nalog vodjem obrambnih priprav v TOZD.

Generalni direktor SOZD Mercator, tovariš Miran Goslar, je 11. novembra ob 3.45 zjutraj prejel po telefonu ukaz Republiškega komiteja za tržišče in cene SR Slovenije, naj takoj pride na svoje delovno mesto, ker preti neposredna vojna nevarnost. Ob prihodu v pisarno se je tovariš Goslar po telefonu javil na določeno številko, se legitimiral ter

sprejel ukaz, da je treba takoj pričeti izvajati ukrepe pripravljenosti prve in delno druge stopnje.

Poklicani kurirji in upravitelj obrambnega načrta so prišli v rekordnem času in prejeli nalogo, naj pokličejo izvajalce mobilizacijskih priprav ter člane Odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Med kurirji so se še posebej izkazali

tovariši Jakša, Kancijan in Pušlar. Že pri tem prvem koraku je naša organiziranost uspešno prestala izpit.

Po prihodu izvajalcev mobilizacije in članov Odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito (LO in DS), je vodja obrambnih priprav, tovariš Goslar, razložil nastalo situacijo in osnovne naloge, ki jih je bilo treba takoj izvršiti. Upravitelj obrambnega načrta je izvajalcem izročil obrambne načrte in nalogo izvajati ukrepe pripravljenosti prve in delno druge stopnje.

V akcijo je stopila enota narodne zaščite, v pripravljenosti pa je bila tudi civilna zaščita — gasilska enota, enota prve pomoči, enota za tehnično reševanje in RBH enota.

Vodja obrambnih priprav je nato sklical prvo sejo Odbora za LO in DS in najožji krog sodelavcev. Delu Odbora sta prisostvovala tudi tovariša Lazić iz Mestne skupščine in Radaković iz uprave za LO, ki sta spremljala potek akcije »Zmaga 77«, da bi ugotovila, kako bo rešeno vprašanje blagovnih rezerv in razdelitve blaga, katerega preskrba je zagotovljena, v občinska trgovska podjetja.

Na vaji »Zmaga 77« je bilo glavno težišče preizkusa na TOZD Grosist (MERCATOR — VELEPRESKRBA), ki je — na splošno zadovoljstvo — svoje naloge uspešno opravila. Vaje so se udeležile tudi ostale TOZD in DO z območja mesta Ljubljane in svoje naloge rešno ter prizadevno rešile.

V rekordnem času so popisali blago v skladišču TOZD Grosist in maloprodajnih TOZD. S tem so omogočili pravilno razdelitev in preskrbovanje občinskih trgovskih podjetij in prebivalstva, obenem pa

onemogočili kakršnokoli špekuliranje z blagom, kar je v vojnah pogost pojav.

Odbor za LO in DS je neprestano zasedal, spremljal in usklajeval potek akcije ter prejemal poročila izvajalcev. Bil je v neprestanem stiku z republiškimi organi, jim dostavljal poročila o izvrševanju nalog ter od Republiškega zavoda za rezerve zahteval manjkajoče količine blaga. Na splošno zadovoljstvo je treba ugotoviti, da je preskrba odlično potekala.

Ob 12.50 je prišel nepričakovan ukaz o izvajanju ukrepov tretje stopnje, kar pomeni prehod v vojno stanje. Odbor za LO in DS je nemudoma ukrepal in odboroma za LO in DS ter štaboma za civilno zaščito TOZD Grosist in TOZD TMI izdal naloge za izvajanje ukrepov. Tudi ta del je stekel po načrtu in bil sprejet z vso restnostjo in odgovornostjo udeležencev.

Vaja »Zmaga 77« je bila končana ob 14. uri. Odbor za LO in DS SOZD je potem nadaljeval svojo sejo in v podrobnosti analiziral potek vaje. Pretehtal je uspešnost in nekatere pomanjkljivosti vaje, kar bo prispevalo k še boljši pripravljenosti v konceptu naše vseljudske obrambe.

Poudariti je treba, da so tega dne vsi delavci Mercatorja živeli v čisto posebnem vzdušju. Pokazali so, da so vsak trenutek pripravljeni izpolnjevati svojo dolžnost in pravico braniti svojo domovino.

11 dni pred praznikom naše armade, 22. decembrom, je bila vaja »Zmaga 77« najlepša čestitka. Z njo smo dokazali, da smo tako za obrambo podjetja, kakor tudi za obrambo vse ostale družbene imovine, odlično pripravljeni.

MILAN TATALOVIČ

DOPOLNJEVANJE TELEFONSKEGA IMENIKA SOZD MERCATOR

V novembrski številki glasila Mercator je bil na željo mnogih naših delavcev in bralcev objavljen telefonski imenik sestavljene organizacije združenega dela Mercator. Izdaja tega koristnega pripomočka je naletela na zelo ugoden odmev, istočasno pa smo dobili že več konkretnih pobud za izpopolnitev in izboljšanje imenika. V uredništvu smo se zato odločili, da bomo telefonski imenik sproti izpopolnjevali in ga nato enkrat na leto ponatisnili. Kot ste verjetno opazili, manjkajo v imeniku nekateri podatki naših predstavništev izven Slovenije, precej pa je tudi organizacij, ki nam niso posredovale vseh svojih telefonskih števil in zaradi tega imenik ni popoln. Pri sami pripravi imenika za tisk je kljub skrbnim »korekturam« verjetno še prišlo do kakšnih napak, zato prosimo, da nam sporočite:

- vse manjkajoče telefonske številke
- popravke objavljenih podatkov
- morebitne spremembe podatkov in nove telefonske številke.

UREDNIŠTVO

Vodje obrambnih priprav TOZD DO MERCATOR — ROŽNIK

KAJ JE NOVEGA V BEOGRADU?

V začetku novembra tega leta sta obiskala TOZD Veleblagovnica Beograd namestnik generalnega direktorja Vukadin Nedeljković in sekretar sveta ZK SOZD Franc Škof. Ta obisk sodi v tekoče delo oziroma program obiskov temeljnih organizacij, z namenom spoznavanja težav in pogojev dela delavcev pri njihovih dnevnih nalogah.

TOZD Veleblagovnica Beograd je sicer v sestavi delovne organizacije MERCATOR-ROŽNIK, s sedežem v Ljubljani, vendar ta oddaljenost spričo komunikacijskih zvez, dogovorjenega programa dela in samostojnosti temeljne organizacije v duhu Zakona o združenem delu, ne povzroča nikakršnih posebnih težav.

Doseči vpogled v življenje kolektiva, spoznati njihove medsebojne odnose, seznaniti se s poslovnim uspehom in registrirati njihove želje, njihova hotenja — vse to terja širše razgovore, osebne intervjuje, sodelovanje na sestankih; to pomeni skozi določene »pore pokukati« v poslovno evidenco ter prebrati nekaj števil in drugih pokazateljev. Od vsega tega je bilo zaradi pomanjkanja časa doseženo le nekaj, vendar spet dovolj, da lahko opazimo izrazite znake nastalih sprememb v tem delovnem kolektivu. Sledovi teh znakov so v naslednjih osmih ugotovitvah:

1. DELNA ORGANIZACIJSKA SPREMEMBA V CILJU BOLJŠEGA POSLOVANJA

Temeljna organizacija se na prodajnem področju organizacijsko razčlenjuje na oddelke, kot nižje organizacijske enote; vsak ima svojo posebno nalogo, vendar imajo vsi skupaj isti cilj: čim večjo prodajo. Načela organiziranja je potrebno od časa do časa spreminjati in prav tega se delavci zavedajo. Odločili so se, da v nekaterih oddelkih skrajšajo izbiro blaga, v drugih oddelkih pa jo razširijo. Dogovarjajo se tudi o novih pravilih za nabavo blaga; prenehati nameravajo s široko decentralizacijo nabave ter preiti na nekoliko ožjo obliko le-te, vendar nikakor ne na strogo centralistično nabavo.

V oddelku samopostrežbe so skoraj pri vsaki blagovni skupini uvedli lastno blagajno, kar učinkovito deluje pri kontroli prodaje in so stranke zadovoljne, ker ne čakajo v vrsti pred blagajno, ki je pri izhodu, ampak plačajo le to, kar izberejo v blagovni skupini in hitro zapustijo prodajni prostor. Seveda ima tudi ta sprememba negativno stran, in sicer, da stranka lahko večkrat plačuje v isti prodajalni, vendar ima ta hiba manjšo težo v primerjavi s koristjo, ki je s to organizacijo dosežena.

V strokovnih službah TOZD je izpopolnjena knjigovodska služba, organizirana je komercialna služba

(ki bo doživela še nekaj sprememb), razmišljajo pa tudi o postopku dela v splošnih službah, da bi bila storilnost čim večja. Skratka: probleme rešujejo po vrsti, glede na njihovo težo.

2. KADROVSKE SPREMEMBE IN NAGRAJEVANJE

Kolektiv je po delovni in starostni dobi mlad. To ima dobre in slabe strani. Velika večina je izredno prizadevnih in zagnanih delavcev. Svojo organizacijo štejejo res za svojo. Ne manjka pobud in predlogov. Vendar so tudi taki delavci, ki jim ni mar za večji napredek in boljši poslovni uspeh: nekateri se obnašajo malomarno do strank, drugi so se spozabili in si prilastili družbeno premoženje. S takimi so delavci že razčistili. Kar 7 jih je v tem letu zapustilo delovno organizacijo in nekatere čakata sodišče in primerna kazen. To so dosegli novi sodelavci in vsi tisti, ki si prizadevajo za uspešno poslovanje. Toda še so slabi med njimi; tudi taki so, ki so se pritaljili in delavci potrebujejo dosti časa, da jih odkrijejo. Še vedno ugotavljajo primanjkljaje in nezadovoljivo obnašanje do strank, kar so delavci javno grajali na zboru delovnega kolektiva.

K izboljšanju vsekakor prispeva stimulativen način nagrajevanja. Tega problema so se lotili tako, da so popravili vrednost delovnih opravil. To je le vmesna faza do dokončnega sprejema sistema delitve po delu, ki bo dosežen s pravilnikom o razporejanju sredstev za osebne dohodke; le-ta bo veljal od 1. 1. 1978.

Že v tem letu so zmanjšali število izostankov z dela, če pri tem ne štejemo mater na porodniškem dopustu. Pri teh ukrepih jih čakajo novi napor, kajti odstotek izostankov je še vedno nad določenim povprečjem, ki velja za njihovo mesto.

3. VPLIV NOVIH SODELAVCEV NA PRIZADEVANJE DELAVCEV PRI IZVRŠEVANJU TEKOČIH NALOG

Novi delavci so direktor TOZD, šef komercialne, diplomirani pravnik, delavci v knjigovodstvu in nekateri v oddelkih maloprodaje. Vsi ti delavci so neobremenjeni s problematiko blagovnice iz prejšnjih let, imajo pa tudi daljšo delovno dobo in bogate izkušnje. Njihov prihod je prinesel svežino, nove pristope pri razreševanju problemov in nove konkretne predloge. Velika večina podpira me-

tode dela novih sodelavcev, so pa tudi taki, ki so na nasprotni strani. Takšnim je napaka ali nepremišljeno dejanje nekoga drugega v veliko zadovoljstvo. Pojavljajo se »kritizerji«, čeprav so sestanki pogostejši in se lahko sliši konstruktivna kritika! Nekateri malodušneži se poslužujejo celo anonimnih pisem, provokacij in podobnega. Razveseljivo je dejstvo, da tako obnašanje velika večina obsoja, skuša storilce odkriti in jih, kar je edino pravilno, s prstom pokazati.

4. KAKOVOST DELA IN USTVARJALNOST ORGANOV SAMOUPRAVLJANJA TER DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ

Sklicujejo se zbori delavcev, zasedanja Delavskega sveta, deluje OO ZK (ki šteje nad 60 članov), pa tudi Sindikat in mladinska organizacija sta aktivna. Delovna gradiva za sestanke so dobro pripravljena, zadovoljivo definirajo sklepe in jih spremljajo pri realizaciji. Potrudijo se tudi, da gradivo delno prevajajo iz slovenščine v srbohrvaščino. Priporočbe, da je Delavski svet »debatni klub«, bodo odpadle, ker se kakovost teh zasedanj izboljšuje. Težave so pri sklicevanju sestankov glede na delovni čas in dvozmensko delo, kar povzroča manjšo aktivnost razpravljavcev in trajanje sestankov pozno v noč. V življenju kolektiva se močno čuti delovanje organizacije ZK, obstajajo pa tudi vsi pogoji in volja članov za še večjo aktivnost.

5. UGLED TOZD SKOZI OCENO IN MNENJE PÖTROŠNIKOV

Ugled temeljne organizacije je bil ob otvoritvi in še celo poslovno leto zatem zelo visok. K temu je prispeval izbor blaga, pa tudi javno mnenje o solidnosti naše firme. V drugem in nadaljnjih letih poslovanja je ta ugled padel zaradi poslabšanja prav vseh naštetih faktorjev, razen dejstva, da je Mercator še vedno na dobrem glasu in je subjektivni faktor v blagovnici tisti, ki je slab. Ta ugotovitev je lahko krivična do tistih, ki so ostali taki, kot so bili v prvem letu poslovanja; takih je veliko, toda pri kolektivnem delu velja načelo kolektivne odgovornosti in se torej cel kolektiv oceni za dober ali slab. Prav dejstvo, da je veliko delavcev, ki so nosilci razvoja in ki jim je veliko do tega, kako delovna enota posluje in kakšno perspektivo ima, je prispevalo, da se stanje izboljšuje, odnosi popravljajo in da ugled delovne enote narašča. Nujno je, da jih vse, kar štejejo za malenkosti, zbode v oči in da so prav na te

malenkosti pozorni. Težko je razumeti, da odgovornega delavca ne zanima skrb, če so v prodajnem prostoru kosi strganega podolita ali preproge, če vsaka tretja neonska luč ne gorí, če so napisi na vratih obrabljeni in črke odpadle, če reklamni eksponati visijo na nepravem mestu itd., itd. Potrebna bi bila tudi kontinuirana zaloga blaga dnevne potrošnje in nikakor ne bi smeli dovoliti, da stranka doživi razočaranje, če tega blaga ni.

6. RAZMIŠLJANJE PREDSTAVNIKOV OBČINE NOVI BEOGRAD O POSLOVANJU VELEBLAGOVNICE

Na občini je potekal razgovor s predstavnikom Občinske skupščine in sekretarjem Občinskega komiteja ZK.

Iz njunega izvajanja je bilo razumeti, da spremljata poslovanje temeljne organizacije in poznata dogajanja v kolektivu. Bili smo enotnega mnenja, da se je poslovanje, spremljano z dobrim renomejem, sunkovito vzpelo, potem po stopoma padalo in je sedaj spet v naraščanju. Omenila sta vlogo osnovne organizacije ZK in poudarila, da od nje, glede na število članov, pričakujeta še večjo aktivnost. Močno cenita firmo Mercator in verjameta, da bo naša poslovna pritrignila pozornost kupcev in krajanov.

Nimata pripomb na obliko organiziranosti in ker se o njej ne govori na sestankih, pomeni, da s tem v zvezi ni problemov. Dobronamerna sta nas opozorila, naj bomo pazljivi pri oblikovanju cen prodajnega blaga in naj se vključimo v lokalne akcije, zlasti pri oživljanju svetov potrošnikov.

7. ŽELJA DELAVCEV PO BOLJŠEM SODELOVANJU Z OSTALIMI TOZD V LJUBLJANI

Nekaj želja o sodelovanju je bilo izraženih na vprašanje, druge pa so bile izrečene spontano, v nevezanem pogovoru. Nekateri želje o sodelovanju so se nanašale na poslovne odnose, kot na primer, obisk skupine delavcev Veleblagovnice Beograd v nekaterih samopostrežbah v Ljubljani ali v drugih mestih, ali pa organizacija razgovora o načinu razmestitve blaga po nadstropjih, glede na psihologijo in navade kupcev. Drugi so izražali želje po raznih spoznavnih srečanjih, športnih tekmovanjih in podobnem. Dejstvo je, da pri nas manjka nekaj, kar bi razen poslovnih interesov, združevalo in povezovalo in je nujno, da se kaj spremeni — razvedrilu in zadovoljstvu v korist.

Kadar govorimo o poslovnem uspehu se za prikaz posameznih podatkov poslužujemo števil. Tako je bila realizacija presežena za več kot 10 %, isto velja tudi za dohodek in

čisti dohodek. Toda obračun prikazuje nižje stroške od stroškov za enako obdobje preteklega leta. Glede na indeks porasta cen in storitev nas to opozarja, da je potrebno ta podatek preveriti oziroma ugotoviti, ali so v tem obračunu zajeti vsi stroški.

Odstotek zvišanega čistega do-

hodka ne pove vsega. Veleblagovnica je namreč uspela pokriti lanskoletno neuspešno poslovanje, prispevala je SIS svoj delež in krila izplačane osebnih dohodke, obenem pa ima še nekaj za sklade. To pomeni, da je poslovanje zadovoljivo in če bodo v zadnjem četrtletju zadržali isto uspešnost, bi dosegli to, kar ko-

lektiv želi oziroma kar si je v letnem poslovnem planu zastavil kot naloge.

Končni letni obračun je pravo spričevalo poslovne uspešnosti. Zelo bi bili razočarani, če bi nam ta pokazal drugačno stanje v TOZD Veleblagovnica Beograd.

V. N.

MLADE ČAKAJO ZAHTEVNE NALOGE

Kot je bilo že v prejšnji številki glasila Mercator objavljeno, je bil na pobudo izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij imenovan Inicijativni odbor za ustanovitev mladinske organizacije na ravni SOZD Mercator. Na 1. seji Inicijativnega odbora za ustanovitev Osnovne organizacije Zveze socialistične mladine Slovenije (OO ZSMS) SOZD Mercator je ta sprejel in potrdil obrazložitev volitev delegatov iz OO ZSMS vseh DO in TOZD, ki vključujejo mladino v SOZD, programsko osnovo dejavnosti osnovne organizacije ter predlagal organe za ustanovitev Koordinacijskega sveta osnovnih organizacij SOZD Mercator. Koordinacijski svet bodo sestavljali delegati iz vseh osnovnih organizacij ZSMS v okviru SOZD. V organizacijah oziroma TOZD, kjer še ni ustanovljena OO ZSMS, bo naloga Koordinacijskega sveta, da da prve napotke in smernice za njeno ustanovitev in delovanje. S tem, ko bomo uspeli organizirati OO v vseh sredinah, kjer za to obstojajo pogoji, bomo naredili šele lažji del zastavljene poti, saj morajo te OO tudi živeti — biti ustvarjalni del naše družbe.

Naloge, ki čakajo novo organizirani Koordinacijski svet in sploh vse OO ZSMS v SOZD, niso majhne. Velika večina mladine je za socialistično samoupravno pot družbe-

nega razvoja, iz česar izhaja, da gradi sleherna nova generacija svoje življenjske perspektive na vedno višji stopnji materialnega razvoja naše socialistične skupnosti. V današnji etapi naše revolucije, če upoštevamo zlasti družbeno gospodarske in politične odnose na temeljih nove Ustave, je izrednega pomena ustvarjalna in vedno večja udeležba mladine v celotnem družbenem življenju.

Odgovornost mladih za družbeni napredek, njihov položaj v naši socialistični družbi ter osebni standard se morajo stalno povečevati.

Ko govorimo o izobraževanju mladine, o njeni ideološki in delovni vzgoji, o pomembnosti delovnih akcij, o reševanju problemov v zvezi s pogoji za delo, šolanje in življenje mladine, o večji angažiranosti v športnih in drugih organizacijah, ki združujejo mladino, ne smemo pozabiti na spoznanje in razvijanje naše revolucionarne tradicije.

Posebno velike so obveznosti mladincev — komunistov pri delu mladine in mladinske organizacije. Potrebujemo namreč idejnopolično in organizacijsko enoto ter množično organizacijo, socialistično jasno opredeljeno in učinkovito v vzgojnem ter družbenopolitičnem delu. Ta samostojnost je pogoj za njeno ustvarjalno dejavnost v boju za nadaljnjo socialistično graditev.

Predvsem moramo oceniti rezultate novega organiziranja ZSMS. Na 9. kongresu smo izključili dotedanje avtomatično vključevanje mladih v ZSMS, pridobili pa smo kolektivne člane ZSMS.

Pred nami je 10. kongres ZSMS in v pripravi nanj moramo sodelovati vsi mladi, in ne samo člani OO ZSMS. Ne smemo pozabiti na mlade, ki se iz kakršnih koli vzrokov niso vključili v OO ZSMS v sredinah, kjer delajo. Kljub temu, da imamo precej mladih v OO ZSMS po TOZD in DO, jih je še vedno mnogo, ki niso nikamor vključeni. Potrebno je poiskati vzroke za takšno stanje. Moramo se zavedati, da za to niso krivi le tisti, ki niso povezani, temveč tudi mi, ki smo organizirani v okviru OO ZSMS v SOZD. Dejstvo je, da se te slabosti počasi premagujejo. Še vedno pa je navzoča težnja po ločevanju intelektualne mladine od delavske mladine.

V naslednjem obdobju je treba predvsem okrepiti angažiranje ZSMS pri razvijanju in krepitvi socialističnih samoupravnih odnosov na osnovah Ustave in Zakona o združenem delu. OO ZSMS mora biti skupaj z ostalimi organiziranimi silami družbe stalno angažirana pri teh nalogah na vseh področjih življenja in dela. Izvajanje in konkretna uporaba Zakona o združenem delu mora potekati v vseh sre-

dinah in mladina se mora še posebej angažirati pri uresničevanju nalog ki izhajajo iz tega dokumenta.

Izhajajoč iz dejstva, da produktivnost in sploh boljši odnos do dela neposredno ter bistveno določata uspešnost razvoja samoupravljanja in reševanja družbenoekonomskega položaja mladih, morajo OO ZSMS še naprej posvečati največjo možno pozornost odnosu mladih do dela.

Mladi naj bi se vključevali in sodelovali pri formiranju osnutkov vseh samoupravnih aktov, ki jih je dolžna DO oziroma TOZD sprejeti ter s svojimi predlogi in sugestijam pomagali nosilec razprav vsebi teh aktov v posameznih organizacijskih enotah. Še posebej naj bi spremljali uresničevanje Zakona o združenem delu na področju dohodkovnih odnosov, zlasti kar se tiče nagrajevanja delavcev po delu.

Zato se mora ZSMS — tako v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva, kakor tudi samostojno — usmeriti v nenehno in ažurno spremljanje problematike, ki je pomembna za angažiranje mladih in ki je na dnevnem redu delegacij in delegatskih teles, bodisi v sistemu samoupravnega združenega dela in za sebnih samoupravnih interesih skupnosti, bodisi v KS, občinah in drugih družbenopolitičnih skupnostih.

SILVIJA NEMEC

Program dela KS OO ZSMS SOZD Mercator

Koordinacijski svet osnovnih organizacij ZSMS SOZD Mercator se kot sestavni organizacijski del ZSMS na temeljih programa in politike ZKS in ZKJ, bori za aktivno vlogo mladine v graditvi samoupravne socialistične družbe in za doseganje idejnopolične in akcijske enotnosti mladih v SOZD Mercator. KS OO SOZD Mercator in njegovi organi se bodo v letu 1978 angažirali predvsem na naslednjih področjih:

1. Uresničevanje ustave in zakona o združenem delu (ZZD) na vseh področjih družbenega življenja, v vseh sredinah, predvsem pa v DO, TOZD in v skupnih službah SOZD Mercator. Naloge s tega področja morajo imeti prednost v delovanju OO ZSMS v SOZD in morajo prežemati naše vsakdanje delo.

2. Zakon o medsebojnih delovnih razmerjih delavcev v združenem

delu (MRDZD):

Spoznavanje in uresničevanje zakona o MRDZD v praksi, na delovnih mestih in s prirejanjem strokovnih predavanj. Način financiranja: namenska sredstva TOZD in DO za izobraževanje (0,5 % od OD).

3. Ustanavljanje OO ZSMS v DO in TOZD:

v DO in TOZD, kjer še nimajo ustanovljenih OO, mora KS dati iniciativo za ustanovitev in pomagati pri konstituiranju ter pripravi aktov osnovnih organizacij. V ta namen se imenuje komisija v skladu s poslovníkom.

4. Idejnopolično delo:

KS OO bo na idejnopoličnem področju organiziral posebne problemske konference na področju mladinskega tiska, mladinskih programov, radia in televizije, kulture ter v založniški politiki.

Zavzemal se bo za nadaljnje uve-

ljavljanje in razširjanje marksističnih krožkov v TOZD ter za njihovo ustrezno povezavo z marksističnimi centri pri ZK. Kadrovali bomo mladince v politične šole, tečaje in se udeleževali predavanj in seminarjev zaradi krepitve idejnopolične zavesti mladine v SOZD.

Način financiranja: iz 0,5 % od OD namenskih sredstev TOZD in DO za izobraževanje.

5. Sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami (DPO):

KS OO bo v tesni povezavi s konferenco OO ZK in konferenco OO Sindikata sodeloval pri organiziranju delavcev v SOZD. Usklajeni programi dela bodo porok pri enotnem nastopanju vseh DPO navznotraj in navzven.

6. Kadrovanje v ZK:

naloga KS OO je, da skrbimo za nenehno obnavljanje in krepitve

članstva ZK iz vrst mladine. Članstvo ZSMS v TOZD je kadrovska baza za obnavljanje članstva ZK v SOZD. Zato moramo izdelati ustrezne programe za usposabljanje in sprejemanje v ZK ter najsposobnejše in najbolj delavne socialistično usmerjene mladince predlagati za vstop v ZK. Naša akcija na tem področju mora biti stalna, še posebej pozorni pa moramo biti v tistih sredinah, v tistih TOZD, kjer je premalo komunistov.

7. Ljudska obramba in družbena samozaščita:

aktivnost na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite bo usmerjena predvsem na idejnopolično pripravo mladih, na obrambo in varovanje družbene imovine.

Načrtneje bomo pristopili k realizaciji nalog na področju družbene samozaščite in ljudske obrambe,

pripravili v ta namen problemsko konferenco, kjer bomo izdelali skupaj z odborom za LO SOZD načelo vključevanja mladih v LO in družbeno samozaščito v TOZD.

Način financiranja: namenska sredstva TOZD in DO za izobraževanje.

8. Zastopanje mladih v samoupravnih organih in DPO SOZD ter v delegacijah za družbenopolitične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti:

prizadevali si bomo, da se bodo mladi vključevali v samoupravne organe in DPO, ker si bodo mladi le s tem pridobili izkušnje za kasnejše odgovorne naloge. V postopku kandidiranja v delegacije za družbenopolitične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti, si bomo prizadevali za udeležbo mladih in za pravilno strukturo delegacij.

9. Študij ob delu:

prizadevali si bomo, da bo čim več mladih nadaljevalo šolanje ob delu, saj se bo SOZD z bolj strokovnim kadrom tudi hitreje razvijal. Pri tem pa moramo uveljavljati tudi način štipendiranja in se boriti, da se bodo samoupravni sporazumi s tega področja podpisali in spoštovali v vseh naših temeljnih in delovnih organizacijah ter delovnih skupnostih. Prizadevali si bomo zagotoviti enake možnosti za šolanje vsej mladini v SOZD.

10. Politika zaposlovanja:

v okviru uresničevanja politike zaposlovanja bodo v OO in KS OO posebej obravnavali problematiko zaposlovanja mladih. Borili se bomo za izvajanje politike zaposlovanja

ter zagotovili, da se v vseh TOZD, DO in delovnih skupnostih, izdelata ustrezen kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni plan zaposlovanja in potreb po kadrih.

11. Stanovanjska problematika: ustrezna stanovanjska politika mora biti naša stalna skrb, boriti se moramo za dosledno izpeljavo akcij izgradnje delavskih stanovanj. Posebno skrb moramo posvetiti stanovanjskemu problemu mladih družin in mladih delavcev v SOZD. Aktivno se bomo vključevali v pripravljanje in sprejemanje samoupravnih aktov o delitvi sredstev skupne porabe za stanovanjsko izgradnjo in v njihovo izvajanje.

12. Revolucionarne tradicije: na področju revolucionarnih tradicij bomo v sodelovanju z drugimi DPO organizirali ogled pomnikov iz naše revolucionarne preteklosti. Način financiranja: stroški se delijo na TOZD in DO na število udeležencev.

13. Tekmovanja mladine za 25. maj:

ob dnevu mladosti bomo organizirali skupno s Sindikatom tovariško srečanje, združeno s tekmovanjem na področju kulture, poznavanja narodnoosvobodilne borbe in športa. V skladu s poslovnikom se za to področje dela imenuje posebna komisija.

Način financiranja: TOZD in DO glede na število udeležencev.

14. Pohod po poteh partizanske Ljubljane:

skupno s Sindikatom bomo organizirali pohod po poteh partizanske Ljubljane v čim večjem številu. V ta

namen bomo organizirali mladino v TOZD in DO ter organizirali tudi priprave in prijave za pohod.

Način financiranja: OO ZSMS skupno s OO Sindikata v TOZD in DO.

15. Mladinske delovne brigade: v sodelovanju in v dogovoru z MK in RK ZSMS bomo organizirali na ravni SOZD mladinsko delovno brigado, ki jo bodo sestavljali po en član iz vsake TOZD in DO, ki se bo udeležila mladinske delovne akcije.

16. Spoznavanje mladih: krepiti moramo stike med mladimi ljudmi v SOZD in ta akcija mora zajeti čim več mladih.

V okviru spoznavanja mladih bomo organizirali spoznavni piknik, ki ga bodo financirali sami mladinci. Prek OK ZSMS bomo skušali v okviru programa navezati stike z drugimi mladinskimi organizacijami.

17. Šport: na področju športnega udejstvovanja, ki predstavlja enega od temeljev delovanja mladega človeka in ki mu moramo posvetiti več pozornosti

in načrtnosti, bomo v sodelovanju s Sindikatom nosilci športnega udejstvovanja mladih in vseh delavcev v SOZD.

Način financiranja: iz sredstev TOZD in DO glede na število sodelujočih.

18. Kultura: nadaljevati, poglobljati in razširjati moramo kulturno dejavnost mladih, pojavljati se moramo kot tvorec kulture, zato se bomo v OO ZSMS borili za resnično odpiranje prostora za kulturno ustvarjanje mladih.

19. Informiranje: v vseh strukturah delovanja ZSMS bo potrebno organizacijsko, vsebinsko in kadrovske razvijati sistem informiranja. Informiranje v SOZD naj poteka prek časopisa Mercator, v katerem bosta ena ali dve strani prikazali delovanje mladine v OO in KS OO. Zato moramo imeti vsaka OO poverjenika za informiranje.

V Ljubljani, 28. 10. 1977

Nanos, Steklo, Konditor in KZ Cerknica v SOZD Mercator

Na referendumih v mesecu decembru so se po obsežnih priravah in analizi ekonomske upravičenosti, delavci delovnih organizacij Nanos Postojna, Steklo Ljubljana, Konditor Ljubljana in KZ Cerknica, Cerknica, odločili za pristop oziroma združitve v SOZD Mercator.

O naših novih delovnih organizacijah bomo obširneje poročali v naslednjih številkah.

Nova samoupravna organiziranost Mercator — Panonije

POBUDA ZA ORGANIZIRANJE TEMELJNIH ORGANIZACIJ

V Panoniji smo že od sprejetja zvezne in republiške ustave leta 1974 začeli razpravljati o novi samoupravni organiziranosti TOZD Panonija Ptuj. Nakazanih je bilo več variant za bodočo samoupravno organiziranost. Razprave o osnutku Zakona o združenem delu, ki so potekale na zborih s sočasno analizo dosedanje organiziranosti in samoupravnih odnosov v Panoniji, so pospešile priprave na novo samoupravno organiziranost in njeno prilagajanje določbam osnutka Zakona. Delavci so bili mnenja, da je najbolj sprejemljivo, da se v Panoniji organizirajo tri temeljne organizacije, ki se združijo v delovno organizacijo. To stališče je bilo sprejeto na razširjeni seji Delavskega sveta TOZD Panonija Ptuj septembra 1976, na kateri so bili poleg delegatov Delavskega sveta navzoči še generalni direktor ljubljanskega Mercatorja tovariš Goslar, vodilni in

vodstveni delavci ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij Panonije. O tem stališču so delavci Panonije temeljito razpravljali. Nasilke razprav so bile družbenopolitične organizacije. Po razpravah so delavci novembra 1976 sklicali zbor delavcev v treh delih TOZD Panonija in v vsakem delu TOZD ocenili, da so izpolnjeni procesni pogoji za organiziranje TOZD ter opredelili vsebino sklepa o organiziranju TOZD. Na teh zborih so tudi na delegatski osnovi izvolili komisijo za pripravo predloga za razporeditev sredstev, pravic in obveznosti na nove TOZD ter komisije za pripravo osnutkov ostalih samoupravnih splošnih aktov.

PANONIJA ENOVITA DELOVNA ORGANIZACIJA

Delavci v Panoniji so se že temeljito pripravljali na sprejem določitve o organiziranju treh temeljnih organizacij. Po razgovorih na registrskem sodišču v Ljubljani in Mariboru smo ugotovili, da bi imeli te-

žave pri registraciji, če bi v Panoniji istočasno organizirali temeljne organizacije in delovno organizacijo. Zato smo marca 1977 sprejeli na referendumu odločitev, da se TOZD Panonija organizira kot delovna organizacija, v sestavu katere ne bo temeljnih organizacij — torej kot enovita delovna organizacija, ki bo v sestavu SOZD Mercator.

ODLOČANJE O ORGANIZIRANJU TOZD

Na referendumu dne 26. 7. 1977 so delavci Panonije sprejeli sklepe o organiziranju treh temeljnih organizacij združenega dela. Delavci so organizirali temeljne organizacije v naslednjih delih delovnega procesa oziroma delovne organizacije:

— poslovne enote (prodajalne), ki opravljajo dejavnost prometa blaga na drobno, servisne dejavnosti ter službe, ki opravljajo administrativne posle za to dejavnost — **TOZD Maloprodaja**;

— skladišča oz. deli delovne organizacije, ki opravljajo dejavnost

prometa blaga na debelo, transportni oddelek, ki opravlja dostavo blaga, mehanična delavnica ter službe, ki opravljajo administrativne posle za to dejavnost — **TOZD Veleprodaja**;

— poslovna enota »Zaščita«, ki opravlja dejavnost proizvodnje zaščitnih sredstev — **TOZD Zaščita**.

Delavci novoorganiziranih temeljnih organizacij so istega dne z referendumom sprejeli še Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev v TOZD in izvolili Delavski svet TOZD in delovne organizacije. Na svojih zborih pa so sprejeli Samoupravni sporazum o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti med temeljnimi organizacijami.

Iz podatkov o izidu referenduma je razvidno, da so bile priprave nanj uspešne, saj je kljub temu, da je bil referendum v času letnih dopustov, glasovalo ZA organiziranje TOZD 96 % glasovalcev oziroma 87 % vpisanih volivcev. S tem so delavci dokazali svojo samoupravno zrelost.

KONSTITUIRANJE DELOVNE ORGANIZACIJE

Istega dne, ko sta bila sprejeta Statut SOZD Mercator in Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah TOZD in DO, združenih v SOZD Mercator, so delavci v Panoniji sprejeli statute TOZD in sklenili Samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo Mercator-Panonija, n. sub. o. Glede na to, da so bili že prej imenovani vršilci dolžnosti poslovnih organov, je bilo s tem opravljeno konstituiranje TOZD in delovne organizacije.

OBLIKOVANJE DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

Delavci Panonije, ki opravljajo določena administrativno-strokovna in pomožna dela, so na podlagi Samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo, ki predstavlja pravno osnovo za organiziranje Delovne skupnosti, organizirali Delovno skupnost s sprejemom Sklepa o ustanovitvi Delovne

skupnosti. Sklep je bil sprejet z referendumom 11. novembra 1977. Delovna skupnost opravlja oziroma bo opravljala administrativno-strokovna, pomožna in tem podobna dela, ki so skupnega pomena za TOZD v sestavi delovne organizacije Mercator Panonija. Takšna so:

- finančno-računovodska dela;
- samoupravna, pravna, kadrovska in splošna dela;
- plansko-analitična dela;
- interna kontrola poslovanja;
- komercialna dela;
- elektronsko-mehanografska obdelava podatkov.

Delovna skupnost delovne organizacije Panonija ni pooblaščenata stopati v upravni promet.

SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI, O KATERIH BOMO ODLOČALI V DECEMBRU

22. decembra bodo delavci v Panoniji na referendumu razen o sprejemu samoupravnih splošnih aktov SOZD Mercator odločali še o sprejemu naslednjih samoupravnih

splošnih aktov, ki so že določeni kot predlogi:

— Plan dela in poslovanja DO Mercator-Panonija, n. sub. o.

— Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke v delovni organizaciji Mercator-Panonija, n. sub. o.

— Pravilnik o osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in sredstev za osebne dohodke delavcev TOZD (delovne skupnosti).

Na zboru bodo odločali o sprejemu Samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev Delovne skupnosti DO in delavcev TOZD, združenih v DO Mercator-Panonija, n. sub. o.

Delavci Delovne skupnosti skupnih služb bodo na referendumu odločali še o sprejemu Samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev Delovne skupnosti DO Mercator-Panonija, o Statutu Delovne skupnosti ter o oblikovanju Delavskega sveta Delovne skupnosti.

URESNIČITI NOVO ORGANIZIRANOST IN UTRDITI POLOŽAJ DELAVCA

V Panoniji je bilo s prilagoditvijo organizacije in z usklajevanjem samoupravnih splošnih aktov določbam Zakona o združenem delu opravljeno veliko delo. Bile so vzpostavljene osnove za družbenoekonomske in proizvodne odnose v skladu z določili Ustave in ZZZ. S tem pa se ne smemo nikakor zadovoljiti. Novo samoupravno organiziranost, ki bo pravno zaživel s 1. 1. 1978, oziroma z vpisom v sodni register, moramo začeti uresničevati in s tem dejansko spremeniti vsebino in kakovost dosedanjih samoupravnih odnosov v združenem delu. Uveljaviti je treba dohodkovne odnose, poglobljati in uresničevati določena načela svobodne menjave dela ter delitev dohodka in sredstev za osebne dohodke v skladu z načelom delitve po delu. Zlasti je treba utrditi samoupravni položaj delavca na področju družbenoekonomskih in proizvodnih odnosov.

ANTON JANŽEKOVIČ

Delavci Mercator — Agrokombinata Krško so praznovali 29. november in 25-letnico sadjarstva

Prireditve je bila v novem delavskem domu v Krškem. Praznovanju 29. novembra, ki je za delavce Agrokombinata že tradicija, se je v

tov. Med gosti so bili predstavniki gospodarskega in družbeno-političnega življenja kraja in sosednjih področij, predstavnika Biotehniških fakultet iz Ljubljane in Zagreba ter predstavnik SOZD Mercator.

ROJSTVO NOVE JUGOSLAVIJE

Uvodni govor, posvečen državnemu prazniku, je pripravil predsednik Sindikata ing. Ivan Kozole. Po pozdravu navzočih, posebej gostov, je z besedami lepo orisal pomen 29. novembra.

Navzoče je v mislih popeljal v zgodovinsko mesto Jajce, v praznični dan leta 1943, v čas in dogajanje takratne jugoslovanske in svetovne vojne vihre.

Po naštevanju in opisu pomembnih mejnikov novejši zgodovine in pomena osebnosti tovariša Tita, je prikazal dogajanje v zadnjih letih in poudaril pomen delavskega zakona, Zakona o združenem delu. Pozval je navzoče, naj sodelujejo pri uresničevanju pravic in dolžnosti samoupravljanja.

Tovariš Kozole je nadalje govoril o 500-letnici mestnih pravic in s tem o jubileju mesta Krško. To mesto ob Savi na prometnem kraju, mimo katerega so vodile in vodijo prometne poti, ima bogato kulturno in duhovno, pa tudi materialno zgodovino. V zadnjih desetletjih po vojni je doseglo velike gospodarske uspehe, posebno pa še v zadnjih letih. Postalo

je skorajda enotno gradbišče cestnega omrežja, tovarniških objektov, stanovanjskih naselij, hotela, delavskega doma in drugih objektov. V Krškem nastaja tudi prva jugoslovanska nuklearna elektrarna. Zaključil je z besedami, da so omenjeni uspehi garancija blaginje delavcev, proizvajalcev v obdobju, ki je pred nami.

OBLETNICA SADJARSTVA

O 25-letnici intenzivnega sadjarstva v družbeni proizvodnji je govoril ing. Lojze Mustar, strokovni vodja te dejavnosti pri Agrokombinatu. Krško in okolica sta bila znana po pridelovanju jabolk pred nastankom strnjenih intenzivnih nasadov po letu 1952. Dobri klimatski in zemljišni pogoji omogočajo zlasti

proizvodnjo jabolk, hrušk, breskev, jagodičja in jagod, kar so vse upoštevali pri zasajanju novih površin.

Posebej je poudaril pomen sadjarja Gvida Vesela, ki je s prihodom v Krško leta 1952 začel pionirsko delo z organizacijo priprave prvih petdeset hektarjev sadnih nasadov. V naslednjih letih je sadno drevje rastlo na vedno večjih površinah. V tekočem letu ima Agrokombinat 114 ha jablan, 87 ha hrušk, 37 ha breskev in 5 ha jagod, skupaj 243 ha. V zasebnem sektorju je 62 ha ribeza in 12 ha breskev. Ugotovil je, da predstavljajo omejene površine 8,6 % slovenskih intenzivnih nasadov.

Za sadjarstvo je pomembna 245 vagonška sadna hladilnica, katere zmogljivost bo potrebno podvojiti.

Gvido Vesel je dobil red dela z zlatim vencem.

tem letu pridružila pomembna 25-letnica sadjarstva — spomin na leto 1952, ko so bili zasajeni prvi hektarji sodobnih sadnih nasadov za družbeno proizvodnjo.

Navzoča je bila večina delavcev 340-članskega delovnega kolektiva in večje število kmetov kooperan-

Pacek Justinu podeljujejo red dela s srebrnim vencem.

Zaključil je s prikazom plana o povečanju površin in pridelka do leta 1980.

TRDO DELO NI GARANCIJA ZA USPEH

Direktor Mercator — Agrokombinata Krško, Stane Nunčič je opisal uspehe delovne organizacije v tekočem letu. Pohvalil je delavce za požrtvovalno delo, ki pa žal ni vedno gospodarsko uspešno in primerno plačano zaradi negativnih vremenskih vplivov. Ob tem je omenil letošnjo katastrofalno pozebo, ki je uničila ves pridelek breskev, večino hrušk, tretjino jabolk in približno polovico pridelka vinogradov. »Škoda ni bila v celoti pokrita z zavarovalnino, zlasti zaradi posledic, ki bodo segale še v prihodnje leto. Zaradi proizvodnih pogojev lahko delavci le z omejeno močjo vplivajo na finančne rezultate, zato bi morala družba s cenami zagotoviti primeren dohodek in zaslužek,« je bila zaključna misel govora direktorja Nunčiča.

DRŽAVNA PRIZNANJA DELAVCEM

Za vzorno delo in prispevek k uspehu razvoja delovne organizacije je predstavnik občine podelil državna priznanja:

— Red dela z zlatim vencem je dobil Gvido Vesel, upokojenec, nekdanji delavec Agrokombinata.

Vodil je obnovo in vzgojo prvih intenzivnih sadnih nasadov na območju delovne organizacije. S svojimi izkušnjami iz predvojnih in kasnejših let je vzgojil mnogo dobrih sadjarjev, ki nadaljujejo delo v družbeni proizvodnji. Aktivno je sodeloval v političnih, združnih in drugih naprednih organizacijah in v narodnoosvobodilnem gibanju med primorskimi Slovenci.

— Red republike z bronastim vencem je dobil Romih Jože za dolgoletno požrtvovalno delo na področju kmetijstva, zlasti pa pri raz-

Jože Romih je prejel red republike z bronastim vencem.

zvoju trgovske dejavnosti. Skrbel je za oskrbo z reprodukcijskim materialom in kmetijsko mehanizacijo. Pred tem je aktivno sodeloval v NOB in bil več let v aktivni vojaški službi. Je aktiven družbenopolitični delavec, pri delu pa tudi vztrajen in natančen.

— Red dela s srebrnim vencem je dobil Justin Pacek, vodja servisnih delavnic za kmetijsko mehanizacijo. Je delaven, discipliniran, iznajdljiv in dober gospodar. Odlike družbenopolitične aktivnosti v dolžnosti sekretarja Sveta ZK, so odkritost, poštenost in odločnost pri reševanju problemov.

— Medalja dela je bila dodeljena Metki Markl, vodji kadrovske socialne službe v delovni organizaciji. Kot dolgoletna vzorna delavka je vestno, požrtvovalno in uspešno opravljala mnoge naloge za samoupravne organe, komisije, kadrovske socialne službe in na drugih področjih. Družbenopolitična aktivnost se odraža zlasti v osnovni organizaciji in svetu ZK.

JUBILEJNE NAGRADE IN PRIZNANJA

Sledila je podelitev dvajsetih jubilejnih nagrad za 10, 15, 20, 25 in 30-letno delo v delovni organizaciji. Posebna priznanja in nekaterim tudi knjižne nagrade so podelili 18 vzornim delavcem in trem kmetom kooperantom.

Metki Markl podeljujejo medaljo dela.

V začetnem in zaključnem delu programa praznovanja so sodelovali prvaki Ljubljanske opere pod vodstvom Ladka Korošca z narodnimi, umetnimi in opernimi pesmimi.

Sledila je večerja in zabavni program v sosednjem novem hotelu Mercator — Srečič v Krškem.

PIRC ALOJZ

Gostinci in turistični delavci na Bledu

Na Bledu je bil 13. in 14. oktobra XXV. jubilejni gostinski turistični zbor Slovenije, ki sta ga organizirala Republiški odbor Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije in Organizacijski odbor zbora. Bled je bil tokrat že devetič gostitelj tega zbora (Portorož doslej osemkrat, Rogaška Slatina šestkrat, Kranjska gora in Postojna pa po enkrat).

Strokovni del zbora obsega: tek-

movanje v pripravljanju omizij oziroma pogrinjov (letos je sodelovalo 76 TOZD), tekmovanje v kuhanju oziroma pripravljanju kulinarčnih plošč (ki so jih pripravili kar 128), tekmovanje slaščičarskih mojstrov oziroma njihovih izdelkov (46 jih je bilo), razstavo turističnih propagandnih edicij, razstavo vin, žganih in brezalkoholnih pijač, razstavo proizvodov in opreme za gostinstvo,

Pogrinjek, s katerim je hotel Ilirija letos tekmoval.

tekmovanje učencev gostinskih šol v kuhanju in tekmovanje barmanov v mešanju pijač. Razen tega, »bolj resnega« dela, je na gostinskem in turističnem zboru še kup drugih tekmovalij, razstav in podobnega. V petih športnih panogah je letos nastopilo 634 tekmovalcev. Pripravili so tudi spretnostne preizkušnje, ki se jih ne da vtakniti niti med strokovne, niti med športne — lahko bi rekli, da spadajo pod oboje: tek s pladnji, hitra hoja s pladnji in tekovanje gurmanov (kot se požeruhom lepo reče). Slednje je gledalce

še najbolj razvnelo in zabavalo: tekmovalci so morali, v treh različnih panogah, na čimbolj zavozljan in nemogoč način »pospraviti« špagete, kremne rezine in pivo.

V strokovnem delu zbora je letos od Mercatorjevih gostinsko-turističnih TOZD sodelovala le TOZD Ilirija, v športnem delu pa člani celotne delovne organizacije MERCATOR - HOTELI - GOSTINSTVO. Skupaj so dobili 5 medalj: zlato, tri srebrne in bronasto. Največ so iztržili pri pogrinjkih: bron in sre-

Kegljaški ekipi manjka nekaj treningov.

[illegible]

HELENA OROS

Malokdo na Ježici v Ljubljani ne pozna Mercatorjeve trgovine na Titovi 238 ali »Na klancu«, kot ji po domače rečejo. Dolga leta je bila to edina trgovina na tistem koncu Ljubljane, zgradnjo soseske pri Ruškem carju (B'S-7) pa se je izredno povečalo število prebivalcev in s tem tudi potreba po novih trgovinah. TOZD Grmada, v katere sestavo je trgovina na Titovi 238, je lansko leto v tej soseski odprla tudi novo samopostrežbo. Vendar ne bom pisal o samopostrežbi, ampak o še vedno »klasični«, lansko leto na novo urejeni in opremljeni trgovini oziroma o eni izmed prodajalk, Heleni Oros.

Zakaj vam želim predstaviti prav tovarišico Heleno? Predvsem iz

jevi trgovini, če potrebujejo prodajalko, in tam so jo napotili kar na upravo takratnega podjetja Mercator. Poudarila je, da je želela tudi naprej delati pri Mercatorju in da ne verjame, da bi se odločila za menjavo, če ne bi dobila službe pri svojem podjetju. V kadrovski službi takratne Delovne skupnosti podjetja Mercator so ji pomagali in napotili v TOZD Grmada, kjer so potrebovali več prodajalcev. Prijavila se je na delovno mesto in bila čez čas tudi sprejeta. Delati je začela 15. maja 1975 v TOZD Grmada, v trgovini na Titovi 238, kjer dela še sedaj.

V začetku je imela precej težav s stanovanjem in je nekaj časa stanovala pri prijateljici, nato pa ji je po-

dveh razlogov: ker je izredno pridna, vestna in sposobna prodajalka, kar pa samo po sebi še ni nič posebnega, saj so take tudi ostale prodajalke iz te trgovine. Bolj me je priregnalo to, da je še pred dvema letoma živela in delala v Prekmurju, v Lendavi, pri delovni organizaciji MERCATOR — UNIVERZAL. Zanimalo me je, kako to, da se je odločila za Ljubljano.

V Lendavi se je izsolala za prodajalko in se leta 1964 zaposlila pri takratnem podjetju Univerzal, kjer je delala vse do 1975. Povedala je, da ni imela nobenega posebnega razloga, da bi menjala kraj in zaposlitev, saj se je v kolektivu dobro počutila. Ima občutek, da so jo imeli radi — še posebno njen poslodajca ali »moj šef«, kot mu še vedno pravi; skupaj sta namreč zamenjala več trgovin — od klasične, preko samopostrežbe, do blagovnice v Lendavi, kjer je nazadnje delala na delikatesnem oddelku v samopostrežni trgovini.

V tem času je bila večkrat v Ljubljani, kjer ima znanje in prijatelje. Mesto jo je prevzelo in že dalj časa si je želela, da bi se preselila in živela v Ljubljani. Tako se je pred dvema letoma odločila: s prijateljico iz Ljubljane je povprašala v neki Mercator-

magala sodelavka Vika Rotar, pri kateri je stanovala več kot tri mesece. Stanovanjski problem se vedno nima rešen, zato pridno varčuje in vsak mesec vloži na hranilno knjižico 1500 din, kar je, glede na njene osebne dohodke, razmeroma veliko. Upa, da bo čez nekaj časa lahko kupila novo stanovanje, seveda s pomočjo TOZD Grmada.

Dvakrat sem narobe izgovoril njen priimek, zato mi je povedala, da je po rodu Madžarka, kar je za Lendavo oziroma Prekmurje nekaj običajnega, saj tam živi močna manjšina našin severnih sosedov.

S Heleno sva se pogovarjala za trgovino, v skladišču, in ko sem jo vprašal, če se lahko pogovarjava še nekaj minut (v trgovini je bilo namreč nekaj strank), mi je odvrnila, da brez težav, saj so njene sodelavke zelo tovariške, prijazne in ustrezljive in bodo rade prevzele tudi njeno delo. Za svoj kolektiv ni mogla najti dovolj dobrih in hvaležnih besed, saj so jo lepo sprejeli in ji v najtežjih trenutkih tudi nesebično pomagali. Ne glede na to, da so same ženske, se lepo razumejo, morebitne problemne pa rešijo same in s po-

močjo poslovdinje, tovarišice Milene Ozimek, ki jo imajo rade in jo spoštujejo zaradi njene strogosti in pravičnosti. Prav zaradi dobrih in razumevajočih sodelavk lažje preboli domotožje, ki jo večkrat prime, saj se v Lendavo, zaradi velike oddaljenosti, bolj redko vrača.

VASJA BUTINA

Pripis:

Pred dnevi so Heleni Oros, obenem s še nekaterimi drugimi delavci TOZD Grmada, podelili priznanje in nagrado za jubilej: 10 let pri Mercatorju. Ob tej priložnosti vsem Mercatorjevim jubilarantom iskreno čestitamo.

UREDNIŠTVO

TINCA DEŽMAN

Eden izmed jubilarantov je tudi Tinca Dežman, ki je povedala, da se je zaposlila v Hladilnici 3. junija 1957. leta, torej takrat, ko je začela Hladilnica šele poskusno obratovati oziroma je bila še v izgradnji. Še dobro se spominja, da so ravno tiste dni dobili veliko pošiljko borovnic, ki jih je bilo treba razložiti, prebrati, sortirati in pravilno uskladiščiti za hlajenje. Delo je bilo ročno, težko in tri delavke, ki so delale skupaj na —20 stopinj Celzija, niso imele nobenih posebnih zaščitnih sredstev, razen debelejših »bunde«, ki so si jo med seboj menjavale. V tistih časih so vse hladili še z ledom in spomni se, da je bilo delo s prenašanjem in drobljenjem ledu najtežje.

»Ko se pogovarjam z mlajšimi delavci, vidim, da mi ne verjamejo, ko jim pripovedujem o tem, kako smo včasih delali. Res, današnjih pogojev dela — čeprav so izredno težki — ni mogoče primerjati s prvimi leti dela v Hladilnici.«

Tinca je doma iz Velike vasi pod Svetim Miklavžem, kjer je bilo na kmetiji 10 otrok, od katerih so šli vsi, razen enega, od doma za kruhom. Štirje so odšli v Ameriko, štirje so ostali v domovini, ena sestra je že umrla, med vojno pa je padel njen brat. Tudi Tinca je bila med vojno aktivistka in ima priznano dvojno štetje delovne dobe od 1942. leta. O njeni revolucionarni in napredni dejavnosti zgovorno govori tudi to, da je bila članica SKOJ od leta 1942 in so jo po dveh letih v znani partizanski vasi Štance Laze pri Moravčah, skupaj s še 26 mladinci, aktivisti in partizani, sprejeli v Komunistično partijo. Po končani vojni je tovarišica Tinca delala kot ekonom. Kmalu se je poročila in si ustvarila

družino, njen sin je poklicni voznik. Nekaj časa je zaradi otroka ostala doma, nato pa se je 1957 zaposlila v Hladilnici Zalog — v začetku kot delavka, sedaj pa je že nekaj let na delovnem mestu sadnega manipulant. Ko je dejala, da ima že pogoje za upokoje, sem ji kar težko verjel, saj je kljub letom in težkemu delu zdrava in čila. Malo me je sicer popravila, da temu ni tako, saj ji je 20-letno delo na mrazu in v težkih delovnih pogojih le pustilo posledice, predvsem na nogah, vendar ji zdravniki priporočajo, naj dela, dokler ji to ne bo pretežko.

EDO BOŽIČ IMENOVAN ZA DIREKTORJA MERCATOR — ROŽNIK

Delavski svet delovne organizacije MERCATOR — ROŽNIK je na zasedanju 1. 12. 1977, na predlog razpisne komisije in mnenja družbenopolitičnih organizacij, imenoval za individualnega poslovnega organa — direktorja, dosedanjega vršilna dolžnost, tovariša Edo Božiča in za njegovega namestnika tovariša Draga Arharja, dosedanjega vršilca dolžnosti namestnika direktorja.

SLOVINOVO PRIZNANJE

Ljubljanski Slovin je ob svoji 30-letnici izrekel in podelil SOZD Mercator priznanje za dolgoletno in uspešno poslovno sodelovanje in prispevek k razvoju. Priznanje nosi datum 16. december 1977, podpisana pa sta generalni direktor dipl. ing. Rado Dvoršak in predsednik Delavskega sveta Franjo Horvat. Priznanje bo za oba, Slovin in Mercator, vzpodbuda za nadaljnje tesno in dobro poslovno sodelovanje.

PRIZNANJE PERUTNINE

Ob 20-letnici obstoja Perutnine Zalog je bilo SOZD Mercator podeljeno priznanje za dolgoletno uspešno sodelovanje, ki bo — v to smo lahko prepričani — takšno ostalo tudi še naprej.

DOPISNIKI POROČAJO

**Emilijana LIPOVŠEK
DS SOZD MERCATOR**

DELOVNA SKUPNOST SOZD MERCATOR

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, združeni v SOZD Mercator, mnogokrat postavljajo vprašanje, kakšen pomen in vlogo ima Delovna skupnost SOZD Mercator. Mnogim pomeni Delovna skupnost le vsoto stroškov, ki jih morajo kriti iz svojega dohodka. Seveda je temu mnogokrat vzrok le njihova neinformiranost o našem delu in prispevku k skupnim ciljem združevanja.

Delovna skupnost SOZD je ustanovljena z namenom, da bi opravljala dela skupnega pomena kot so plansko—analitična dela, kadrovska politika, evidenca in statistika, dela pravno-strokovne narave in zastopanje dela za samoupravne organizacije, družbenopolitične organizacije, informiranje, skupna mehanografska obdelava podatkov in komercialni posli.

Vsa ta dela oziroma naloge se opravljajo glede na sorodnost del v posameznih sektorjih, katerih organizacijska struktura je taka, da omogoča izvrševanje vseh postavljenih nalog in zadolžitve (organizacijska struktura Delovne skupnosti je prikazana v shemi na strani...).

Podrobna razčlenitev in opis delavnosti posameznega sektorja, organizacijska struktura sektorjev in razmejitve nalog glede na stopnjo zahtevnosti se trenutno pripravljajo in bo že v mesecu decembru dana v javno razpravo kot poseben pravilnik o organizaciji in razvidu del in nalog v Delovni skupnosti SOZD Mercator. Soglasje na ta pravilnik bo, glede na poseben položaj in vlogo Delovne skupnosti, dal tudi Delavski svet SOZD Mercator.

V izdelavi je tudi načrt dela in razvoja Delovne skupnosti, s katerim se točno določajo naloge in zadolžitve delavcev Delovne skupnosti v letu 1978 in sicer glede na razvojne programe TOZD in DO, združenih v SOZD.

Seveda glede na opisani program in pravilnik delavce TOZD težko pripravi na rezultate našega dela. Kaj je naše delo? Naše delo je časopis, ki ga trenutno berete, ravno tako vsa sredstva, ki so pridobljena na osnovi skupnih proizvodnih prodajnih planov, samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev s proizvodnimi organizacijami, skupnih pogodb, marketinga, raziskave trga in koordinacije prodaje, kar je vse delo komercialnega sektorja.

Delo razvojno—planskega sektorja je predlog enotne metodologije planiranja za samoupravne

plane TOZD, predlog plana srednjeročnega razvoja SOZD in predlog letnega plana, kar je vse osnova za izdelavo takih planov TOZD, ki bodo izražali medsebojno povezanost, odvisnost, odgovornost in dogovorjene oblike solidarnosti ter s tem uresničevanje svojega razvoja in razvoja SOZD.

In finančni sektor? Ali se zavedate, kakšne možnosti daje poslovanju TOZD in SOZD kot celote Interna banka, ki se trenutno ustanavlja in je bodoča vloga finančnega sektorja?

Glede na zastavljene cilje združevanja v SOZD, velikosti ter krajevne razdrobljenosti SOZD, je edina možna oblika obdelave podatkov obdelava preko računalnika. Ta omogoča ažurnost in preglednost nad celotnim poslovanjem SOZD in s tem pravilne poslovne odločitve. V centru za AOP opravljajo ali pa je v pripravi obdelava podatkov na naslednjih področjih: materialno poslovanje preko grosističnih skladišč, spremljanje drobno prodajnih cen, obračunavanje osebnih dohodkov, vodenje saldakontov, enotna obdelava kadrovskih podatkov in izdelava raznih pregledov za potrebe poslovanja in odločanja.

Kakšno pa je delo in vloga splošnega sektorja? Glavna naloga je pripravljati predloga skupne kadrovske politike SOZD. To je zelo suhoparno opredeljena naloga, ki pa dobiva vedno večjo vlogo. Človek je kot delavec in samoupravljaec osnovno gibalno naše družbenopolitične ureditve in osnovni dejavnik, ki pogojuje izvrševanje ciljev in postavljenih nalog. Seveda samo opredeljena kadrovska politika nima nikakršne vloge, če je ne podpira pravilno in učinkovito informiranje, če ni omogočeno delovanje samoupravnih organov ter DPO in s tem njihovo aktivno sodelovanje pri vseh poslovnih odločitvah na nivoju TOZD, DO in SOZD. Zato se v splošnem sektorju opravljajo zlasti naloge v zvezi z delovanjem celotnega sistema obveščanja in samoupravnega komuniciranja na nivoju SOZD. Poleg tega se v splošnem sektorju opravljajo tudi vsa dela v zvezi s pravnim zastopanjem, vsa dela s področja premoženjsko—pravnih zadev in druga splošna dela.

Seveda je tudi to zelo grob in pomanjkljiv prikaz našega dela, ki na žalost tudi ne podaja naših pomanjkljivosti in ovir, na katere naletimo pri našem delu. Predvsem bi želeli poudariti, da imamo, glede na nove razmere in vedno večje zahteve, slabe delovne pogoje. Prostori postajajo vsak dan bolj tesni, zaradi razdrobljenosti v več stavbah pa je otežkočeno medsebojno komuniciranje. Do nedavnega smo imeli probleme z delovno disciplino, ki pa se

je izboljšala s poostrenim nadzorom. Trenutno sprejemamo pravilnik o premakljivem delovnem času, ki bo po naših ocenah še izboljšal delovno disciplino in, ker v veliki meri upošteva delavčeve potrebe glede ureditve delovnega časa, tudi produktivnost dela. Velik problem je tudi pomanjkanje kadrov. Nove naloge in zahteve, ki so postavljene pred Delovno skupnost, zahtevajo mnogokrat veliko usposobljenost kadrov, delavce z ustreznimi kvaliteta mi pa je težko pridobiti za delo v Delovni skupnosti. Nastali položaj rešujemo z usmerjanjem naših de-

lavcev k nadaljnjemu izobraževanju, kar pa ima mnogokrat tudi svoje pomanjkljivosti.

Stevo DOŠENOVIC MERCATOR — VELEPRESKRBA TOZD Hladilnica

HLADILNIČARJI
IN GRMADOVCI
NA HEROJSKI KOZARI

V sklopu letošnjih prireditve ob jubilejih tovariša Tita in KPS ter utr-

PREJELI SMO PREJELI SMO PREJELI SMO

Prepričani smo, da nas ni veliko, ki bi vedeli, da v Zahodni Nemčiji, v Uhingenu, obstoja in deluje Kegljaški klub Mercator. No, tudi mi smo izvedeli zanj šele pred kratkim, ko so se nam javili s prošnjo, da bi za člane tega kluba prispevali Mercatorjeve značke. Kaj več o njihovem delovanju in sploh o nastanku tega kluba, ki nosi ime naše sestavljene organizacije združenega dela, takrat

niso napisali. Pred dnevi pa smo zopet dobili njihovo pismo, kjer se zahvaljujejo za značke, ki smo jim jih bili poslali in kot nam v njem obljublajo, bodo drugič napisali kaj več o svojem delu. Mi pa bi bili veseli, če bi priložili tudi kakšno fotografijo in nam obljubljeni sestavek kmalu napisali in poslali, da bi ga objavili v našem glasilu.

MAJA HOČEVAR

K. D. MERCATOR

7336 UHINGEN, ULMER STR. 2

Kegljaško društvo
Mercator

UHINGEN dne, 15.10.1977

V začetku tega pisma vas prav lepo pozdravljamo, ter vam želimo obilo poslovnih uspehov.

Prav lepa hvala za poslane značke katere smo z veseljem sprejeli.

Hvala za značke, drugič bomo vam pa napisali kaj več o našem delu.

Športni pozdrav

Društvo Mercator

[Handwritten signatures and names:]
Koracic, Glavin, Edmund, Maria, Tanya, Pintar, Galamun, Edward, Turk, Jane, Bozic, Jozel, Pintar

jevanju narodnoosvobodilnih tradicij, smo delavci MERCATOR — VELEPRESKRBA, TOZD Hladilnica in MERCATOR — ROŽNIK, TOZD Grmada, v oktobru obiskali herojsko Kozaro.

Vso utrujenost zaradi dolge vožnje je vsem pregnal že en sam pogled na veličasten spominski park, posvečen vsem tistim mnogim ženam, možem, starcem, materam in otrokom, ki so dali svoja življenja zaradi vdanosti revoluciji, v tej edinstveni epopeji NOB na Kozari.

Enkrat en pogled na spomenik Dušana Džamonje — veliki cvet hrepenenja k svobodi — in na vso tisto množico imen nedolžnih žrtev podivjanih okupatorjev.

Ura zgodovine, ki smo ji prisostvovali skupaj s tisoči drugih obiskovalcev z vseh koncev Jugoslavije, ostaja nepozabna in ni bilo očesa, ki se ni zarosilo.

Padle smo počastili s položitvijo venca in minuto molka.

Za konec smo si vsi — Ljubljanci, Skopljanci, Mariborčani, Splitčani, Sarajevčani, Kragujevčani in drugi podali roke ter zaplesali Kozarčako kolo.

Ko je sonce zahajalo, smo zapustili legendarno Kozaro in v sebi odnesli delček spominov na junaštvo naših narodov.

Kristina ANTOLIČ MERCATOR — PANONIJA

SINDIKALNA SOLIDARNOSTNA AKCIJA V DO PANONIJA

Konferenca osnovnih organizacij Sindikata MERCATOR — PANONIJA je na seji dne 25. avgusta razpravljala o socialni problematiki zaposlenih, zlasti še o svojem delavcu, nepokretnem invalidu Možina Vinku.

Vinko je zaposlen v Panoniji od 7. 3. 1971 kot delavec-spremljevalec v transportnem oddelku. Zaradi bolezni je aprila 1976 nastopil bolniški stalež.

Po večmesečnem zdravljenju v Kliničnem centru v Ljubljani je zaradi poškodb v hrbtnici postal trajni invalid. Sedaj je nepokretn in priklenjen na invalidski voziček, ki ga lahko uporablja le s pomočjo družinskih članov.

Vinko ima 6-člansko družino, v kateri so trije šoloobvezni otroci in tesno stanovanje, ki skrbnemu očetu še bolj greni življenje. Ker je nenehno v zaprtem prostoru, je konferenca sprejela sklep, da organizira sindikalno solidarnostno akcijo za nakup TV sprejemnika in mu tako vsaj nekoliko popestri življenje s pogledom v svet preko TV sprejemnika ter ga s tem odvrne od nenehnega razmišljanja o bodočnosti družine in njega samega.

Akcija je bila izvedena v mesecu septembru, s pomočjo organizatorjev posameznih sindikalnih skupin

in trgovskega potnika na terenu. Od 807 zaposlenih jih je bilo v akcijo vključenih 715 ali 88,59%. Zbranih je bilo 27.870,00 din. S tem denarjem smo kupili barvni sprejemnik in vse potrebne priključke za montažo. Sprejemnik je montiral električar Zlatko Kodrič, zaposlen v ptujski Blagovnici.

Konferenca osnovnih organizacij Sindikata ocenjuje, da so člani Sindikata s tem dokazali polno razumevanje in solidarni odnos do svojega sodelavca, ki ga je zahrbtna bolezen trajno izločila iz naše delovne sredine in ga neozdravljivo prizadela, zlasti pa še njegovo družino, kateri kot skrben oče ne more več nuditi tistega, kar je imel za svoj življenjski cilj.

Jože REPŠE MERCATOR — VELEPRESKRBA TOZD Standard

OBISKALI SMO MEDNARODNI SEJEM ŽENSKJE KONFEKCIJE V PARIZU

Na večkrat izraženo potrebo po izobraževanju kadra tekstilne, predvsem pa konfekcijske stroke, je komercialna služba SOZD Mercator organizirala ogled Mednarodnega sejma ženske konfekcije, ki je bil od 22. do 26. oktobra v Parizu.

Ogleda sejma se je udeležilo 23 predstavnikov iz posameznih Mercatorjevih TOZD. Kljub časovni stiski (na razpolago smo imeli samo dva dneva), si je bilo moč ogledati sejem v vsej njegovi širini. Ostalo nam je tudi toliko časa, da smo si ogledali modno revijo sekcije »BOUTIQUE«, v kateri so ugledni in svetovno znani kreatorji, kot npr. Pierre Cardin, Ane Patric, Nina Ricci in drugi, predstavili tendenco mode nežnejšega spola. Vtis je bil enkrat in reči moram, da si je vsako izmed nas zaželel, da bi na obešalnikih po naših konfekcijskih oddelkih čimprej visel vsaj del teh prikupnih kreacij za naš nežnejši krog kupcev, ki tudi pri nas postaja vse zahtevnejši. Potrditev, da bo temu kmalu tako, so bili tudi udeleženci sejma, kreatorji naših tovarn, ki bodo skušali (vsaj upajmo, da jim bo uspelo) presaditi del vidnega tudi k nam.

Kakor vidim, tovarišica Malči, danes niste veliko naredili....!

Želel bi poudariti sledeče: videli smo sejem mode na zelo visoki ravni, želimo si ogledati tudi ostale, morda take, ki so nam in našim razmeram nekoliko bližji. Tak je recimo beograjski sejem in razni sejmi v sosednji Italiji, od koder pravzaprav moda k nam prihaja. To je namreč ena izmed poti izobraževanja in seznanjanja z novostmi konfekcijske stroke. Prav tu pa ugotavljamo, da nam nekaj manjka, saj vemo, kako težko je tu izboljšati koeficient obračanja, blago pa kupujemo za 6 do 8 mesecev vnaprej. Mislim, da boste delili mnenje z mano: poleg analize trga in razmer po posameznih področjih, je možno uspešno kupovati konfekcijo le, če si na tekočem o tem, kaj prinaša moda za obdobje, ki je pred tabo.

OB NOVOGRADNJAH IN ADAPTACIJAH BI BILO POTREBNO MISLITI NA VSE

Že sam naslov kaže na problematiko, ki ni skoraj nikomur več tuja. MERCATOR — VELEPRESKRBA, TOZD Standard, je prav gotovo ponosna na Blagovnico, ki stoji v starem delu mesta. To je namreč starejša stavba, ki so jo adaptirali in nanjo pred dobrimi devetimi leti obesili obeležje »M«. V tem času je Blagovnica opravila promet, ki je prav gotovo zaviden in posnemanja vreden.

Težko je danes reči, koga naj krivimo za te ali one pomanjkljivosti, ki so se pokazale v funkcionalnosti trgovine v času, odkar le-ta živi in diha skozi dvoje ozkih vrat, z majhnimi skladiščnimi prostori, z zatohlim zrakom v poletni vročini in še bi se dalo naštevati. Med drugim projektant prav gotovo ni mislil, da bo ta trgovina odprta tudi pozimi in da se bo v njej v mrzlih zimskih dneh trlo toliko ljudi, da bodo morali biti vhodna vrata odprta ves dan na stežaj. V takih dneh je bilo zato v spodnjem oddelku, kjer so napredaj kozmetika, šolske potrebščine, torbi-

ce..., tako mrzlo, da se res ni dalo streči strankam.

Nujno je bilo razmišljati, kako in na kakšen način rešiti problem. Z vetrolovom bi se situacija znatno izboljšala, toda videza prodajalne se ne sme spremeniti. Po ogledu strokovnjakov je prevladalo mnenje, da bi zastekli notranji del vhodnih vrat. S to odločitvijo je bil narejen zadetek v prazno: vetrolov je sicer bil, a še zdaleč ni koristil. Po dveh ponovnih letih zmrzovanja je Delavski svet TOZD sprejel sklep, da se da vgraditi naprava, ki bo vpihovala topel zrak v zasteklen predprostor. Vsa sreča, da je Delavski svet sprejel tako odločitev že meseca februarja, kajti izvajalec del (NOVOMONTAŽA) je rabil več kot pol leta, da je pristopil k delu.

Danes, ko je pred vrati zima, naprava sicer že stoji na svojem mestu, ali pa bo tudi služila svojemu namenu tako, kot pričakujemo, je danes še prezgodaj reči.

Zaključimo lahko z ugotovitvijo, da bi bilo včasih pametno, če ne celo modro, pred in med načrtovanjem določenih objektov upoštevati nasvete in priporočila ljudi z delovnih mest, sicer bo tudi v bodoče nujno že ob otvoritvah posameznih objektov misliti na to ali ono stvar, ki smo jo med delom prezrli.

Ferdo LOVREC — MERCATOR — PANONIJA

TOVARIŠ FRANC ZADRAVEC, NAMESTNIK DIREKTORJA MERCATOR — PANONIJA, IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA OBČINSKE KONFERENCE SZDL PTUJ

Delavski svet MERCATOR — PANONIJA je na svoji 25. seji dne 28. 10. 1977, na predlog Občinske konference SZDL Ptuj, razrešil tovariša Franca Zadravca dolžnosti namestnika direktorja delovne organizacije MERCATOR — PANONIJA.

Vhod v blagovnico je tako ozek, da se lahko vstopa in izstopa samo z odstopom prednosti.

Tovariš Franc Zadravec je bil na seji Občinske konference SZDL Ptuj, dne 26. 9. 1977, izvoljen za predsednika OK SZDL Ptuj. Novo dolžnost je moral prevzeti 1. novembra 1977 in jo bo opravljal kot profesionalni predsednik štiri leta. Delo tovariša Zadravca je bilo v minulih dvanajstih letih pri prejšnjem trgovskem podjetju Panonija Ptuj in sedanjih delovnih organizacijah MERCATOR — PANONIJA dokaj pestro in plodno — zlasti se glede na odgovorne naloge in dolžnosti, ki jih je v tem času opravljal kot referent za kadre, šef prodaje, vodja splošnega sektorja, namestnik direktorja TOZD in slednjic kot namestnik direktorja delovne organizacije MERCATOR — PANONIJA.

Tako je tovariš Franc Zadravec s svojim vestnim in marljivim delom mnogo prispeval in doprinesel, da se je delovni kolektiv trgovskega podjetja Panonija Ptuj pred dvanajstimi leti z 256 zaposlenimi, 38 prodajalnami in tremi starimi utesnjenimi skladišči, razvil v današnjo delovno organizacijo MERCATOR — PANONIJA, v katero so po izvedeni samoupravni organiziranosti v letu 1977 združene tri temeljne organizacije združenega dela: »Malo prodaja« s 441 delavci, »Veleprodaja« s 219 delavci, »Zaščita« z 79 delavci ter Delovna skupnost skupnih služb s 64 delavci — skupno 803 delavci in 82 vajencev.

Ob razgovorih med delavci se je ugotovilo, da v Panoniji skoraj ni delavca, ki ne bi vedel, kako si je tovariš Zadravec prizadeval za napredek in razvoj Panonije. Ob vsakodnevem reševanju notranjih organizacijskih, gospodarskih in drugih nalog, je bil tovariš Zadravec eden tistih delavcev, ki je na področju samoupravne organiziranosti, kakor tudi pri izdelavi in postopkih sprejemanja samoupravnih aktov, vsa leta nazaj naredil največ.

Poleg snovanja poslovne politike je skrbno spremljal zakonitost dela in delo samoupravnih organov ter se vsestransko aktivno vključeval v delo družbenopolitičnih organizacij. Kot vodilni delavec je v minulih treh letih s posebnim preudarkom

vložil vse svoje znanje in sposobnosti v integracijske procese trgovskih delovnih organizacij »Petrošnik — Izbira« Lenart, »Sloga« Gornja Radgona, »Univerzal« Lendava in »Zarja« Ormož k ljubljanskemu Mercatorju.

Marsikateri delovni dan tovariša Franca Zadravca je ob njegovem dosedanjem, kot bo verjetno tudi pri bodočem delu, trajal v pozni popoldan ali celo v večerne ure, saj opravljanje dolžnosti člana častnega razsodišča pri CK ZKS, člana Komiteja Občinske konference ZKS Ptuj, predsednika Skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Ptuj in člana vrste drugih organov, zahteva delovno angažiranost, ki se ne ujema z opravljanjem rednih delovnih zadolžitvev.

Ob sklepu o razrešitvi dolžnosti namestnika direktorja je Delavski svet sprejel še naslednje sklepe:

- tovariš Zadravec ima pravico po izteku mandata predsednika Občinske konference SZDL Ptuj ponovno pridobiti lastnost delavca v združenem delu v Delovni skupnosti skupnih služb MERCATOR — PANONIJA. Delavci Delovne skupnosti in delovne organizacije pa so mu dolžni zagotoviti uveljavitev te pravice, oziroma ga vrniti k delom, ki jih je opravljal kot namestnik direktorja do 31. 10. 1977 ali na drugo delo s posebnimi pooblastili in odgovornostmi;
- z namenom, da bo tovariš Zadravec tudi v bodoče seznanjen z delom in razvojem MERCATOR — PANONIJE, se ga vabi na seje in posvete ter se mu dostavlja sklepe in odločitve samoupravnih organov, kakor tudi druge akte, s katerimi se bo urejalo bodoče delo in poslovanje v MERCATOR — PANONIJI.

Delavci MERCATOR — PANONIJE želimo tovarišu Francu Zdravcu pri opravljanju dolžnosti predsednika Občinske konference SZDL Ptuj mnogo delovnih uspehov in pričakujemo, da se bo po štirih letih ponovno vključil med nas in naše delo.

SREČNA NOVA GODINA

Opet jedno leto prode i Novo nam već dolazi, a MERCATOR ko i lane na usluge svoje pazi.

Sve je tamo, kako treba: roba prvog kvaliteta, a u radnji, uslužna vas prodavača, čeka četa.

Stog vam želim ko i lane da vam radni uspeh cveta, a i da nas poslužite — ko i dosad, mnoga leta.

OLGA NIKOLIĆ

Suzana MODRIJAN MERCATOR — VELEPRESKRBA TOZD Grosist

DRUŽBENI SISTEM INFORMIRANJA

Ustavna ureditev, Zakon o združenem delu, kot tudi dokumenti družbenopolitičnih organizacij, opredeljujejo vzpostavitev ustreznega obveščanja in družbenega komuniciranja kot eno izmed temeljnih vprašanj nadaljnega razvoja naše družbene skupnosti, še posebej pa samoupravnih in delegatskih odnosov.

Družbeni sistem obveščanja v naši družbi mora torej spremljati neko bodočo odločitev vse od nastajanja prvih pobud do nadzora nad uresničitvijo sprejete odločitve. Delovni ljudje morajo imeti možnost, da sprožijo nov postopek o že sprejeti rešitvi, če ugotovijo, da odločitev v celoti ali pa v posameznostih ne ustreza povsem interesom delavskega razreda. Zlasti pomembno je, da sodelujejo že takoj na samem začetku nastajanja prvih pobud in predlogov, da so torej vključeni že v sam začetek procesa, ki naj bi v najširšem demokratičnem postopku razrešil določeno, družbeno vprašanje. Nič manj pomembna seveda ni nadzorna vloga delovnih ljudi kot temeljnih nosilcev odločanja o vseh sredstvih, ki jih ustvarjajo.

NAŠ SISTEM INFORMIRANJA

Če poskušamo ugotoviti, kakšne informacije se pretakajo v takem samoupravnem demokratičnem postopku sprejemanja odločitev, potem kaže opozoriti zlasti na tri:

- na aktualne informacije, ki opozarjajo na stanja, gibanja, izražajo potrebe, mnenja in stališča vseh delovnih ljudi in občanov;

- na kontrolne informacije, s katerimi v fazi uresničevanja odločitve preverjamo izpopolnjevanje dogovorjenih stališč, ugotavljamo morebitna odstopanja od začrtane poti in

- na intervencijske informacije, s katerimi v zadnji fazi samoupravnega procesa odločanja vplivamo na družbeni razvoj, ki mora dosledno temeljiti na določilih Ustave, sprejetih sklepov Zveze komunistov Jugoslavije kot vodilne sile delavskega razreda in na drugih družbenih listinah, s katerimi je naša samoupravna socialistična družba trajno uredila svoje družbenopolitične in ekonomske odnose.

Potrebe in interesi delovnih ljudi so v našem razvejanem družbenem sistemu izredno prepleteni in se ne končajo znotraj temeljnih organizacij združenega dela. Prav zato je samoupravni tok nujno treba povezati s širšim delegatskim tokom informacij, ki bo porušil ponekod še dokaj vidne pregrade med delovno organizacijo na eni in krajevno skupnostjo, občino in republiko na drugi strani.

Ta organiziranost osnovnega toka informacij pa se ne more končati v samoupravni delovni skupini, ampak mora biti prek zborov delovnih ljudi, delavskih svetov in drugih oblik odločanja neposredno povezana s samoupravno organiziranim informacijskim centrom v združenem delu. Če imamo pred očmi, da podobne centre, ki bodo informacije združevali na enem mestu, oblikujemo tudi v krajevnih skupnostih, občinah in na drugih ravneh družbenega odločanja, je informacijska vez, ki je bila doslej velikokrat pretrgana in neracionalna, sklenjena.

Ta vez pa je tudi precejšnje zagotovilo, da bo ta osnovni tok v dvosmernem komuniciranju v delegatskem sistemu kar se da učinkovit in da bo resnično posredoval vse tiste informacije, ki so za procese odločanja pomembne. S tem pa bomo uveljavili tudi tisto ustavno kategorijo, ki pravi, da morajo biti temeljni nosilci odločanja prav delovni ljudje in občani.

DRUŽBENA POGOJENOST KOMUNICIRANJA

Komuniciranje je sestavni, bistveni in neločljivi del družbenih procesov. Komuniciranje je ena izmed temeljnih značilnosti človeka kot družbena bitja.

Isadora Duncan (ameriška plešalka, svetovljanka, ki je gojila antične plese v moderni izvedbi) žena Jesenjinca) celo trdi, da je komuniciranje tako temeljno za človeka, kot sta uživanje hrane ali seksualni nagon.

Posameznik se v procesu komuniciranja z drugimi ljudmi uresničuje kot družbeno bitje in se lahko razvije v posameznika samo v družbi.

Brez komuniciranja si ni mogoče misliti razvoja proizvodnih sredstev in proizvodnje materialnih dobrin. Procesi izobraževanja, učenja, izmenjave izkušenj, posredovanje inovacij — vse, kar omogoča nadaljnji razvoj proizvodnih sil in odnosov, potrebuje za svoje uresničevanje komuniciranje med ljudmi. Proizvodnja je vselej le družbena, zato se tudi menjava sporočil opravlja v družbenih okvirih in odnosih. Da bi človek kot družbeno bitje lahko živel, mora delati, se učiti in tudi komunicirati.

SAMOUPRAVNO ODLOČANJE

Tudi v praksi — ne samo s samoupravnimi predpisi in dogovori temeljnih organizacij združenega dela, bo treba uresničevati ustavna načela o delavčevih pravicah in dolžnostih, ki mu gredo iz združenega dela. V njihovem delu bomo morali uveljaviti takšne postopke in metode, ki bodo članom delovnih skupnosti zares omogočale uresničevanje njihovih samoupravnih pravic in dolžnosti.

Danes nihče več ne oporeka, da sta obveščenost in usposobljenost samoupravljalcev in razvitost ter učinkovitost samoupravljanja v tesni medsebojni zvezi in odvisnosti.

Bolj obveščeni in s tem bolj z znanjem oboroženi delavci samoupravljalci lažje ter bolj odgovorno odločajo. Bolj kot je samoupravljanje izpopolnjeno in razvejano, večjo obveščenost upravljavcev omogoča; zahteva pa tudi novih informacij! Seveda ta zveza med stopnjo obveščenosti in znanja ter razvitostjo samoupravljanja ni funkcionalna, saj poznamo iz vsakdanje prakse precej primerov organizacij združenega dela oziroma temeljnih organizacij, v katerih so delavci sicer dobro obveščeni in usposobljeni, pa vendar o resničnem samoupravljanju zaposlenih ne moremo govoriti.

Ker je temeljna organizacija združenega dela tista družbenoekonomska celica, v kateri delavec v združenem delu uresničuje temelj svojega samoupravnega položaja — to je: ustvarja in razdeljuje rezultate svojega dela, je delavec v združenem delu odgovoren za organizacijo in učinkovitost proizvodnega in ustvarjalnega dela, za učinkovito gospodarjenje s proizvodnimi sredstvi in z dohodkom. In to ne le v svoji temeljni organizaciji združenega dela, marveč znotraj vseh oblik združenja, v katere se povezuje in na tej osnovi ugotavlja ter deli dohodek kot svojo neodtujljivo samoupravno pravico.

Če je tako — in tako smo zapisali v Ustavi, potem mora v temeljni organizaciji združenega dela sleherni delavec imeti možnost aktivno in tvorno sodelovati v vseh fazah samoupravnega odločanja, ne pa samo in še to zvečine le posredno, v fizi spreminjenju odločitev!

Lojze LEVIČAR MERCATOR — ROŽNIK TOZD Golovec

PRISPEVAJO ZA DOM MLADINE TRGOVINE IN GOSTINSTVA NA POLJANAH

Dne 11. novembra 1977 je bila skupna seja predsednikov občinskih odborov sindikatov trgovine in gostinstva. Namen tega posveta je bil zajeti oba odbora sindikatov iz celotnega področja, iz katerega gravitira mladina na šolski center oziroma na Dom mladine trgovine in gostinstva, obenem pa analizirati vprašanje, kako pristopiti k sporazumu o združevanju sredstev za sofinanciranje izgradnje tega doma.

Delavci, ki združujejo svoje delo v trgovini in gostinstvu občutijo, kako v tej pomembni gospodarski panogi primanjkuje mladega kadra. Iz že ugotovljenih dejstev je jasno, zakaj je temu tako: obstoječi domovi imajo vse premajhne zmogljivosti; pogoji bivanja v teh domovih so nemogoči. Domova na Prulah in Rakovniku sta zastarela objekta, ki ne odgovarjata niti najnujnejšim potrebam. Prav iz teh razlogov je Skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije sklenila, da v program

gradnje domov v srednjeročnem obdobju 1976—1980 uvrsti, kot prioriteto izgradnjo, tudi novi dom za učence in trgovski in gostinski stroki v Ljubljani. Načrtovani dom bo imel 480 ležišč ter vse potrebne spremljajoče objekte za bivanje, za učno vzgojno delo in za razvijanje interesnih dejavnosti. Odbor oziroma komisija je imela na razpolago nekaj lokacij, odločila pa se je za najprimernejšo. Dom bo stal na izjemno ugodni lokaciji, tik ob Šolskem centru za trgovino in gostinstvo na Poljanah. Tako bo povsem odpadla skrb prevoza v šolo in iz nje. V jutranjih in popoldanskih urah bo tako 400 do 500 ljudi manj v mestnem prometu.

S sredstvi, ki se združujejo po 2. členu družbenega dogovora o nalogah podpisnikov pri združevanju sredstev za gradnjo domov za učence in študente, upravlja Republiška izobraževalna skupnost. Ta bo iz združenih sredstev prispevala tisti delež, ki je možen na osnovi omenjenega družbenega dogovora. Razumeti moramo, da ta sredstva ne zadoščajo za kritje stroškov ureditve mestnega zemljišča in stroškov odstranitve nekaterih objektov, ki se sedaj nahajajo na tem, sicer izredno ugodnem zemljišču za izgradnjo doma. Stroške ureditve mestnega zemljišča bodo krile ljubljanske občine. Vprašljiv je le še potreben znesek za nadomestilo uporabnikom prostorov v objektih, ki se nahajajo na predvideni lokaciji; vsa ostala sredstva so zagotovljena. Z gradnjo tega doma bi morali začeti že v preteklem letu, vendar to ni bilo mogoče zaradi težav, ki so nastopale pri urejanju zemljišča.

Razprave na vseh nivojih so pokazale, da je edini možni način za kritje odprtega zneska v višini 5.800.000 din za nadomestne prostore, zbiranje sredstev s strani TOZD trgovine, gostinstva, družbenega standarda in zasebnih obrtnikov — gostincev.

Pripravljen je sporazum, na podlagi katerega je možno zbrati manjkajoča sredstva in tako zagotoviti nemoten začetek gradnje, ki bi sicer lahko postala vprašljiva. O tem sporazumu bomo v Mercatorjevih TOZD in DO razpravljali v novembru ali začetku decembra. Zaželeno je, da bi bil sleherni delavec s sporazumom seznanjen. Po izračunu naj

Ob sobotah so trgovine tako polne, da sploh ne moreš kupiti, kar bi želel...

bi bil prispevek v enkratnem znesku 200,00 din na zaposlenega na območju ljubljanskih občin. Svojo solidarnost naj pokažejo DO, ki so razvejane po vsej Sloveniji, presegajo pa tudi meje, vendar so del SOZD Mercator.

Ela KOVAČ MERCATOR — RUDAR

USPELA MODNA REVIIJA V IDRJI

Konec novembra so delavci idrijske blagovnice na iniciativo poslovodkinje Vikce Rijavec in upravnika blagovnice Jožeta Mikuža, organizirali modno revijo, na kateri so bili prikazani najnovejši izdelki naših znanih proizvajalcev modne konfekcije.

Občani Idrije so do zadnjega kotička napolnili Rudniško dvorano, v kateri so jim manekeni in manekenke prikazali okrog 70 izdelkov otroške, moške in ženske konfekcije, pletenin in obutve za jesensko in zimsko sezono.

Poleg manekenov je izdelke predstavila tudi ritmična sekcija vzgojiteljske šole iz Idrije, ki je domiselno popestrila program modne revije. V zabavnem programu se je občinstvu predstavil idrijski veliki zabavni orkester. Med revijo je bil kviz, v katerem so se Idrijčani seznanili z novo samoupravno organiziranostjo delovne organizacije Mercator — Rudar.

Revijo je vodil Janez Ziherl, komercialni direktor tovarne »KROJ« Škofja Loka, predstavnik podjetja, s katerim naša delovna organizacija sodeluje že vrsto let.

Osnovni namen predstavitve modnih izdelkov je bila predvsem tesna povezava med proizvajalci, kreatorji, trgovino in potrošniki, ki se odraža prav v dohodkovnih odnosih in soodvisnosti, ki jo uveljavljamo z Zakonom o združenem delu.

Ivan KOVAČ MERCATOR — HOTELI — GOSTINSTVO TOZD Kavarna Evropa

STROKOVNA ESKURZIJA NA DOLENJSKO

30 članov delovnega kolektiva Kavarne in slaščičarne Evropa iz Ljubljane (MERCATOR — HOTELI-GOSTINSTVO, TOZD Kavarna Evropa), se je v torek, 25. oktobra, udeležilo enodnevne strokovne ekskurzije na Dolenjsko.

Bili smo gosti TOZD Sremič v Krškem. Ogledali smo si (torej že mesec dni pred otvoritvijo) novi hotel, ki je Krčanom prav gotovo v ponos. Iz Krškega smo se odpeljali v Kostanjevico, kjer smo si ogledali znamenito Formo vivo, pa tudi malo manj znano, a vsekakor ogleda vredno galerijo, v kateri so stalne razstavne zbirke del treh slovenskih likovnih velikanov: Božidarja Jakca, Toneta Kralja in Jožeta Gorpupa.

Odlična organizacija ekskurzije nam je omogočila ogled polnilnice cvička MERCATOR — AGRO-KOMBINATA Krško. Z zanimanjem smo si ogledali proizvodni postopek, nekaj posebnega pa je bila vinoteka, »shramba« vin vseh vrst in starosti.

O tem, da je bil ta dan res zapolnjen z ogledi in doživetji, priča obisk samostana kartuzije Pleterje, kjer smo bili zelo gostoljubno sprejeti in kjer smo si ogledali številne zgodovinske in kulturne znamenitosti.

Za tako uspešen in doživetij poln dan se moramo predvsem zahvaliti odlični organizatorici, direktorici TOZD, tovarišici Jožici Blaznik.

Predstavitve modne konfekcije za jesen in zimo na modni reviji v Mercator — Rudar

Štane MAJCEN MERCATOR — HOTELI — GOSTINSTVO TOZD Kavama Evropa

GOSTINCI — ŠPORTNIKI

Na letošnjem 25. jubilejnih gostinsko-turističnem zboru Slovenije na Bledu so sodelovali tudi predstavniki delovne organizacije **MERCATOR — HOTELI-GOSTINSTVO**. V strokovnem delu zbora so tekmovali le člani delovnega kolektiva **TOZD Ilirija**, v športnem delu pa so za barve Mercatorja nastopili tekmovalci iz vse delovne organizacije.

Največ smo dosegli v nogometu, kjer je bila Mercatorjeva enajsterica od 22 sodelujočih druga, torej srebrna. K temu je precej pripomogel trener, tovariš Ljubo Kondrič, ki je izmed igralcev, ki jih je za skoraj dve moštvi, izbral najbolj primerne in imel pri tem torej precej bolj srečno in zanesljivo roko, kot trener Valok proti Špincem.

Na vseh takšnih in podobnih tekmovanjih je kegljanje skoraj klasična disciplina in tako je bilo tudi tokrat. Imeli smo žensko in moško ekipo, ki pa nista dosegli kakšnih briljantnih rezultatov. Za kakšno dobro uvrstitev bi bilo potrebnih veliko več treningov, ki pa jih kegljačem manjka. Sicer pa velja geslo: Pomembno je sodelovati, ne zmaga! Ženski ekipi v opravičilo naj povem, da so prišle na vrsto šele ob enih zjutraj, kar verjetno ni najbolj koristilo njihovi psihični in fizični kondiciji.

Ne gre pozabiti ženske in moške strelske ekipe, katerih člani so se prav tako, kot vsi drugi, zagrizeno borili za osvojitev katere od medalj, kar pa jim, žal, ni uspelo. Tudi njim bi prav prišel kakšen trening.

Upam, da bomo prihodnje leto, na 26. gostinsko-turističnem zboru Slovenije, že bolj množično sodelovali, da bodo prišli člani delovnih kolektivov vseh **TOZD** v delovni

organizaciji **MERCATOR — HOTELI-GOSTINSTVO**, da bomo na strokovni in športni del zbora še bolj pripravljeni in tako Mercator še bolj zastopali.

Jože RENAR MERCATOR — ROŽNIK TOZD Grmada

RAVNE STREHE NAM ŽRO TEŽKO ZASLUŽENI DENAR

V naši **TOZD Grmada** smo samo v zadnjem obdobju enega leta plačali za vzdrževanje treh ravnih streh več kot milijon din.

Če smo hoteli pokriti stroške vzdrževanja omenjenih streh, smo morali prodati nič manj kot 312.000 litrov mleka ali 5 milijonov kg kruha ali 110.000 kg sladkorja.

Vprašamo se, zakaj nam projektanti — arhitekti tako vsiljujejo ravne strehe. Kolikor mi je znano, je vzrok za to estetski videz objektov. Žal moramo potrošniki in ne nazadnje tudi trgovski delavci take želje po lepoti drago plačati.

Pri omenjenih strehah ne gre samo za stroške, temveč so naši kolektivi v prizadetih poslovalnicah v neprestanem strahu, kdaj bo pricurljala voda. Žal so me naši delavci, pa tudi potrošniki, že večkrat klicali: »Prinesite nam na Celovško 104 (ali v Savsko naselje) dežnik, ker nam voda teče skozi streho«. Pri tem moram še povedati, da se mnogokrat ne vidi in celo težko ugotovi, kje je streha pokvarjena. Ves ta strah pa ni tako brez osnov, saj se je že večkrat zgodilo, da se nam je precej blaga zaradi slabih streh namočilo in pokvarilo.

Mislim, da še velja stara resnica, da si vsi želimo imeti nad glavo varno in dobro streho.

Zdi se mi, da iz vsega navedenega dovolj jasno sledi, da se moramo odločno upreti gradnji ravnih streh, saj smo poskuse, žal, že predrago plačali. Držati se moramo enostavne, toda kakovostne in ne drage ter zapletene gradnje.

OBNOVILI SMO ŽELEZNINO V LJUBNEM OB SAVINJI

Dne 5. novembra smo ponovno odprli lepo obnovljeno in tehnično dobro opremljeno poslovalnico z železnino v Ljubnem v Gornji Savinjski dolini.

Obenem smo ukinili poslovalnico železnine v Lučah. Iz dveh do sedaj slabo opremljenih in še slabše založenih prodajalnih železnine smo tako napravili eno samo, res lepo urejeno, in kar je najvažnejše, dobro založeno prodajalno.

Za obnovo omenjene prodajalne smo se odločili, ker:

— je obnova trgovin, posebno tam, kjer se z adaptacijo pridobi več prodajnih in razstavnih prostorov, še vedno bolj rentabilna kot gradnja novih objektov. Zavedati se moramo, da je v starih poslovalnicah po-

večanje razstavnega prostora (police) najbolj rentabilna naložba;

— stara oprema že zdavnaj ni bila več primerna za prodajo;

— klasični način prodaje zahteva več truda in delovne sile. Tisto delo, ki ga v samopostrežbi opravlja kupec, ni potrebno prodajalcu;

— dejstvo je, da je delovna sila v kalkulaciji stroškov trgovskega poslovanja vedno večja. To pa lahko znižamo samo z boljšo organizacijo dela in sodobnejšim (samopostrežnim) sistemom prodaje. V bodoče bomo morali na to misliti že pri samem projektiranju, saj bomo le tako dosegli, da bo naše poslovanje bolj ekonomično in rentabilno.

Stroški obnove znašajo približno 30 starih milijonov dinarjev.

Končno pa so na samopostrežni način organizirani trgovini dali najboljše oceno potrošniki, ki med drugim pravijo: »Zdaj vsaj vidim, kaj prodajate! Marsikatero pot in mnogo truda ter časa ste mi s preurejeno trgovino privarčevali.«

Delitev osebnih dohodkov po delu — najboljši in najpomembnejši ukrep za stabilizacijo

Verjetno ni slučajno, da je Zvezna skupščina sprejela zakon o združenem delu, v katerem so tudi določila, ki izrecno obvezujejo vse temeljne in druge organizacije združenega dela, da morajo do konca leta določiti osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke. Če delavci v temeljnih organizacijah ne določijo osnov in meril, prejema v novem letu le z zakonom zajamčeni osebni dohodek.

To je na prvi pogled kruta prisila, v resnici pa je cilj tega ukrepa dvig storilnosti dela. Še več: dolgoročno gledano bo ustvarjen bolj pozitiven način mišljenja, to je, da so naši osebni dohodki, naš standard, naš bolj pošten odnos do sodelavcev, mogoči edinole s pravilno postavljenimi osnovami in merili za delitev osebnih dohodkov. Ta naloga je za vsako **DO** in **TOZD** izredno težka, zapletena in odgovorna. Pri izdelavi osnov in meril morajo sodelovati strokovne službe in vse družbenopolitične organizacije. Poseben problem je tudi praktična uporaba sprejetih meril — tudi tu je še kako potrebna strokovna pomoč ustreznih služb in ne nazadnje družbenopolitičnih organizacij.

Dejstvo je, da so pri **MERCATOR — ROŽNIK, TOZD Grmada**, sistem nagrajevanja več let izpopolnjevali in da je že v mnogočem usklajen z zakonom o združenem delu. Višina osebnega dohodka je odvisna od opravljenega dela posameznika, kolektiva poslovalnice in **TOZD** kot celote.

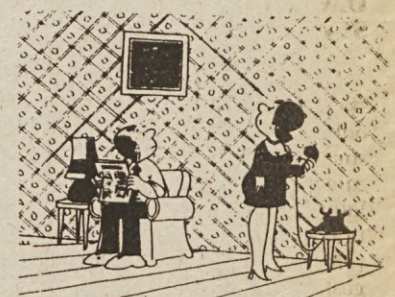
Prav delo, ki smo ga dolga leta vlagali v izpopolnjevanje sistema nagrajevanja, je že zdavnaj popla-

čano, istočasno pa je velik pripomoček k realizaciji zakona o združenem delu.

Znano je, da se posamezne **TOZD** ali **DO** merijo v tem, ali imajo dobro organizirano nagrajevanje, po številu tako imenovanih režijskih delovnih mest. Teh pri naši **TOZD** že dolga leta ni.

Naj napišem še nekaj o praktičnih uspehih dosedanjega, za naše pojme relativno dobrega nagrajevanja po opravljenem delu pri naši **TOZD**. Živo mi je še v spominu, kako smo prejšnji sistem nagrajevanja opustili in sprejeli novega ter že v polletnem času znižali število zaposlenih za 10 odstotkov. Na prvi pogled to izgleda malo, v resnici pa je to velika pridobitev, saj smo isto delo opravili z 243 namesto z 270 ljudmi. Kaj to pomeni v vsej **SOZD**, pri kateri je zaposlenih več kot 7000 delavcev? Menim, da je vsak komentar odveč. Uspeh ni le v povečanju storilnosti dela — pravilni sistem nagrajevanja ustvarja v kolektivu tudi druge pozitivne lastnosti, ki so za vsesplošno uspešno poslovanje nenadomestljive: povečano zanimanje za boljše gospodarjenje ter za boljše in bolj poštene medsebojne odnose. Iz pasivnih opazovalcev nastajajo vsestransko aktivni člani kolektiva, kar je v naši družbi še posebej pomembno.

Pred nami je izdelava in uvajanje novega sistema nagrajevanja — delitev osebnih dohodkov, dohodka in čistega dohodka. Prav je, da se v omenjeno izredno aktualno akcijo vključimo z vso resnostjo in zavestjo vsi zaposleni, še posebej vse družbenopolitične organizacije **TOZD, DO** in **SOZD**, saj bomo le na tak način dosegli, da bosta nagrajevanje in delitev učinkovita in uspešna, za kar smo vsi člani kolektiva življenjsko zainteresirani.

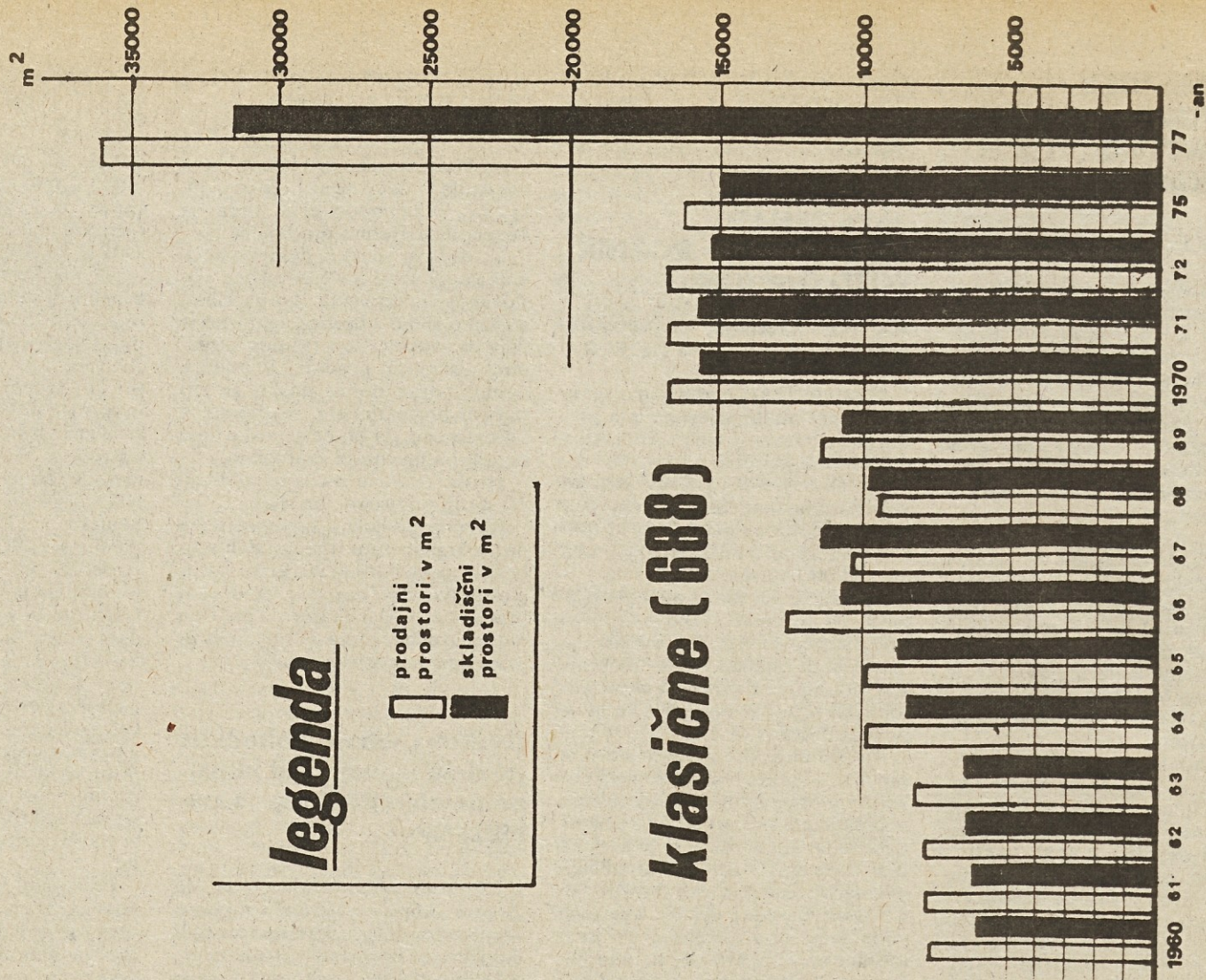
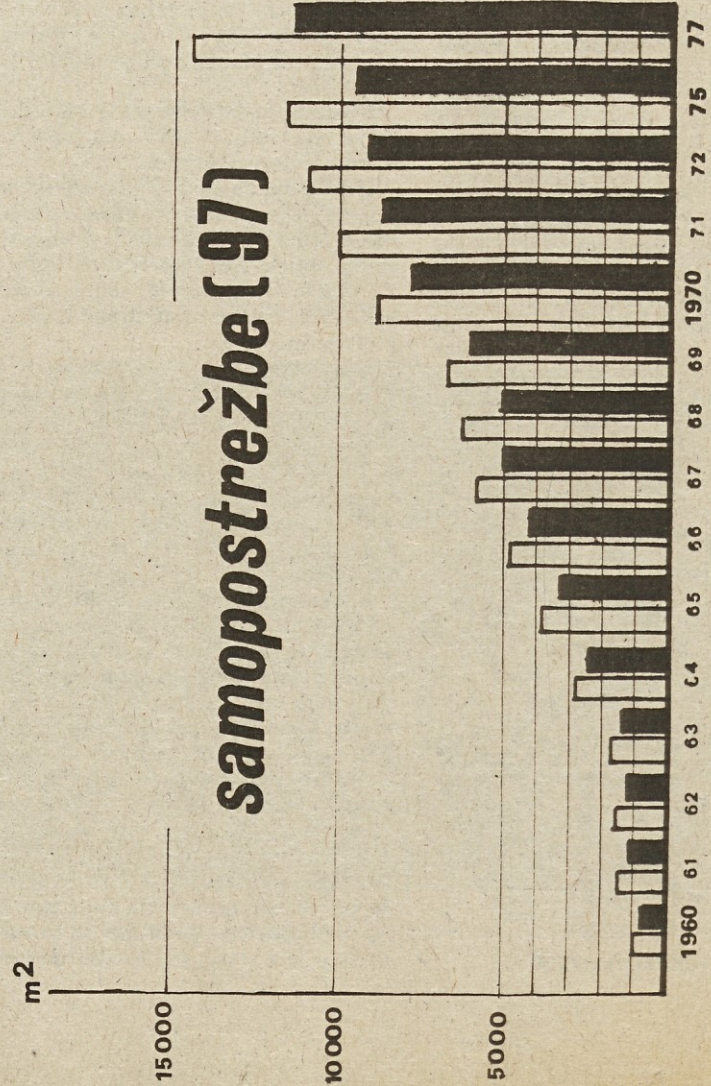
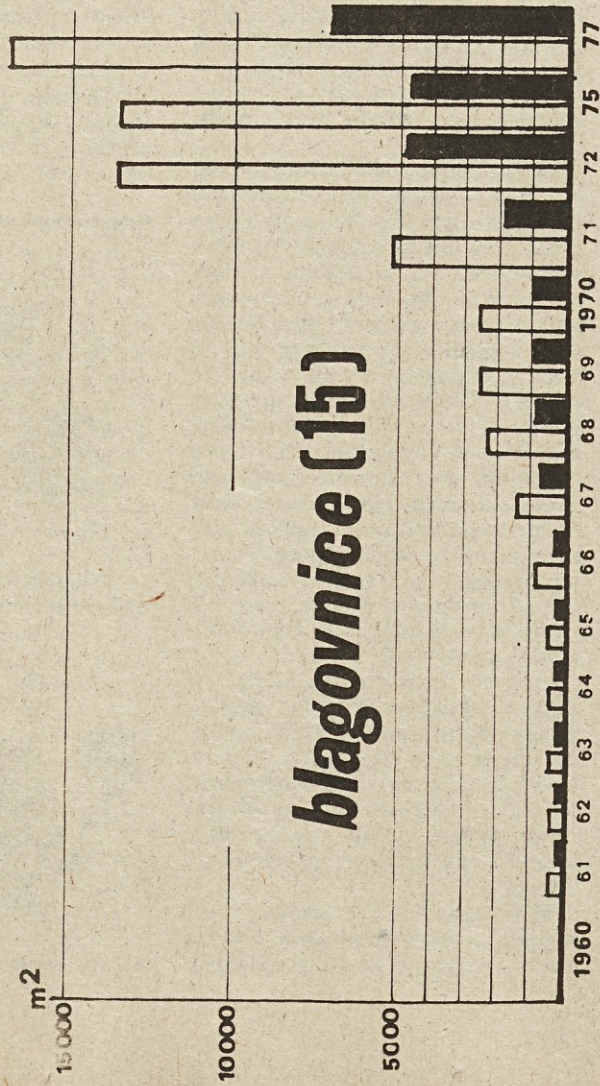

Tvoj prijatelj od vojakov je. Dobil je ženski glas...!

Draga, imaš spet novo pričesko?!

PRODAJNI IN SKLADIŠČNI PROSTORI TRGOVIN 1960 - 1977

Mercatorjev mozaik — Mercatorjev mozaik — Mercatorjev mozaik

V TOREK, 13. DECEMBRA SMO V KAVARNI EVROPA pripravili zadnjo degustacijo v letošnjem letu. Na pokušnji novih, pa tudi nekaterih že poznanih proizvodov, so sodelovali: HP Delamaris, HP Kolinska, Žito, Agraria Koper, Trgopromet Cetinje in MERCATOR-EMBA. Ob tej priložnosti so posamezni proizvajalci pripravili tudi manjšo razstavo svojih proizvodov.

MERCATOR — ROŽNIK, TOZD Grmada, je pripravila zadnje dni decembra v Ljubnem v Savinjski dolini razstavo pohištva. Vsekakor velika novost in zanimivost za krajanje in okoličane, obenem pa tudi za TOZD Grmada, ki tako sledi dobremu zgledu Preskrbe iz Tržiča, Gradišča iz Trebnjega in drugih.

PRED NOVIM LETOM JE MERCATOR — CONTAL, TOZD Conimex, Hotelu Ilirija v Ljubljani pripravil zanimivo degustacijo SHARP mikrovalovne pečice. Hkrati je strokovnjak tovarne DIGITRON predstavil novo elektronsko tehniko, blagajno ter namizne in žepne kalkulatorje. Na degustaciji smo lahko pokušali jedi, pripravljene s pomočjo mikrovalovne pečice. Več o tem bomo zapisali v naslednji številki.

OD PONEDELJKA, 28. NOVEMBRA, smo bogatejši še za eno prodajalno. MERCATOR-ROŽNIK, TOZD Golovec je odprl v Litiji prodajalno s sadjem in zelenjavo, 9. decembra pa ob prodajalni tudi dnevni Kava bar. Oba lokala sta za Litijčane velika pridobitev.

KLASIČNA PRODAJALNA NA BREZOVICI pri Ljubljani (MERCATOR-ROŽNIK, TOZD Dolomiti) je bila pred kratkim preurejena v samopostrežbo. V rekordnem času, 15 dni, so tako krajanje dobili sodobnejšo, pa tudi nekoliko večjo trgovino. Več o tem bomo pisali v naslednji številki.

KOT VSAKO LETO PRED NOVOLETNIMI PRAZNIKI, smo tudi letos pripravili tako imenovano »reklamno prodajo«. Po vseh prodajalnah Mercatorja je tako moč kupiti — seveda po nižjih cenah — čokolado, bonbone, napolitanke, razne konzerve in pijače.

Res Santana je odlična, takšna, da ji para ni; gledal sem po trgovinah: s polic prodajnih kar kopni.

mič

V NAŠI ARANŽERSKI DELAVNICI so kupi snežink vse večji. Snežinke, pa DEDKA Mraza na saneh, smrečice in razne napise, pripravljajo aranžerji za okrasitev prodajalnih. Seveda, saj se novo leto tako hitro bliža.

SLOVIN PRAZNUJE TRIDESETLETNICO. Minule dni jih je obiskalo tudi večje število delavcev Mercatorja iz Ljubljane. Za nekatere izven Ljubljane pa so v Slovinu pripravili degustacije posebej (npr. v Trbovljah in izredno uspelo v Ribnici.)

Nekaj kilometrov iz Radencev proti Ljutomeru je kraj Hrastje Mota, kjer ima MERCATOR-SLOGA trgovino in gostilno. V načrtu imajo, da lokal adaptirajo, saj bodo s tem pridobili prodajni prostor, pa tudi tako potrebna skladišča. (Foto: Mile Bitenc)

NOVOST ZA TISTE, KI IMAJO RADI DELIKATESNE POSEBNOSTI: Tovarna mesnih izdelkov, ki v delikatesnem oddelku pripravlja kup novosti, je prav v teh dneh naše delikatese obogatila s francosko in švedsko solato ter tatarskim biftkom. Že v kratkem pa bo napredaj tudi zimska salama, prav tako iz lastne proizvodnje.

SANTANA, NOVA PRAVA KAVA, ki prihaja iz naše Embe, uspešno osvaja tržišče. Kupci zelo veliko segajo po njej in je v kratkem času postala zelo priljubljena. Temu seveda veliko pripomorejo reklamne obešanke in nalepke v trgovinah, pa seveda zanimiv reklamni TV film, telop, radijske reklame in časopisni oglasi.

Pogled na priložnostno razstavo izdelkov HP Delamaris ob minuli degustaciji v Kavarni Evropa.

Tale nasmejana dekleta je naš fotoreporter ujel v svoj objektiv v slaščičarski delavnici Kavarnе Evropa v Ljubljani. Pa ne morda po že končanem napor-nem delu; tako vedre so vedno, pa četudi je dela zelo veliko — na primer ob Pustu, ko mimo običajnih poslastic ocvro še goro okusnih krofov, ali pa zdaj, pred Novim letom, ko pripravijo po naročilu cele kupe okusnih potic. — Mile Bitenc

Tonetu je zdravnik prepovedal uživanje alkohola in mu predpisal mlečno dieto. Čez tri dni je stakajoč pripovedoval sodelavcem v pisarni: »Zdaj šele vem, zakaj dojenčki vedno jokajo...«

»Peter, lahko bi se zgledoval po sosedovemu Nacetu. Vsako jutro, preden gre v službo, poljubi svojo ženo.«

»Toda draga, jaz njegove žene sploh ne poznam...«

Na zunaj se Kavarna Evropa ne bo spremenila, saj je stavba spomeniško zaščiten. Le vhodi bodo na mestih, kjer so nekoč že bili: z vogalov Titove in Gosposvetske ceste.

V »EVROPI« se je začelo

Po večkratnem napovedovanju, da se bo v Kavarni Evropa »nekaj spremenilo«, so se dela res začela. Zaenkrat še takšna, ki na zunaj niso opazna. Preurejajo namreč kletne prostore, kjer bodo kasneje slaščičarska delavnica, garderobe in drugi pomožni prostori. Zgornje prostore

bodo začeli preurejati, kot pravijo, konec januarja ali najkasneje v prvi polovici februarja. Gostje, ki radi zahajajo v »Evropo«, bodo morali posedati v slaščičarni, ki ji po domače pravijo kar Evropejček. Če bodo šla vsa dela po načrtu, potem bo prvi del preureditve končan do junija. Sedanje kavarno bodo razdelili na dva dela: del ob Titovi cesti bodo preuredili v tipično staro kavarno in ga opremili v starinskem slogu; vhod bo s Titove ceste. Del sedanje kavarne ob Gosposvetski cesti pa bo namenjen dnevnemu baru, ki bo razen kave in pijače ponudil tudi celo vrsto okusnih, na hitro pripravljenih in poceni jedi. Kaj bodo ponudili, naj zaenkrat ostane še skrivnost, prav tako tudi ime tega lokalčka.

Ko bodo odprli oba lokala, bodo prišla na vrsto preureditvena dela v slaščičarni. Kaj več o tem pa kdaj drugič.

MILE BITENC

Da, res je, Ema! Prav imaš, Ema! Kakor želiš, Ema!

Kaj sem hotel storiti, draga, šejk mi jo je poklonil...

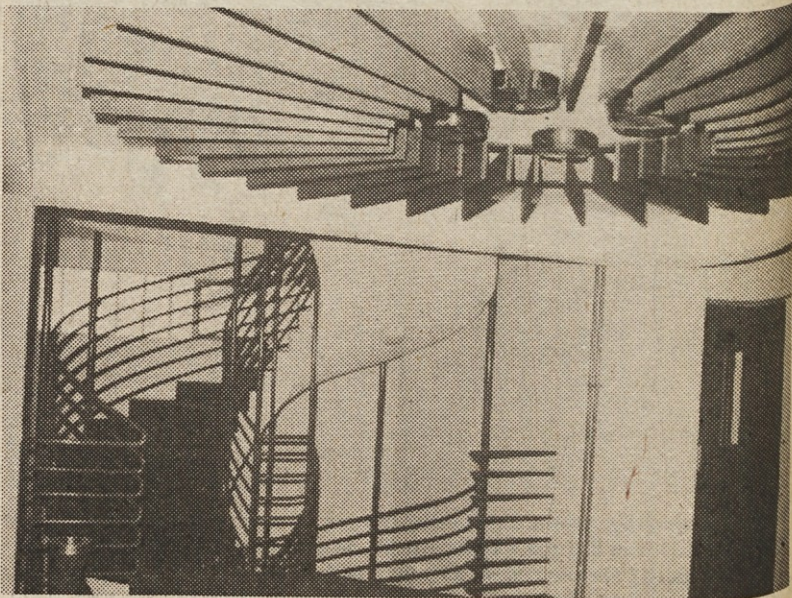
Moje roke so zdaj čiste — verjetno imaš ti umazana očala, očka!

Na sliki je ekipa z letošnjega 10. mednarodnega sejma opreme v Kranju. Od leve proti desni stojijo Zdenko Borič, Janez Papler, Damjan Lukež, Mojca Podlipnik in Jernej Januš

NOVI HOTEL V KRŠKEM OD ZUNAJ ...

...IN OD ZNOTRAJ.

PRIŠLI — ODŠLI

POROČILO ZA MESEC OKTOBER

DELOVNA SKUPNOST SOZD MERCATOR

prišla: Anton Hočevar, Dušan Jakša
odšel: Rudi Zavrl

DELOVNA SKUPNOST MERCATOR — ROŽNIK

prišla: Vera Simič

TOZD GRMADA, LJUBLJANA

prišli: Vera Fortuna, Nada Berus, Marija Novak, Dragica Božek, Jože Breznik.

odšli: Frida Sinkovič, Marjan Majdarič, Majda Mešič, Vera Perne, Marija Vidic, Irena Bundršek

TOZD PRESKRBA, TRŽIČ

prišli: Anton Bešter, Milentije Radonjič, Slobodan Andrič
odšel: Fajdiga Detmer

TOZD JELKA, RIBNICA

prišla: Tatjana Mauser, Andrej Šilc

DELOVNA SKUPNOST MERCATOR — VELEPRE- SKRBA

prišla: Angela Klemenšek

TOZD HLADILNICA, LJUB- LJANA

prišel: Mehmed Prošić

TOZD STANDARD, NOVO MESTO

prišli: Dragica Vovk, Albina Žagar
odšli: Mihaela Jožef, Jože Mikec, Srečko Plut

TOZD TMI, LJUBLJANA

prišli: Martin Grebenc, Branka Šintler, Marica Jurinac, Branka Sedlarevič, Helena Železnik, Dragoslav Milenković, Marjan Čuk, Ivan Tavčar, Džorže Slavujevič, Besima Hadžunović, Dragutin Rakič, Danijel Dolinar, Silvo Luznar, Safeta Mehović, Tomislav Čukić, Branko Eršte, Marko Simić
odšli: Stanič Borislav, Konjevič Merima, Jožica Glavan, Milan Brezovec, Štefan Jerebic, Anton Vido-
vič

TOZD GROSIST, LJUBLJANA

prišli: Zlato Krabonja, Marija Malnar, Ostoja Tramošiljka, Stojan Radukić, Milovan Salamič, Marinko Pijetlovič
odšli: Marjan Šlogar, Ostoja Tramošiljka, Silva Smičiklas, Ignac Horvat

TOZD TRGOPROMET, KO- ČEVJE

prišla: Rajko Rus, Bogdan Am-
brožič
odšli: Emil Perš, Slavko Novak,
Marija Žansky

MERCATOR — HOTELI — GO- STINSTVO TOZD KAVARNA EVROPA, LJUBLJANA

odšli: Persa Rama, Julijana Gri-
čar

TOZD KAVARNA-BAR NEBO- TIČNIK, LJUBLJANA

prišel: Evito Kavčič

MERCATOR — KMETIJSKI KOMBINAT SEVNICA

DELOVNA SKUPNOST ni sprememb

TOZD PROIZVODNJA — TR- GOVINA, SEVNICA

odšli: Nunič Milorad, Marjan
Lindič, Rade Majstorović

TOZD OBRAT ZA KOOPERA- CIJO, SEVNICA

odšla: Olivija Hafner, Vinko
Okoren

MERCATOR — CONTAL

TOZD CONIMEX, Ljubljana

prišle: Grozdana Kranjec, Franči-
ška Nečimer, Nada Balažič
odšla: Emilija Sremac

TOZD CIBES, Ljubljana

odšla: Dušan Klančar, Jože Pod-
boršek

MERCATOR — PANONIJA

prišli: Slavko Bedenik, Marjan
Jaušovec, Anica Kirbiš, Marjana
Kokol, Mario Mladinov, Danilo Pe-
ternik, Zdenka Simonič, Skok Irena
odšla: Milan Grabar, Silva Skok

MERCATOR — SADJE ZELE- NJAVA

prišli: Bojan Zor, Ivan Bregar,
Andrej Žankar, Breda Bučar,
Anton Lainšček, Rozalija Lampič,
Alojzija Kumplenk, Ana Zakrajšek,
Branko Močilnik
odšli: Ciril Štrukelj, Ivan Bregar,
Mladen Sever, Darja Mustar, Hašim
Čerimović

MERCATOR — SLOGA

prišli: Silva Marinič, Angela
Ornig, Đuro Colombo
odšel: Jakob Hamler

MERCATOR — ZARJA

prišli: Stjepan Novosel, Jožica
Zrnec, Blanka Žizek

odšla: Ivanka Vozlič, Milan Ga-
berc

MERCATOR — STP HRASTNIK

odšli: Mili Letnar, Alenka Jošt,
Ana Grešak

TOZD IN DO, KI NISO POSRE- DOVALE PODATKOV:

TOZD Dolomiti
TOZD Golovec
TOZD Metlika
TOZD Gradišče
TOZD Veleblagovnica Beograd
TOZD Ilirija
TOZD Jelka, Hrastnik
TOZD Sremič
MERCATOR — AGROKOM-
BINAT KRŠKO
MERCATOR — SLOVENIJA
SADJE
MERCATOR — GOSTINSKO
PODJETJE IDRJA
MERCATOR — EMBA
MERCATOR — RUDAR
MERCATOR — UNIVERZAL
MERCATOR — PRESKRBA
KRŠKO
MERCATOR — POTROŠNIK

POROČILO ZA MESEC NOVEMBER

Delovna skupnost SOZD MERCATOR

prišla: Došen Jadranka

MERCATOR-ROŽNIK

Delovna skupnost
ni sprememb

TOZD Grmada, Ljubljana

prišle: Lešič Nada, Vrbanc Ljud-
mila, Ponjevič Fadila, Radovanović
Milica

odšle: Kek Martina, Štrubelj He-
lena, Šeme Marija, Bačnik Vlasta,
Remškar Štefka

TOZD Preskrba, Tržič

prišli: Roblek Ana, Ježek Irena

TOZD Jelka, Ribnica

prišel: Lovšin Franc

MERCATOR-VELEPRESKRBA

Delovna skupnost
ni sprememb

TOZD Standard, Novo mesto

prišla: Luzar Mateja
odšli: Stanešič Vesna, Zupan
Mara

TOZD TMI, Ljubljana

prišli: Kovačević Selim, Bahtić
Jusuf, Obajdin Milan, Abrašević
Dušanka, Bačko Milorad, Jaušovec
Jože, Zaviršek Anton, Kralj Mihael
odšli: Kozlevčar Marija, Setnikar
Anka, Milenković Dragoslav, Sla-
vujevič Džordže, Kolman Jože,
Obajdin Milan, Moravec Dušan,
Luzar Silvo

TOZD Trgopromet, Kočevje

prišla: Filipič Judita, Denič Lju-
bomir

odšla: Živanovič Branka

TOZD Grosist, Ljubljana

prišla: Perše Marija
odšli: Vrečar Ivanka, Recek
Alojz, Štraus Jože

TOZD Kavarna Evropa, Ljubljana ni sprememb

MERCATOR — EMBA, Ljubljana

prišli: Dečman Gabrijel, Klanjš-
ček Srečko, Kolenc Vojko
odšla: Suhadolc Sonja

MERCATOR — SADJE ZELE- NJAVA, Ljubljana

prišla: Koren Franci, Pavlovič
Peter
odšli: Škufca Slavko, Žankar An-
drej, Primožič Mira, Tomažin Peter,
Lukančič Marjan, Jerše Aleš, Ma-
rolt Albin, Erjavec Marija, Jevnikar
Alojz

MERCATOR — UNIVERZAL, Lendava

odšla: Kezele Željko, Hren An-
gela

MERCATOR — SLOGA, Gornja Radgona

prišli: Kovačič Majda, Bratuša
Slavica

odšla: Ornig Angela, Vaupotič
Jože

MERCATOR - ZARJA, Ormož

prišel: Blažeković Vitomir
odšla: Krajač Željka

MERCATOR — STP HRASTNIK, Hrastnik

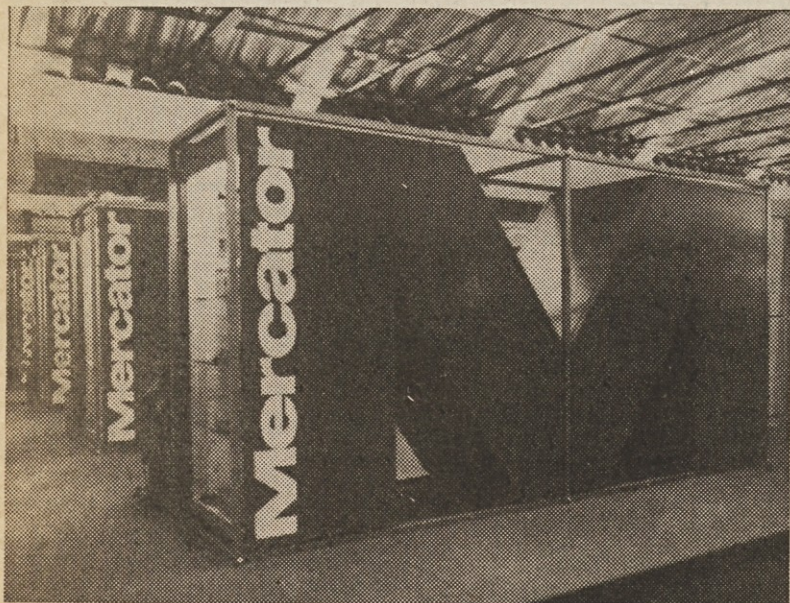
prišel: Hočevar Anton

TOZD IN DO, KI NISO POSRE- DOVALE PODATKOV:

TOZD Hladilnica, Ljubljana
TOZD Kavarna-bar — Nebotič-
nik, Ljubljana
MERCATOR — KMETIJSKI
KOMBINAT SEVNICA, Sevnica
MERCATOR — CONTAL,
Ljubljana
MERCATOR — PANONIJA,
Ptuj
TOZD Dolomiti, Ljubljana
TOZD Golovec, Ljubljana
TOZD Metlika, Ljubljana
TOZD Gradišče, Ljubljana
TOZD Veleblagovnica Beograd,
Novi Beograd
TOZD Investa, Ljubljana
TOZD Ilirija, Ljubljana
TOZD Jelka, Hrastnik
TOZD Sremič, Krško
MERCATOR — AGROKOM-
BINAT KRŠKO, Krško
MERCATOR — SLOVENIJA
SADJE, Ljubljana
MERCATOR — GOSTINSKO
PODJETJE IDRJA, Idrija
MERCATOR — RUDAR, Idrija
MERCATOR — PRESKRBA,
Krško
MERCATOR — POTROŠNIK,
Lenart v Slovenskih Goricah

Sejmi ● Sejmi ● Sejmi ● Sejmi ● Sejmi ● Sejmi ●

ZARADI OBILICE GRADIVA V PREJŠNJIH ŠTEVILKAH NISMO USPEVALI OBJAVLJATI FOTOGRAFIJ S SEJMOV IN RAZSTAV, KI SE JIH JE MERCATOR UDELEŽIL. V PREDALU SE JE TAKO NABRALA CELA KOPICA SLIK, KI JIH TOKRAT - Z RAHLO ZAMUDO - OBJAVLJAMO.

Če si niste ogledali našega razstavnega prostora na Zagrebškem velesejmu, naj vas v sliki in besedi popeljemo na kratek sprehod. Razstavljamo v osmih ogromnih vitrinah v obliki črke M.

zagrebački velesajam

ZAGREB

JUGOSLAVIJA

U povodu 30. godišnjice uspešnog djelovanja Zagrebačkog velesajma u samoupravnoj socijalističkoj Jugoslaviji

DODJELJUJE

MERCATOR, Ljubljana

SPOMEN DIPLOMU

za dugogodišnju uspješnu suradnju na razvoju opcejugoslavenskog i međunarodnog tržišta na velesajamskim priredbama u Zagrebu

Zagreb, 9. 9. 1977

1947
1977

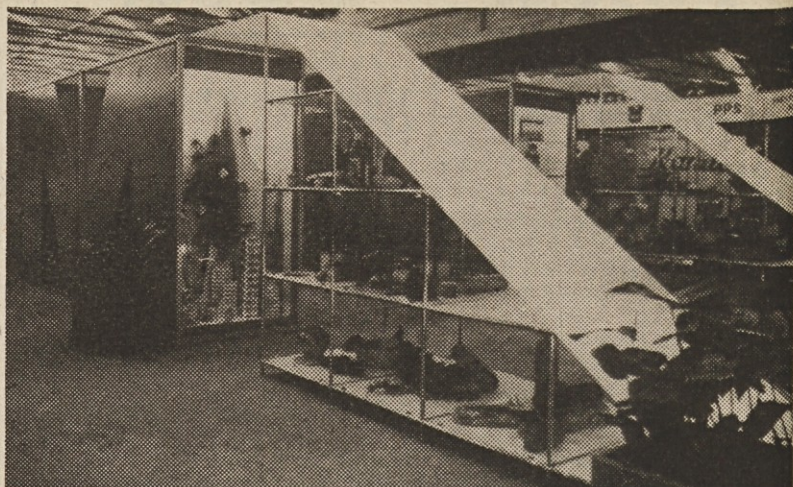

Predsjednik
Zbora radnih ljudi

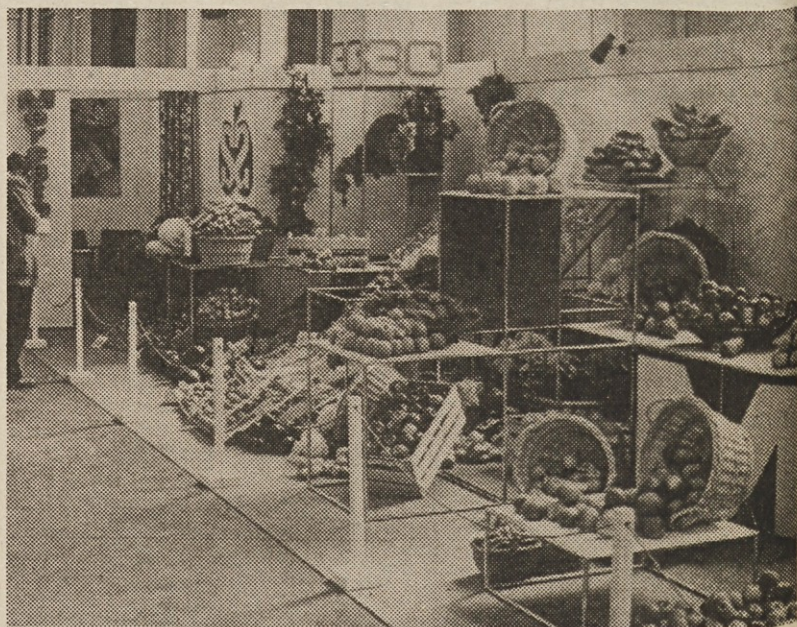
Ž. Louišeć
Želimir Čvorišćec

Generalni direktor

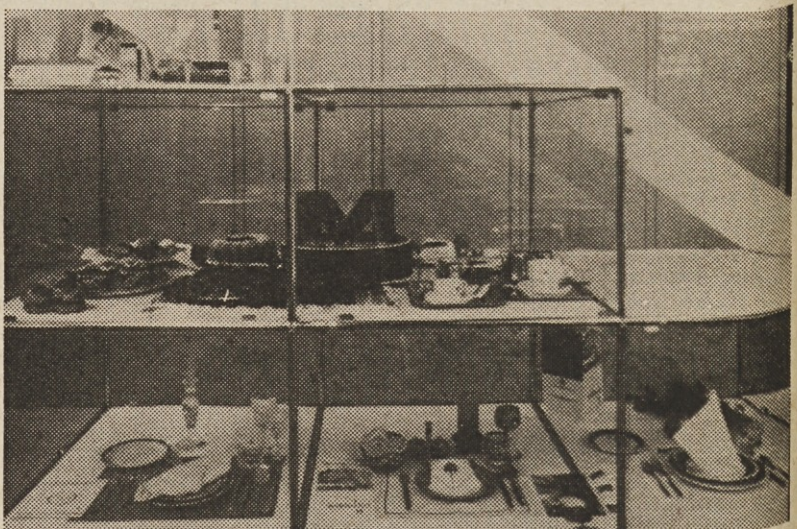
Vladimir Jurčić, dipl. oec.

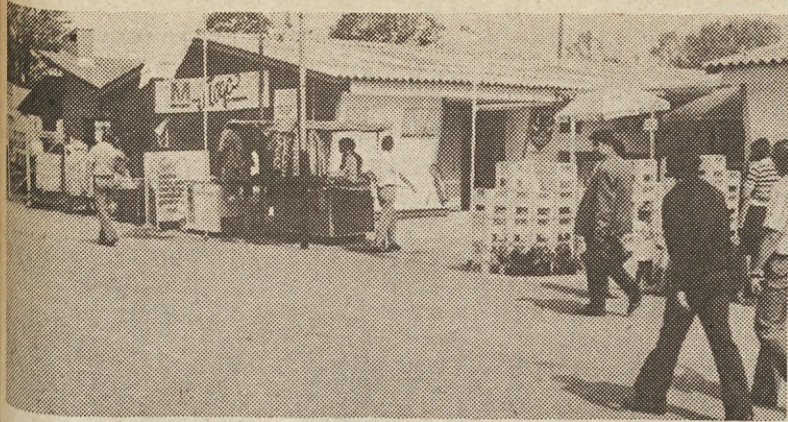
Izdelki TOZD Tovarna mesnih izdelkov, v ozadju pa domiselno aranžirana vitrina z ribjimi konzervami Mercator.

Tole fotografijo smo posneli na letošnji Vrtnarski razstavi v Ljubljani. Pisana paleta barv sadja in zelenjave ji je dajala svojevrsten pečat. Zato so pohvale obiskovalcev in priznanja Gospodarskega razstavišča povsem upravičena. (Foto: Mile Bitenc)

Prvič smo skušali predstaviti naše gostince. Tri pogrinjke je pripravil TOZD Ilirija, v srednji vitrini je TOZD Kavarna Evropa pokazala, kaj pripravljajo v slaščičarski delavnici, z barskim pogrinjkom (zgoraj) pa se je predstavila TOZD Kavarna — bar Nebotičnik.

Hala C v Gornji Radgoni je že od nekdanj Mercatorjeva. Letos so tu delavci MERCATOR — SLOGA prodajali tekstil in galanterijo, mi pa smo pripravili razstavo za MERCATOR — HOTELI-GOSTINSTVO, TOZD Ilirija, MERCATOR — EMBA, MERCATOR — SADJE ZELENJAVA ter organizirali degustacije.

Obrat MERCATOR — PANONIJA, Zaščita iz Kidričevega se je predstavil z vrsto zaščitnih sredstev. Razstavo so prav lično uredili aranžerji iz Panonije.

Letos smo skušali prikazati vse naše dejavnosti. Tole je pogled na razstavo tistega dela, ki pripada delovni organizaciji MERCATOR-SADJE ZELENJAVA.

Takole je izgledala razstava Embinih čajev in kave, ki smo jih, mimogrede povedano, ponudili tudi na degustacijah.

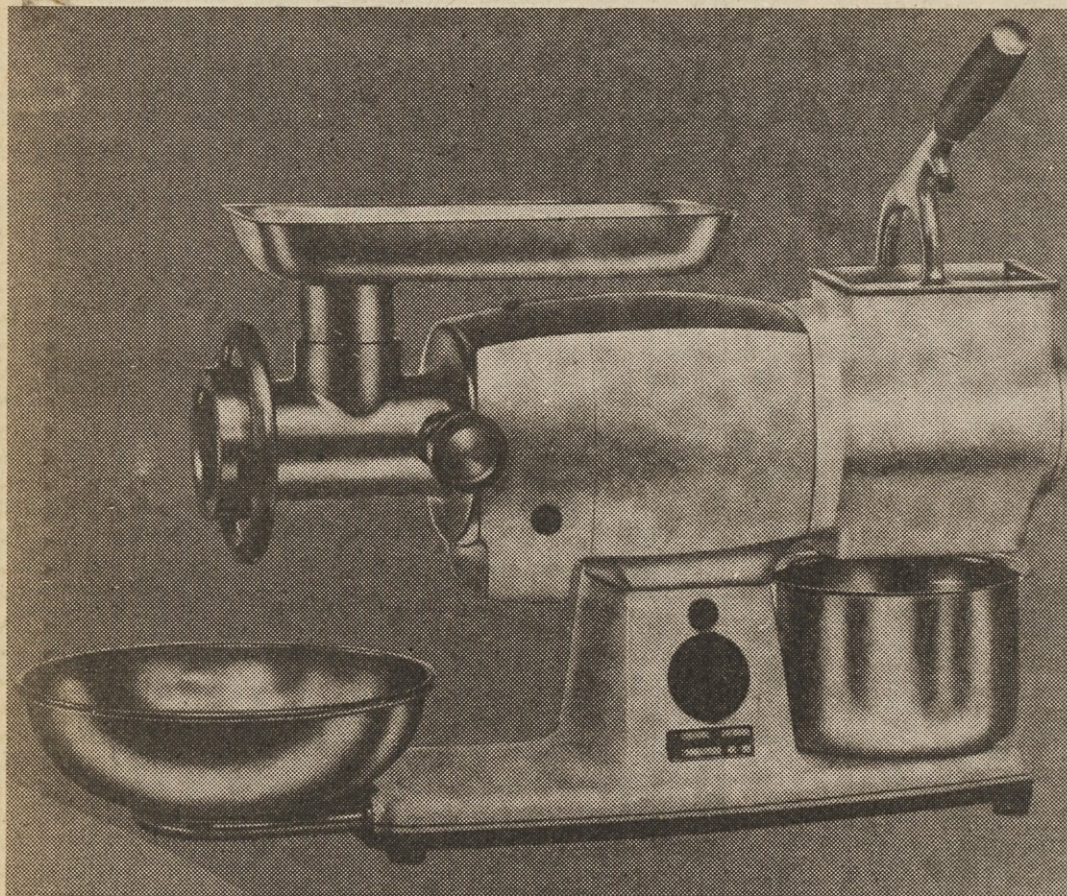

MERCATOR — VELEPRESKRBA, TOZD Investa je na razstavnem prostoru v hali A prikazala kovinsko opremo Mercator Investa ter nekaj opreme za trgovino in gostinstvo.

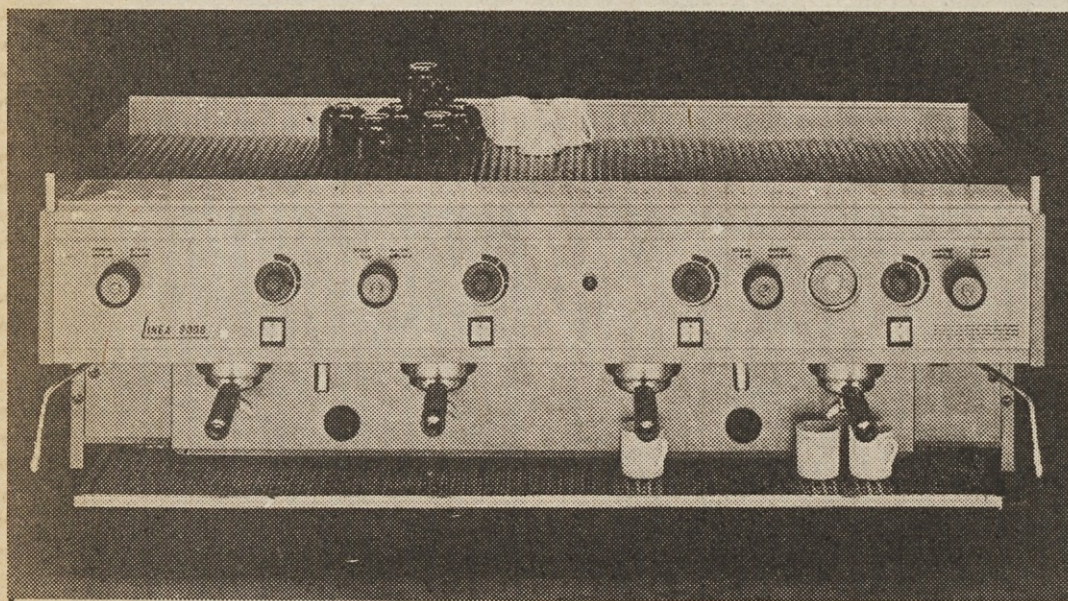

Sprehod po radgonskem sejmu končajmo na prodajnem delu sejma. MERCATOR — SLOGA je poleg drugega prodajala tudi gospodinjske stroje Gorenje.

IZ INVESTINEGA PROGRAMA

Univerzalni stroj OMEGA s štirimi priključki je primeren za manjše menze in bifeje, kjer pripravljajo tople malice. Kot osnovna priključka sta montirana mesoreznica (tip TE 12) in valj za drobljenje sira, suhega kruha ali orehov. Dodatno je mogoče na zelo preprost način priključiti še napravo za pasiranje zelenjave ter priključek za rezanje solate ali krompirja, po želji za pommes frites ali čips.

Po daljšem času vam zopet lahko ponudimo kvalitetne espresso aparate ASTORIA za kuhanje kave na 2, 3 ali 4 grupe, kompletno z mlinčkom, ki ima poleg dozatorja vgrajen tudi števec.

VSI STROJI SO V PRODAJI ZA DINARSKA SREDSTVA, NATANČNE INFORMACIJE O NAKUPU PA VAM NUDI PRODAJNI ODDELEK TOZD INVESTE.

Avtomatska tehtnica s krožno skalo OMEGA tip GM

- a) tehtalno območje od 40 g do 5 kg z 2 g razdelbo
- b) tehtalno območje od 100 g do 10 kg s 5 g razdelbo

Do začetka tehtalnega območja je zarisano rdeče polje, kar po najnovejših predpisih pomeni prepoved tehtanja blaga, katerega teža ne doseže 40 oziroma 100 g. Prednost teh tehtnic je premična glava, ki jo je moč poljubno obrniti in prilagoditi potrebi prodajalca in kupca.

SPOZNAVAJMO NAŠE DOBAVITELJE

DUET PENA ZA PRHANJE

LEK ljubljana

Tokrat posvetimo posebno pozornost preparatom za umivanje telesa, torej tistim osnovnim proizvodom, ki jih bomo našli v vsaki kopalnici.

Nega telesa naj bo naša vsakdanja skrb. Razlogi za vsakdanje umivanje so zdravstveni, estetski, erotični in kulturni. Dandanes pride človek v stik z različnimi ljudmi, predmeti in okoljem, s tem pa tudi s številnimi mikroorganizmi, zato je vsakdanja higiena več kot potrebna. Od osebne higiene je odvisen prenos in razvoj bolezenskih klic, z rednim umivanjem odstranjujemo s telesa nečistočo, znoj in mikroorganizme.

Ali naj se kopamo vsak dan?

Skoraj ni mogoče, da bi si vsi člani družine vsak dan privoščili kopanje v kadi. Poleg tega, kopalne kadi ni v vsakem stanovanju in samski sobi. Zdravstveni delavci pa uporabo kadi za kopanje celo odsvetujejo, razen seveda družinske. To velja predvsem za kadi v javnih prostorih, hotelih, bolnicah itd. Pravijo, da so Švedi zelo čist in kljub mrzlemu podnebjju tudi zelo gostoljuben narod. V njihovem domu so prijateljem odprta vsa vrata, razen kopalnična, ker se zavedajo, da se v njej najprej nalezemo raznih bolezni.

No pa naj nam ne bodo omenjene trditve izgovor, da bi zanemarjali telesno higieno, saj je prhanje cenejše, hitrejšo, priročneje in potrebno vsak dan.

Zakaj smo v naših laboratorijih izdelali Duet peno za prhanje?

Danes že vsi vemo, da je milo naj-

večje pribežališče bacilov, zaradi alkalnosti pa škoduje tudi koži, zato ne priporočamo uporabo mila za vsakodnevno umivanje. Res odstrani milo s kože umazanijo, znoj in mikroorganizme, boljše ga prenaša mastna koža, vendar je prava nadloga na suhi koži, saj z nje odstrani naravne zaščitne snovi, ter ji tako vzame vitalnost in vlago. Koža, ki smo jo umili z milom, prične srbeti, imamo občutek, da se krči;

— polnjena je v higieni obliki pršila, zato jo lahko uporabljata vsa družina;

— s kože odlično odstrani umazanijo in uničuje mikroorganizme, hkrati pa vsebuje skrbno izbrane sestavine, ki ne odstranijo s kože njene naravnega varovalnega kislinkega plašča;

— peni so dodana kozmetična olja, ki vračajo koži odvzeto maščobo;

— po umivanju je koža čista, voljna in prijetno odišavljena.

Kako pravilno uporabljamo peno za prhanje?

Na mokro kožo popršimo peno in z njo namilimo telo, milnico odplaknemo s prhanjem.

LEK LJUBLJANA

— Ali ste se poškodovali, naj pokličem rešilni avto?

— Ne, hvala, čuvam samo pakirano mesto za mojega moža!

Brez besed

SANTANA[®]

NOVA PRAVA KAVA

Bralcem

"laboratorijev"

Spoštovani!

Prav radi bi tudi z vami delili občutek, ki ga ima človek po dobro opravljenem delu. Po trdem raziskovalnem delu nam je uspelo pripraviti izdelek, ki ga slovenski potrošniki že dlje časa iščejo: svežo, praženo pravo kavo, močno in aromatično hkrati. **SANTANA** je ime kavi, ki tudi po svojih lastnostih spominja na dežele od koder je glavni del nove mešanice pravih kav.

SANTANA je močna in aromatična

- zaradi idealne mešanice pravih kav, ki so jo izbrali slovenski potrošniki
- zaradi postopka od surove do pakirane kave, ki je povsem zaprt in strogo kontroliran, tako, da kavi ostane vsa njena moč in aromatičnost.

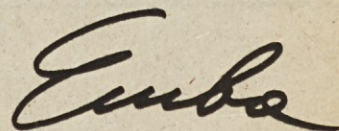
SANTANA bo vedno sveža

- ker bomo sveže pakirano kavo takoj, brez skladiščenja, odpeljali na vaše prodajne police
- ker bomo z vašim dovoljenjem vsakokrat iz prodajnih polic pobrali nesvežo kavo in jo zamenjali za svežo.

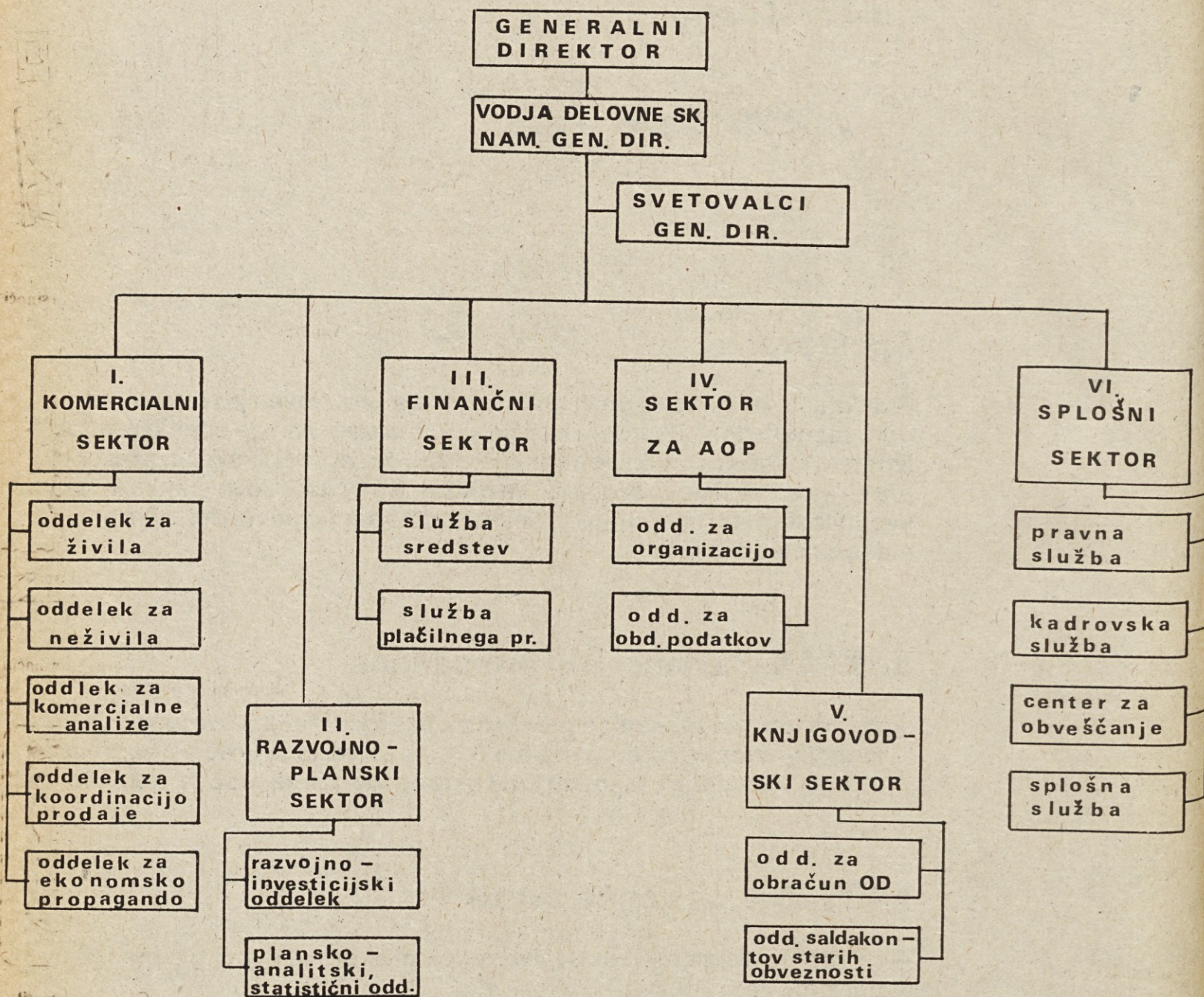
Potrošnike bomo o novem izdelku seznanili s propagandnimi sporočili po televiziji, preko oglasov v revijah in časopisih, po radiju, z značkami, nalepkami in oglednimi kartoni.

Z novim izdelkom vas bomo kmalu osebno seznanili in vas naprosili, da **SKUPAJ NAPRAVIMO** potrošnikom trenutke ob dobri kavi prijetnejše.

Tovariško vas pozdravljamo!

Delovna skupnost SOZD Mercator

E. Lipovšek

DELOVNA SKUPNOST SOZD MERCATOR JE PRAVNA OSEBA IN JE USTANOVLJENA ZA OPRAVLJANJE DEL, KI SO SKUPNEGA POMENA ZA VSE ZDRUŽENE DELOVNE OZIROMA TEMELJNE ORGANIZACIJE. V NJEJ DELA TRENUTNO V ŠESTIH SEKTORJIH IN TAJNIŠTVU SOZD 135 DELAVCEV. SEDEŽ DELOVNE SKUPNOSTI JE V LJUBLJANI, AŠKERČEVA 3.

PODROBNEJŠA ORGANIZACIJA DELOVNE SKUPNOSTI SOZD MERCATOR JE RAZVIDNA IZ ZGORNJEGA ORGANIGRAMA.

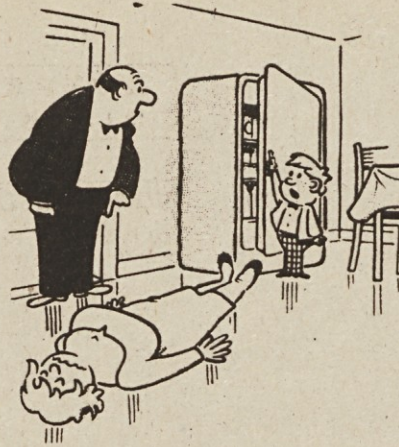
SMEHLJAJE V NOVO LETO

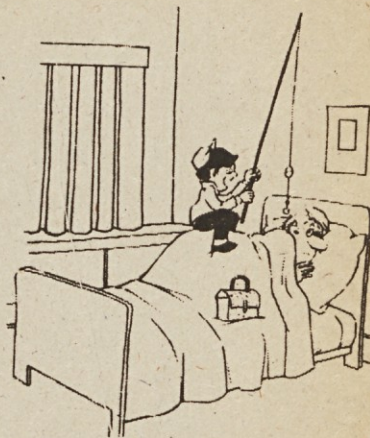
— Tu na teželi mi je zelo všeč, moti me le to, da se nikdar nič ne zgodi....!

Kaj pa to pomeni, Frida? To sploh niso moji copati!

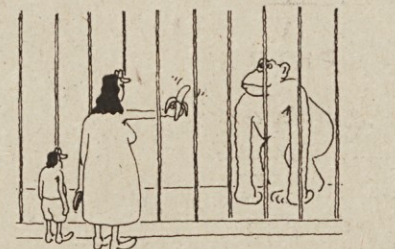
— Samo to sem jo vprašal, kam je dala konzervo s črvi, ki sem jo včeraj postavil v hladilnik...

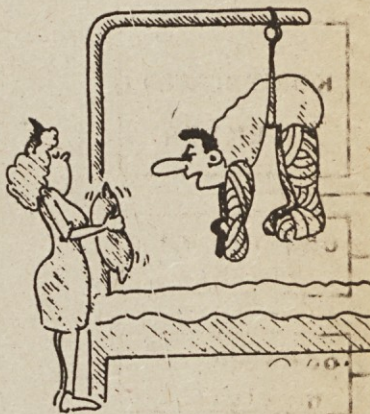
— Očka, ali še veš, kaj si mi sinoči obljubil?

Oh, oprostite gospod Mokrič — samo hotela sem pogledati, če imate zvonec že popravljen!

— Kličem vas zaradi mlade mucke, ki ste mi jo prodali pred nekaj meseci....!?

— Ali se ne da na drugačen način urediti moje postelje!?

— Ali ne bi mogel vstajati vsak dan pet minut prej?!

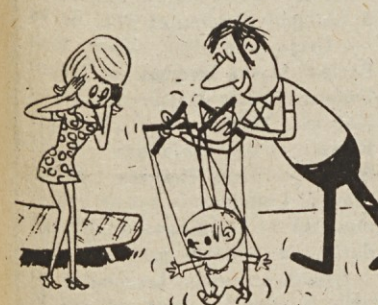
Brez besed

— V navodilih za uporabo nič ne omenjajo kaj se stori v takem primeru.

Da, natakcarju sem nekaj pustil — zažgan zrezek!

Brez besed

— Tako, ko ste stopili notri, sem vedel, da potrebujete očala.

Brez besed

Mercator

Glasilo delavcev SOZD Mercator
n. sub. o., Ljubljana, Aškerčeva 3 —
Izdaja Center za obveščanje SOZD
Mercator — Uredništvo: Aškerčeva
3, Ljubljana; telefon 21-811, int. 98
— Ureja Uredniški odbor: Ivan
Brečko, Slavka Damjanovič, Dušan
Dolinar, Danilo Domanjko, Anton
Kočevar, Marjan Pogačnik, Nada
Rihtar — Odgovorni urednik: Vasja
Butina — Tisk: Tiskarna Ljudska
pravica, Ljubljana — Izhaja enkrat
mesečno — Oproščeno temeljnega
davka od prometa proizvodov —
Glasilo prejemajo brezplačno vsi
delavci, učenci v gospodarstvu in
upokojenci SOZD Mercator — Na-
klada: 9.500 izvodov.